

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za ino-
semstvo Din 40.— neobvezno.
—
Oglas po tarifu.
—
Uredništvo:
Ljubljana, Knažova ulica šte. 5/1.
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 19. februarja.
Iz Beograda prihaja vest o novem
katastrofalnem neuspehu SLS. Potem
ko je SLS na Svečnico odglasovala vse
davke v stari izmeri s starimi doklada-
mi in zlasti dohodarino, zemljarino,
takse, davek na ročno delo, 30 odst.
linearno doklado itd. je začela v vladi
razprava o onih dohodkih države, ki bi se
imeli odkazati oblastem in o načinu,
kako se bodo vzdrževale oblasti.

Naše stališče glede tega vprašanja je
bilo jasno označeno: Nobenih novih
bremen, pač pa naj država, dokler se
končno ne odloči, da prepusti vse re-
alne davke oblastem, predvsem vrne
bižne deželne doklade in oblastim od-
stopi one davke, zlasti tudi trošarine,
ki se ne pobirajo v vseh delih države
enakomerno. Danes se potrjujejo vesti,
ki jim včeraj nismo še hoteli prav ver-
jeti. Oblasti se dele v tri skupine, in
Ljubljanska ter mariborska oblast spa-
da v ono skupino, ki morata nove do-
klade šele skleniti, in sicer na podlagi
obstojećih državnih davkov. Tako torej
naj po načrtu vlade Uzunović-Korošec
skleneta Ljubljanska in mariborska
oblastna skupščina nove doklade na
zemljarino, na pridobitno, na lišne
davke. Kako bi naj bilo glede novih do-
kladov na trošarine, še ni javljeno. Nič bi
nas po vsem tem ne čudilo, ako bi SLS
od radikalov izposlovala tudi dovolje-
nje, da smemo svoja vina še bolj ob-
davčiti.

Nekdanje deželne doklade so znašale
pri nas 55 odst., drugod pa celo 70 odst.
Bilo bi naravno in pravično, ako bi se
vsaj te doklade z dodatki vred vrnilo
oblasti. Kako je SLS to stvar vodila, o
tem, še ni podrobnih poročil. Ali SLS ni
mogla uveljaviti dejstva, da so te do-
klade pravzaprav deželne in da jih je
treba vrniti oblastni samoupravi, na-
ravni dednini bižne deželne uprave?

Priznavamo, da je SLS v tem vpra-
šanju na jako mučen način preudri-
čala. V provizoričnem zakonu o bu-
džetu za leto 1920-21. od 21. avgusta 1920.
(vlada Vesnić in dr. Anton Korošec) je
čl. 145, oziroma 146. spremenil bivšo
avstrijsko 80 odst. vojno doklado ter
bižne deželne doklade v Sloveniji in
Dalmaciji (55, 70, 80 odst.) v »edin-
stveni državni prirez« od 150 odst. gle-
de zemljarine in istotako glede lišne
najmarine dotedanjo deželno doklado
(55, 70, 80 odst.) in edinstveni državni
prirez od 70 odst., oziroma za Ljublja-
no 60 odst. in končno tudi glede obče
pridobitine dotedanjo vojno in deželno
doklado v »edinstveni državni prirez«
od 170 odst. Ker je SLS v takih stvarih
zelo pozabljiva in je celih šest let znala
do zadnje koč razširiti, da so bili
»Srbi in SDS« tisti, ki so to storili, bo
umestno, da »Slovenec« prinese, če
treba tudi v cirilici ta zakon in faksimil-
je podpisa g. dr. Korošca pod tem »pri-
vremenim« zakonom, oziroma tozadev-
ni sklep ministrskega sveta, ki mu je
bil dr. Korošec eden najmerodajnejših
članov.

Ob ta člen je naša delegacija že za-
dela, ko je šlo za vprašanje, ali se
30 odst. izredna doklada računa tudi od
te doklade. Sedaj se je imelo to vpra-
šanje na novo odpreti. Zdi se, da ga
SLS sploh ni pokrenila. Pa bodi kakor
hoče: Neuspeh je porazen in ljubljans-
ka, oziroma mariborska oblast naj se-
daj sklepata, kakšne doklade naj nalo-
žita povrh obstoječih zemljarine, najma-
rine in pridobitine, oziroma trošarin!
To je nemogoče.

Vprašamo, čemu je šla SLS v vlado?
Ali hoče še samoupravo oblasti pred
ljudstvom kompromitirati, ali ni znala
v vladi izposlovati niti belica državnih
davkov in niti one bižne deželne do-
klade, ki jo je svoječasno izročila dr-
žavi?

»Slovenec« indirektno priznava, da
so vsi novi davki uvedeni s podpisom
SLS, izgovarja pa se, da je v prvih
letih po osvobojenju to nič tako bilo.
A danes smo leta 1927., nismo v času
inflacije, nismo v času naraščajočih cen
in velikega prometa. Smo sredi težke
krize, danes se taki skoki brez smrtno
opasnosti več vršiti ne smejo in ne
morejo.

Mi moramo radi tega, dokler je še
čas, dvigniti svoj protest proti nakani
vlade in SLS. Dvigamo ga v imenu ce-
lokupnega ljudstva Slovenije, brez raz-
like slojev in brez razlike kraja.

Zahtevamo, da se ljubljanski in ma-
riborski oblasti nemudoma predvsem
odstopijo vsi dohodki, ki odgovarjajo
nekdanjim deželnim nakladam. Protes-
tiramo proti temu, da bi se uvedle
nove oblastne doklade na, sedanje dr-
žavne davke. Na tem vprašanju ne bi
smelo biti nobenega umikanja in popu-
ščanja. Ako SLS ne more ali ne zna
teh zadev v vladi izvojevati, mora od-
stopiti, da vlada vidi, da je celokupno
prebivalstvo Slovenije složno v upravi-
čenem razburjenju, da bi pokrajina, ki
je v davčnem oziru storila več kot svo-
jo dolžnost, za ta »greh« in za nespre-
jetje zakona o izenačenju davkov bila
še na novo kaznovana.

Ofenziva proti ministru Maksimoviću

V četrtek glasovanje o radičevski obtožnici proti notranjemu ministru. — Napor, da se očuva disciplina radikalnega kluba. — Pozicija g. Maksimovića nevzdržna?

Beograd, 19. februarja, p. V ospred-
ju političnih vprašanj je mučen polo-
žaj, v katerega je zabredel notranji mi-
nister Maksimović. Seje Narodne skup-
ščine so odgodene do četrta, ki bo v
tem pogledu kritičen dan. Na dnevnem
redu četrtnice seje skupščine je namreč
obtožba radičevcev proti ministru
Maksimoviću. Da se določi zadržanje
radikalov, je bila popoldne sklicana
seja radikalnega kluba, za katero je
vladalo izredno zanimanje, ker je bilo
znano, da je tudi v vrstah radikalov
samih veliko nezadovoljstvo proti mi-
nistru in da že obstajajo konkretni pred-
logi za njegovo izključitev iz stranke,
ki so jih izdelali posl. Šuvaković in ne-
govori prijatelji. Pred otvoritvijo seje
kluba je govoril vaš dopisnik z nje-
govim predsednikom Mihajlovićem, ki je
izjavil, da se na današnji seji radikal-
skega kluba ne pokrene akcija proti
ministru Maksimoviću, ker izpira ob-
tožba iz vrst radičevcev, s katerimi
radikalni nečejo imeti nič skupnega.
Eventualna akcija proti Maksimoviću
iz lastnih vrst se gotovo ne bo pridru-
žila radičevski.

Seja radikalnega kluba je trajala
komaj 20 minut. Minister Maksimović
ni bil navzoč. Naprej je povzel besedo
predsednik vlade Uzunović, ki je rekel,
da obtožba radičevcev proti Maksimo-
viću ne zadene le ministre, ampak vso
radikalno stranko. Radičevci so pred-
ložili obtožbo, nimajo pa pritrčila osta-
le opozicije. Obtožujejo Maksimovića
zaradi volilnih zlorab. Toda ravno Ra-
dičevi pristaši so oni, ki so vršili naj-
večji volilni teror, zlasti v Vojvodini,
kjer so se pri oblastnih volitvah mudili
radičevski ministri in poslanci in s svo-
jo prisotnostjo izvajali pritisk na narod
v svoj prid. Radičevski ministri so
uganjali volilno nasilje in ne radikali.
Dolžnost poslancev radikalne stranke
je, da vsi pridejo dne 24. t. m. na sejo
Narodne skupščine in da glasujejo pro-
ti obtožnici. V istem smislu je govoril tu-
di predsednik skupščine Trifković, ki je
naglašal važnost zadeve za parlament
in tudi s svoje strani pozval vse poslan-
ce, naj čuvajo disciplino, ker niso iz-
ključena presenečenja. V tem smislu je
govoril tudi poslanec Jovan Cirković.
Predsednik Mihajlović je potem vpra-
šal poslance, kdo je proti obtožbi. Ja-
vili so se vsi prisotni in je torej sma-
trati kot sklep, da morajo vsi radikalni
poslanci glasovati proti obtožbi.

Ker pa je glasovanje o obtožbi proti
ministru tajno, se seveda ne da ničesar
predvidevati. V političnih krogih se v
ostalem trdi, da je pozicija g. Maksimo-
vića brez ozira na izid glasovanja ne-
vzdržna in da so njegovi dnevi šteti.

Narodna skupščina zopet odgodena

Do prihodnjega četrta. — Novi burni prizori v zbornici. — Mi-
nister Maksimović smatra, da je razobešanje državnih zastav,
razen ob državnih praznikih in ob prihodu kralja — kaznjivo!

Beograd, 19. februarja, r. Za današnji
sejo Narodne skupščine je vladalo sprva
še dosti veliko zanimanje, zlasti radi spo-
ra med ministrom notranjih del in opo-
zicijo, ki ga je znova silno napadla radi te-
rorja. Ko pa se je pozneje prešlo na dnevi-
ni red, sta oba govornika, dr. Ladislav Po-
lič in Joca Jovanović govorila pred praz-
no dvorano. Seja je bila odvojena po 10.
uri. Po sprejetem zapisniku je minister no-
tranjih del Maksimović odgovoril na vpra-
šanje posl. Pere Markovića glede nastopa
policijske oblasti v Prokuplju. Ljuba Da-
vidović je priredil septembra meseca velik
shod v Prokuplju. Njegovi pristaši so pri
tej priliki razobešili državne zastave. Sre-
zki poglavar je popisal vse osebe, ki so
razobešile zastave in jih občutljivo kazno-
val. Notranji minister Boža Maksimović je
trdil, da je imel poglavar prav. Po zakonu
je dovoljeno razobešanje državnih za-

stav samo na državne praznike ali pri
pripodu kralja. (!!) Priznava, da je morda
srezniki poglavar postopal prestrogo in da
je določil previsoke kazni. Vendar teme-
lji dejanje kot tako na čl. 328 kazenskega
zakona. (Velikanski govor in preprič v zbor-
nici. Protesti z vseh strani.) Ker pa sma-
tra, da to dejanje ni bilo politično je več-
raj upokojil določeno glavarja. Posl. Pe-
ra Marković se ni zadovoljil z odgovorom
notranjega ministra, ki ga je ponovno na-
jestreje napadel, očitaje ga, da je naj-
gova policija pretopala in zaprla narodne
poslance. Zatem se je prešlo na dneveni
red: nadaljevanje proračunske debate. Go-
vorila sta posl. Polić in Jovanović, nakar
je bila seja zaključena ter nadaljevanje
budžetne razprave odgodeno do četrta
po pretevo, da bodo poslanci imeli čas
prisostvovati otvoritvi zasedanja oblastnih
skupščin.

Akcija SDS v predvojni Srbiji

Na veliki konferenci delegatov SDS iz predvojne Srbije je bilo
sklenjeno pokreniti energično akcijo za razširjenje stranke v
starih mejah države.

Beograd, 19. februarja, r. Danes dopol-
dne se je vršila v hotelu »Imperial« kon-
ferenca delegatov SDS iz predvojne Srib-
je. Konferenci je prisostvovalo nad 120
delegatov iz vseh krajev predvojne Srbije.
Pribečević je govoril o političnem polo-
žaju in povdaril, da je čas, da se SDS tudi
po krajih predvojne Srbije razširi. Nato
je govoril o odnosih SDS do ostalih
strank in obrazložil, zakaj je prišlo do
razcepa v Davidovičevim demokrati. Raz-
cepa niso krivi osebni motivi, marveč raz-
like programatične in politične prirode. Da-
vidovičeva stranka se danes vodi povsem
neodrejeno politiko, ki ji dovoljuje, da se
celo sedaj še druži s klerikalci. Samostoi-
na demokratska stranka vodi politiko na-
čel. SDS ne nasprotuje sodelovanju z Da-
vidovičevim demokratičnim stranko. Ako se
bo stranka našla na eni črti z nami, smo
pripravljeni na najhujše sodelovanje. Kon-
čno je g. Pribečević povdaril, da je dol-
žnost vseh samostojnih demokratov, da po-
krenemo čim živahnijo akcijo, zlasti v
krajih predvojne Srbije. Da je teren ugo-
den, dokazuje današnji poset. Po govoru
Svetozara Pribečevića se je razvila disku-
sija. Govorili so Čira Popović, predsednik

SDS v Šabcu, Svetozar Mihčević iz Velike
Krsne, Mika Popović, narodni poslanec iz
Jagodine in delegati iz Užice, Smedereva,
Kragujevca, Beograda itd.

Konferenca je popoldne soglasno spre-
jela tole resolucijo: »Odobrava se poročilo
g. Svetozara Pribečevića o političnem po-
ložaju in izraza željo, da se borba Samo-
stojne demokratske stranke za izvedbo na-
rodnega edinstva in gospodarskega rešev
države nadaljuje z vso odločnostjo. Ugo-
tavlja se, da je sedanji trenutek zelo ugo-
den za akcijo samostojnih demokratov v
mejah predvojne Srbije. Tako se priporo-
ča glavnemu odboru stranke, naj v naj-
krajšem času izvede organizacijo stranke
v Srbiji v sporazumu z zastopniki stran-
ke v poedinih oblastih.«

Konferenca je izrazila g. Pribečeviću za-
hvalo, nakar je vodja stranke pozival pri-
staše k složnemu delu in zaključil sešate-
nek.

Zvečer je bila v prostorih restavracije
Ruski car velika zabava Samostojne de-
mokratske stranke, ki je bila izvrstno ob-
iskana. Na zabavi se je pobiralo za stran-
kine fondie in je bil uspeh zelo zadovoljen.

Uzunović v avdijenci
Beograd, 19. februarja, p. Zvečer je bil v
daljši avdijenci pri kralju ministrski pred-
sednik Uzunović.

Arnavti s Kosova v avdijenci
Beograd, 19. februarja, p. Popoldne je
kralj sprejel skupino 20 arnavtskih pravkov
s Kosova, ki jih je predstavil kralju posla-
nec Tomo Popović. Arnavti so po stari na-
vadi prinesli vladarju darove in mu izrazili
svojo globoko udanost.

Bodoči predsednik radikalne
stranke
Beograd, 19. februarja, p. Prve dni marca
se bo vršila seja glavnega odbora radikal-
ne stranke, na kateri bo med drugim izvo-
lil tudi predsednik, ker je to mesto s
smrtjo Nikole Pašića izpraznjeno. Kot kan-
didata prihajata min. predsednik Uzunović
in predsednik skupščine Trifković in pošte-
v.

Griva v Zagrebu
Zagreb, 19. februarja, n. Mestni fizikat
objavlja, da je v Zagrebu zbolelo za gripo
približno 8000 oseb, od katerih je zavoro-
vanih pri okrožnem uradu za zavarovanje
delavcev 4750.

Volitev guvernerja Narodne
banke
Beograd, 19. februarja, p. Za 6 marca je
sklicana izredna seja upravnega sveta Na-
rodne banke, na kateri se bo vršila volitev
guvernerja.

Sočustvovanje avstrijskega
Rdečega križa
Beograd, 19. februarja, p. Avstrijski Rde-
či križ je izrazil jugoslovanskemu Rde-
čemu križu globoko sočustvovanje zaradi po-
slednjega potresa. Naš Rdeči križ se mu
je zahvalil, hkrati pa sporočil, da sedaj ni
potrebna mednarodna pomoč, ker potres ni
povzročil velike škode.

Avstrijski volilni zakon se ne
spremeni
Dunaj, 19. februarja, d. Ze delj časa vzne-
mirjajo parlamentarne govornice, da se pri-
pravlja reforma volilnega zakona, ki je po-
kazal nekatere hibe. V to svrho je bila v
zbornici konferenca zastopnikov strank, ki
so se po daljši razpravi zedinili, da naj se-
danji volilni zakon ostane. Vendar kaže iz-
vesti v njem nekaj tehničnih sprememb, ki
so se izkazale za potrebne na podlagi izku-
stev pri poslednjih volitvah. O tem bodo
zastopniki strank še enkrat razpravljali, na-
kar pride reforma tehničnih sprememb pred
ministrski svet.

Kantonci pred vrati Sanghaja

Splošna stavka v Sanghaju. — Delavstvo pripravlja pot boljše-
viškim četam. — Obsedno stanje. — Umik severnokitajske ar-
made. — Rusko orožje — Ponovni izgredi v Hankovu.

London, 19. februarja (pa) V Sanghaju
je izbruhnila stavka. Število stavkajočih
znaša 40.000. Kroži vest, da se namerava
Sunčuanfang pobotati s kantonsko vlado.

Sanghaj, 19. februarja s. Vsled izbruha
splošne stavke so vse angleške čete konfi-
nirane.

London, 19. februarja s. Po vesteh iz
iz Sanghaja vlada v tamošnji francoski
koncesije zaradi stavke veliko pomanjkanje
vode. V kitajskem delu mesta je bilo pro-
glašeno obsedno stanje. Stavkajoči so iz-
dali manifest, v katerem se izrekajo za
Kantonce.

London, 19. februarja. (lo.) Ključ vestem
da se Sunčuanfangove čete reorganizira-
jo, je dotok ranjenecv in beguncev v
Sanghaj vedno večji. Evropske koncesije
so močno utrjene. Po poročilih so razven
dveh zdravnikov zapustili Hangčov vsi
Evropci.

London, 19. februarja, s. Sramoten padec
Hangčava je pripisati predvsem dejstvu, da

so imele kantonske čete z ruske strani na
razpolago oddelke strojníc in da so žrtvo-
vale ogromne vsote za podk-povanje, tako
da je na tisoče vojakov Sunčuanfangove ar-
made prestopilo v kantonsko armado. Če-
te generala Sunčuanfanga so se umikale v
največjem neredu. V mestu Ningpo in dru-
gih krajih je prišlo do pustošenj. Čete so
od kitajskih trgovcev izsilile visoke zneske.

Berlin, 19. februarja. (be.) Vest, da je šla
Sunčuanfangova armada 100.000 mož, je
bila pretirana. Njegova armada je štela ko-
maj 14.000 mož od katerih je padlo 4000.
Sunčuanfang ne bo branil Sanghaja, ampak
se bo umaknil proti severu.

Port Said, 19. februarja. (be.) Tekom noči
sta odplula v Sanghaj dva angleška rušilca.

Hankov, 19. februarja. (l.) Včeraj je mno-
žica napadla nekega angleškega mornariškega
oficirja in ameriškega zdravnika. Končno
je angleška topničarka izkrcala vojaštvo, ki
je vzpostavilo red. V metežu sta bila ranje-
na dva oficirja.

Berlin, 19. februarja. (bo.) Tukajšnji ki-
tajski dijaki so imeli zborovanje, na kate-
rem so zahtevali neodvisnost Kitajske in
umik angleških čet iz Sanghaja.

Problematična pogajanja med Londonom in Kantom
Angleška vlada odklonila umik svojih čet iz Sanghaja. — Sov-
jetski vpliv na potek pogajanj.

London, 19. februarja. (pa.) Reuter izve
iz pooblaščenih krogov, da v angleški poli-
tiki do Kitajske ni spremembe. Zunanje mi-
niststvo potrjuje v polni meri polom Sun-
čuanfangove vojske.

V smislu sklepa ministrskega sveta so
bilo odposlani O'Malley v Hankov nova
navodila za nadaljevanje pogajanj. O'Malley
in kantonski zunanji minister Čen sta se zo-
pet sestala. Kdaj se sporazum podpisše, se
po dosedanjih izkušnjah ne more vedeti.

Hankov, 19. februarja. (pa.) Oficijozna ža-
sopisna agentura demantira vest, da so se
pogajanja med Anglijo in kantonsko vlado
prekinila. Kantonski zunanji minister Čen

se je sedaj pripravljen podpisati sporazum o
angleških koncesijah v Hankovu. Nacionalna
listična kitajska vlada smatra poslednjo iz-
javo angleškega zunanjega ministra Cham-
berlaina za pripravno podlago za nadalje-
vanje pogajanj.

Kakor se govori v političnih krogih, je
pripisati zavlačenje sklenitve sporazuma
med kantonskim zunanjim ministrom Če-
nom in O'Malleym vplivu ruskega zastop-
nika Borodina.

London, 19. februarja. (lo.) Vlada je od-
klonila predlog kantonskega zunanjega mi-
nistra Čena, naj se angleške čete umaknejo
iz Sanghaja.

Fašistična diktatura na Portugalskem

Predsednik Carmona napoveduje brezobzirno postopanje z re-
volucionarji in spremembo ustave po vzorcu italijanskega fa-
šizma.

Pariz, 19. februarja, l. »Journal«
poročeval, je imel v Lizboni razgovor z
ministrskim predsednikom Carmono, ki je
izjavil, da so poslednje vstaje povzročile
ambicije, ki jih pobija njegova diktatura.

Nasprotniki so hoteli izvesti proti njemu
velik udarec in so se zato združili s pouli-
no drhaljo, dosegli pa niso svojega cilja.
Predsednik je rekel, da je bil v začetku svo-
je diktature zelo tolerant in da je skušal
doseči med strankami premirje v interesu
razvoja države, politikasti pa niso hoteli
opustiti svojih osebnih ambicij. Zato je pri-
šlo do upora proti krivicom bo treba postopati
z vso brezobzirnostjo, ki jo zasluži.

Plačati bodo morali oškodovancem vso ško-
do, ki so jo povzročili s svojo poskušeno re-

volucijo in tudi pokojnine svojem padlih
vojakov, ker je to pravično. Če treba, bo
država tudi zaplenila njihovo imetje, da se
zagotovita oškodovancem.

Carmona je potem rekel, da je njegova
diktatura le začasna, dokler se ne izvede
popolna splošna politična preorientacija
Portugalske. Ustvaril bo narodni gospodar-
ski svet, ki bo tehničen, posvetovalen organ
v splošnih domovnih. Da se pospeši razvoj
države, bodo razpuščene vse politične sku-
pine in se bo izvedlo čiščenje v birokraciji.
Ustava se bo spremenila v tem smislu, da
stopa na mesto sedanjega parlamenta na-
rodna skupščina, ki bo voljena po poseb-
nem sistemu, ki ga bo treba še določiti.

Marčno zasedanje Društva na-
rodov brez Brianda, Chamber-
laina in Stresemanna?

Berlin, 19. februarja, d. V diplomatskih
krogih govore že javno, da francoski zuna-
nji minister Briand in njegov angleški ko-
lega Chamberlain morda ne bosta prišla na
marčno zasedanje Društva narodov. Ako
se to res zgodi, potem je gotovo, da tudi
nemškega zunanjega ministra dr. Strese-
manna ne bo v Zenevo. Baje je Chamber-
lain izrazil željo, da bi ga kakej drugi diplo-
mat zastopal v Zenevi, ker je sam preveč
zaposlen z dogodki na Kitajskem. Kar se
tiče Brianda, pravijo v diplomatskih krogih,
da se zaenkrat še želi izogniti razgovoru z
dr. Stresemannom in da zato ostane v
Parizu.

Madžarska justica

Budimpešta, 19. februarja, s. Pravosodno
ministrstvo je podaljšalo suspenzijo kazni
princu Windischgrätzu, ki je potekla z 21.
februarjem za dva meseca. Princ je bil,
kakor znano, zaradi neke operacije v san-
toriju, kjer pa operacije ni bilo mogoče iz-
vršiti, ker je medtem obolet na gripi.

Katastrofelen tornado

Newyork, 19. februarja. (be.) Strašen tor-
nado je povzročil v državah Louisiana, Ge-
orgia in Mississippiju ogromno škodo. Pri-
tem je bilo 33 ljudi ubitih in kakih 300 ra-
njenih.

Nesreča nemškega finančnega
ministra

Berlin, 19. februarja, s. Avto finančnega
ministra dr. Köhlerja je zavezil na zamrz-
njeno grunewalsko jezero in se pogreznil.
Dočim je minister že prej zapustil voz, se
je šofer v zadnjem hipu rešil s skokom iz
avtomobila.

Rimski načrti za novo ofenzivo v Beogradu

Kdo bo naslednik generala Bodrera?

1. Rim, 17. februarja.

Vprašanje naslednika generala Bodrera v beograjskem poslanstvu dela italijanski vladi precejšnje preglatvice. Italijansko-albanska pogodba je pač izšla sode dno in general Bodrero, ki so ga Italijani smatrali za nepremakljivo, je postal nemogoč v Beogradu. Italijanski tisk je sam svojecasno objavil vest, da pride na Bodrerovo mesto komendant Biancheri, načelnik oddelka za balkanske zadeve v ministrstvu zunanjih stvari, ali kakor se zdi, so bili pomisleki proti temu imenovanju, zlasti še z ozirom na izpremembe, ki so se zgodile v jugoslovenski diplomaciji — gospod Balugdzic iz Rima v Berlin in gospod Rakić iz Sofije v Rim — tako tehtni, da se sedaj polslužbeno zanika vest, da bi bil kom. Biancheri določen za poslanika v Beogradu in se vest o njegovem imenovanju za Beograd označuje za izmišljotino zunanjega tiska, dasiravno je, kakor rečeno, objavilo to vest fašistično časopisje, ki jo je brez dvoma dobilo iz zanesljivejšega vira. Sedanje polslužbene informacije pravijo celo, da italijanska vlada vse do danes še ni zaprosila pri jugoslovenski vladi pristanka k imenovanju Bodrerovega naslednika, čigar ime pa se še vedno prikriva, dasiravno je italijanski tisk že pred kakimi desetimi dnevi javljal, da v Beograd ne pojde kom. Biancheri, pač pa kom. Vannutelli, sedanjí opolnomočen minister v Tangerju, sorodnik dekana kardinalskega kolegija, kardinala Vannutellija, znanega navdušenega občudovatelja in oboževalca gospoda Mussolinija, in se je sklepalo iz tega imenovanja, da obstoje v palači Chigi in Vatikanu načrti za nekako vzporedno delovanje obeh italijanskih diplomatskih zastopstev v Beogradu. Ker ona zgoraj omenjena polslužbena informacija, ki jo je izdala fašistična agencija «L'Informatore della Stampa», nikakor ne zanika, da ima italijanska vlada že pripravljene naslednika za generala Bodrera, temveč le pravi, da ni še zaprosila za pristane beograjske vlade k imenovanju, ni torej izključeno, da bo za Beograd imenovan diplomat, ki bo svoje delovanje usmerjal po vzporednih težnjah obeh rimskih imperijalizmov. V tem slučaju je pričakovati, da bo novi italijanski poslanik v Beogradu skušal preko predstavitelja Vatikana dobiti stike s katoliškimi cerkvenimi krogi v Jugoslaviji in vplivati nanje v smislu skupnih rimskih interesov.

Da bi bil tak naslednik generala Bodrera posebno dobrodošel beograjskim vladnim krogom, menda vendar ni verjetno, prav gotovo pa ne zaželjivo.

Pred odločilno bitko za Šanghaj

Tekom zadnjih dveh mesecev se položaj na kitajskih bojiščih bistveno ni spremenil. Zanimanje svetovne javnosti se je koncentriralo na diplomatsko stran, v prvi vrsti na odnose med kantonsko in angleško vlado; tu je kazalo zdaj, da pride do preloma in odkritega konflikta, zdaj, da se sklene med njima sporazum. V pogajanjih, ki trajajo še vedno, še vedno ni padla odločilna in sporazumna rešitev spornih vprašanj je mogoča še vedno. Stališče ostalih držav je manj važno, ker so se omejile na vlogo opazovalca in pa ker se propaganda kitajskih nacionalistov ne obrača toliko zoper nje kot zoper Veliko Britanijo.

Toda relativni mir na kitajskih bojiščih ni bil niti najmanj posledica odnosa med Kantonci in Angleži odnosno velesilami. Poročalo se je, da ovira zima, ki je na Kitajskem tudi še na Jiangtsekiangu dovolj neprijetna, vojaške akcije; odmor so porabile armade, da se pripravijo na boje, ki jih je bilo pričakovati za čas ugodnejšega vremena. Kakor je podoba, da je čas že nastobil.

Dve kantonski armadi prodirata v provinco Čekiang, ki pripada gospodstvu generala Sunčuanfanga in ki leži pred Šanghajem. Obe armadi sta imeli uspehe, ena v predelu ob morski obali, kjer je zavzela Ningpo, druga, to je glavna, ki je zavzela Hangčow in ki je le še par dni marša od Šanghaja. Ne more biti več dvoma, da je kantonska armada pričela odločilno ofenzivo proti temu največjemu kitajskemu trgovskemu in industrijskemu središču Kine. S tem se bližajo kitajski problemi svoji kulminaciji.

Nehote se mora človek vprašati, kako da so severne kitajske vojske tako neaktivne napram Kantoncem. Zakaj pred Šanghajem, kjer je zadnje tedne poglavito bojišče kitajske notranje vojne, se borijo dozdaj samo Sunčuanfangove, to je lokalne kitajske čete, niti Čangtsolin, niti Vupeifu, poglavita poveljnika in politika severnih armad, ne sodelujeta v tej bitki. To je na prvi pogled presenetljivo, saj so Čanga določili za vrhovnega komandanta severnih armad.

V resnici je stvar zelo enostavna. Dočim predstavljajo kantonske vojske enotno vojaško silo, stoječo pod enotnim poveljstvom, organiziranim po enotni kantonski vladi, nahajajoči se sedaj v Hankovu, so severne armade urejene mnogo slabše. V prvi vrsti imamo tu tri poveljnice, Čangtsolina, Vupeifuja in Sunčuanfanga, ki imajo vsak svoj politični teritorij, vsak svo-

jo oblast. In kar je še posebno važno: ti generali so med seboj bolj nezaupni in ljubosumni drug na drugega nego do kantonskih oblastnikov. Še pred nedavnim se je Vupeifu zavaroval proti temu, da bi mu Čang prišel na pomoč preblizu. In isto je storil Sunčuanfang. Bala sta se, da bi Čang svojo pomoč izrazil za povečanje svojega vpliva ali morebiti še več, zato sta raje postavila poglavite nade na lastno moč. Prav tako pa Čang na tihem nič ne žaluje, kadar zadene Suna ali Vuna nov poraz, saj gre to tudi njemu v račun, vsaj do neke mere: na osnovi

porazov obeh tekmecev upa povečati svojo moč in področje svoje oblasti v severni Kini. Kantonci so za enkrat še daleč in preden posežejo v severno Kino, ki je še Čangova domena, se lahko še marsikaj spremenijo.

V neednosti severnih vojsk je eden glavnih razlogov za kantonske uspehe, zato tudi ni pričakovati, da bi se mogla pred Šanghajem situacija spremeniti v prilog Sunčuanfangu. Sele, kadar bi težili Kantonci dalje proti severu, bi zadeli na najmočnejšega in lahko se reče edinega resnega nasprotnika.

Veliko vren e med delavstvom

Krščanski socialci na umiku. — Korupcija in davek na ročno delo sta jim ostala v želodcu.

Že postavitev kandidatov za oblastne skupščine je silno poparila oni del delavstva, ki je doslej prisegal na tako zvano krščansko-socialno zastavo. Bili so vodstva SLS tako rekoč siloma pred vrata postavljene in 23. t. m. ko se snidejo oblastne skupščine, bo tam pač zastopano napredno delavstvo, krščansko-socialno pa brez predstavnika.

Delavstvo danes precej več čita časopise kakor prej. Klerikalci ga sicer skušajo izolirati da bi vse vesti črpaljo samo iz «Slovenca» in «Domoljuba». A ta izolacija ne more biti tako gosta, da bi kakšna iskra resnice ne svignila preko in ne razsvetlila početja SLS.

Pri tem je najbolj razburilo obnašanje SLS glede korupcije. Vse delavstvo je složno v obsojanju korupcije in najraje bi z motiko marširalo nad njo. Opazovalo je dosledno nastopanje SDS zlasti v aferi Adamovo-Rade Pašić in je priznavalo, da je SDS bila ves čas zvesta obljubi in da je manj kričala, a bolj delala. SLS je z divjim krikom proti korupciji razburjala svoje pristaje. Ko pa je prišel odločilni trenotek je SLS potegnila z radikali in celo pašičevci so bili z njo navdve zadovoljni. Še bolj se delavstvu gabi, če SLS išče korupcije v Sloveniji ali pri dr. Žerjavu, beograjski korupciji pa je dala odvezo! Tu se vidi, da SLS vse in tudi korupcijo sodi samo s partijskega stališča. Za njo je korupten, kdor je njen nasprotnik, čist pa je in postane čez noč, ako je z SLS v vladi.

Skupna fronta SLS in radikalov v obrambo beograjske korupcije je osupnila

Ali je SLS odvisna od škofa dr. Jegliča?

V svojem odgovoru Sv. Pribečeviću klerikalni poslanec dr. Hodžar taji, da bi bila SLS odvisna od škofa dr. Jegliča. Obenem označuje kot prazno izmišljotino, da ima škof v rokah tisk in strankino organizacijo. Ogledimo si, kdo ima prav: Sv. Pribečević ali doktor Hodžar? Šef SLS je duhovnik, tajnik SLS za Kranjsko je duhovnik, tajnik SLS za Stajersko je duhovnik, šest poslancev SLS izmed 20 je duhovnikov, 1 minister SLS izmed 3 je duhovnik. Lastnik Jugoslovanske tiskarne je katoliško tiskovno društvo, v katerem so sami duhovniki ter ima v njem škof svojega cenzorja, ki nadzira vse tiskovine tega podjetja. Na «Slovenca» je podpisan kot izdajatelj lista duhovnik, na «Domoljubu» sta podpisana kot izdajatelj lista duhovnik in kot urednik zopet duhovnik. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je izključno v rokah duhovnikov in na «Slov. Gospodarju», ki ga izdaja, je podpisan kot odgovorni urednik duhovnik. Predsednik «Zadrugne zveze» je duhovnik in istotako je predsednik «Gospodarske zveze» duhovnik. Enako je tudi z drugimi podjetji in organizacijami SLS. Vsi listi SLS stoji pod nadzorstvom škofovega cenzorja ne glede na to, ali so politični ali nepolitični. Škof je klical tudi že osebno na odgovor urednika dijaškega lista «Križ na gori». Vsi duhovniki zavzema svoje mesto z dovoljenjem škofa in ako bi zahteval, jih morajo takoj odložiti, kakor je to priznal v Narodni skupščini sam posl. Klekl, ki je duhovnik. Iz navedenega je razvidno, da je ves tisk in vsa organizacija SLS v rokah duhovnikov, odvisnih od milosti in nemilosti škofa. Še minister inž. Serbec, ki je bil kot duhovnik izobčen iz katoliške cerkve in o katerem še nismo slišali, da bi bil vanjo zopet sprejet, je odvisen od škofa. Če ukaže škof, da morajo vsi duhovniki v SLS odložiti svoja mesta, ako ne odloži inž. Serbec svojega ministrskega portfelja in poslanskega mandata, ker ne smejo sedeti skupaj za mizo z izobčenim, bi se inž. Serbec gotovo vdal, ker bi drugače sploh ne imel več za seboj stranke, ki bi ga podpirala. Še dr. Hodžar bi ne bil več poslanec, ako bi nastopila proti njemu duhovščina s škofom na čelu! Saj je znano, kaj se je pripetilo dr. Sušteršiču, dr. Lampetu, dekani Koblerju, župniku Pibru in drugim. Škof je rekel: ne, in pri tem je ostalo. Kdo torej govori neresnico: Sv. Pribečević ali dr. Hodžar?

Občni zbor industrijske centrale

Beograd, 1. februarja. p. V ponedeljek 21. t. m. se bo vršil v Beogradu občni zbor centrale industrijskih korporacij. Na dnevnem redu je pretr s vseh vprašanj, ki zanimajo industrijske korporacije, govor bo o mednarodnih sporazumih o mednarodni gospodarski konferenci v Zenevi, o kreditu in o zakonu glede industrijskih obveznic, o reviziji zakonitih sredstev o državnih nabavah, o nostraranskih carinskih dajatvah, o reznisu energetske direkcije, in glede ostalih carinskih tarif in o drugih gospodarskih vprašanjih.

marširalo dobro mislečega delavca, ki se je doslej nagibal k SLS.

Ravno tako pa je iznenadilo glasovanje SLS za davek na ročno delo. Vsem so v spominu tozadevne njene obljube pred volitvami ki so ravnokar minule. Obupni napadi na dr. Žerjavo so samo dokaz priznanja in občutka lastne krivde. SLS se je zadržal dve leti na vso moč trudila po zaupnih sestankih, da je krivdo za ta davek obestila dr. Žerjavu, ki pa se je sedaj začel krepko braniti in je klerikalcem štre temeljito zmešal. Kajti delavstvo je sodaj zvedelo, da je dr. Žerjav bil tisti, ki je odbijal napad NRS in zadržal uvedbo tega davka, dokler je bil v vladi. Da je temu tako, ve vsak delavec iz lastnega žepa. Pa tudi oni, ki tega iz trne nočejo priznati, ne morejo najti najmanjšega opravičila za SLS, da je na Sveučni glasovala za davek na ročno delo in zoper predlog poslanca Demetrovića, da se davek ukine.

Tu ne pomaga nobeno jezuitstvo in farizejstvo. Prekladaj to resnico iz enega kupa na drugega, ona je tu in ostane in krščanskim socialcem kriči: SLS je rešila davek na ročno delo, ko je na Sveučni glasovala zani ona ga je potrdila imenom svojih volilcev.

Dejavci mnogo debatirajo in krščanski socialci se branijo. A ko pride razgovor o davku na ročno delo, zadrževajo in ne vedo, kam bi pogledali. Oni v svoji prostosti ne morejo sprejeti «Slovenčevih» (zbegavanj) in laži in na vprašanje, ali odobravajo glasovanje SLS, nazadnje resignirano izjavljajo, da ga obsojajo.

Ljubljana, Maribor, kje sta?

Pri nas je občutljivost za avtonomijo velika, a zdi se, da samo tedaj, če v vladi ne sodeluje SLS. Kajti kadar je ona tam, se lahko zgodi karkoli in vse je dobro. SLS je spremenila finančni zakon na škodo ljubljanskemu gledališču, pa mirna Bosna. SLS je v strastnem centralizmu preko poslanca Smodeja na Sveučni predlagala tako izpremembo finančnega zakona, da za odobritev višjih občinskih doklad ni v zakonu nič več predpisana kompetenca finančnih delegatov, ampak ministrstva financ. To ni nič seveda, ker je to predlog SLS. Kakšno pa bi bilo vpi-je, če bi slučajno SDS samo od daleč sodelovala z vlado. Tu pa je bil za centralistični predpis sam poslanec Smodej predlagatelj!

Se hujša pa je suspenzija proračunske avtonomije v vseh večjih občinah. Po novem finančnem zakonu (lex Smodej) bodo vsi proračuni mest, ki predvidevajo čez tri milijone dinarjev izdatkov, morali biti odobreni od ministrstva financ. N. pr. v Mariboru treba samo, da se pelje en radikalček v Beograd in proračun g. Leskovarja se bo začel majati. Škoda bo lahko ogromna in nagajanje bodo odprta vrata. Avtonomija naših mest je s sprejetjem «lex Smodej» stvarno odpravljena.

G. Mencinger v Ljubljani seveda ne bo protestiral. On je komisar in klerikalci mu pridno prigovarjajo, naj bo pridni. Kaj pa mariborski občinski svet? G. Leskovar je včasih bil glede avtonomije mest zelo glasen in če se prav spominjam, smo celo govorje njegove čuli o tem. Zdaj pa g. Leskovarja nikjer ni videti. Kar izgini! Je. Zadovoljen je in srečen, če je tudi avtonomije mesta Maribora konec po direktni zaslugi SLS.

Včas pa so bili že drugi časi: in so mestni senatorji branili svobodščine svojega kraja brez ozira in brez strahu. Slovenski klerikalci se bore za nekako megleno avtonomijo, da bi branili tisto zdravo avtonomijo, kar je že imamo, tega pa si ne upajo.

Iz seje zakonodajnega odbora

Razprava novega zakona o centralni upravi se bliža koncu.

Beograd, 19. februarja. p. Popoldne je bila seja zakonodajnega odbora, ki je nadaljevala debato o zakonskem načrtu glede centralne uprave. Koj v začetku seje se je razvila živahna diskusija o kompetenci državnih podtajnikov. Končno je bila sprejeta sledeča stilizacija člena 11.: «Na predlog predsednika ministrskega sveta se morajo po potrebi postaviti s kraljevim ukazom pri ministrstvih, nastetih v členu 1. tega zakona, državni podtajniki za določen del poslova dotične panoge državne uprave. V vsakem ministrstvu more biti istočasno postavljen le en državni podtajnik. K členu 12. so govorili poslanci dr. Superina, Vasa Aleksić, dr. Hohnice, Ljuba Živković in minister dr. Jovanović. Sprejeta je bila naslednja stilizacija: «Državni podtajnik, ako je vzet iz vrst narodnih poslancev, ne izgubi svojega mandata. Državni podtajnik, tudi ako ni vzet iz vrst narodnih poslancev, ima pravico dostopa in besede v Narodni skupščini, kakor minister. K členu 13., ki govori o pomočnikih ministrov je

bilo stavljenih več predlogov. V debato so posegli dr. Polić, dr. Spaho, Aleksander Milojović, Živković in minister dr. Jovanović, ki je dejal, da ni umestno določiti število pomočnikov ministrov in v katerih resortih naj se postavljajo, ker se število ministrov itak reducira in bo delokrog ministrov znatno večji. Potrebno je, da dobi vsak minister pomočnika, ki naj dobi, ker se minister menja, po uradniškem zakonu stalnost in naj omogoči kontinuiteto v resortnih poslih. Predsednik odbora Živković je sredi te razprave nasenkrat izjavil: «Gospod pred sednik vlade je prišel v svoj klub in naznanil (glas z opozicije: «Da podaja svojo ostavko!» Buren smeh), da je treba prekriti sejo zakonodajnega odbora, ker se vrši seja radikalnega poslanskega kluba.» Se je bila zaključena. Prihodnja se bo vršila v petek popoldne. Zakonodajni odbor kaže tendenco, da razpravo o centralni upravi konča že na prihodnji seji.

Smrt znanega lesnega industrijalca

Zagreb, 19. februarja. n. Po brzojavki z Dunaja je danes ob 2 popoldne nenadoma umrl tamkaj eden največjih lesnih industrijalcev v Jugoslaviji, Moric Drach, na poslednjem operaciji. Okrog Siska je imel po koljni mnogo žag. Prejšnja leta se je pridno udeleževal v vseh vprašanjih lesne industrije ter je bil delaven tudi na socialnem polju. Ravno te dni ga je kralj odlikoval z redom sv. Save.

Ogromen požar na Sušaku

Sušak, 19. februarja. n. Ob 10. popoldne je nenadoma izbruhnil pod pečnami požar v poslopiju lesne industrije Dragutina Pavlovića. V zalogi je bila precejšnja množina olja in parafina, last Anglo-jugoslovenske petrolejske družbe, kakor tudi nekaj demontiranih strojev. V silnem vetru se je razvil ogromen požar. Gašenje je bilo skoraj brezuspešno. Škoda cenijo na dva milijona dinarjev.

Politične beleške

Mrzel tuš za vodstvo radikalne stranke v mariborski oblasti

Pred volitvami v oblastno skupščino je vodstvo NRS v Mariboru pošiljalo svojim — k sreči zelo redkim! — pristajšem po deželi dopise, s katerimi jih je pozivalo, naj volijo liste SLS. Očitno pa so radikali izven Maribora ohranili še nekoliko več politične značajnosti nego njihovo vodstvo. To nam dokazuje dopis, katerega je poslala organizacija NRS v C. oblastnemu odboru in ki se glasi: «Oblastni odbor NRS v roke predsednika g. dr. Ravnika, Maribor. Na tamkajšnje okrožnico, s katero nas obveščate, da ste se za volitve v oblastno skupščino v Celju in Mariboru združili s SLS in da naj mi zato kot protislužbo glasujemo na deželi za SLS ali pa kakšno drugo stranko, s katero mogoče imamo dogovor, ter nam odločno prepovedujete glasovati za SDS. Vam odgovarjamo sledeče: Radji kakor bi glasovali za SLS, nasemo naše krogiče v Donovo. Ako ste se vi s klerikalci zvezali ter se zmešali med pleve, mi se ne bomo. S težkim napotom smo pri zadnjih občinskih volitvah pomodeli klerikalce raz občinskih stolec in sedaj oživljati politične mrčice k življenju, nam je nemogoče. Mi ne gremo volit, ker po Vaši krivdi nimamo skrinjice, ter vam kličemo »Živijo Korošec!«. Svetujemo Vam, podajte še roko Žebotu in Bedjaniću, potem pa bo družba izpopolnjena.» — Objavljamo to brez nadaljnega komentarja.

Nepotrebno razburjenje

Priobčili smo dopis, ki je obdeloval neurejenosti glede šolnih raznih cerkvenih dajatev, zlasti bere in razdelitve bremen za razna popravila župnišč, nabavo zvonoj itd. Glasilo g. škofa se radi tega razburja in vidi v članku hujšanje proti duhovščini sploh. Ta vidik je krivičen. Mi smo povdarili, da bo duhovnik, ki uživa obče zaupanje in mu cerkev ni lokal za politična zborovanja, zlahka prebrodil vse te težave. Drugače pa je s političnim duhovnikom Mi zahtevamo red v cerkvenih dajatah. Kdo je kriv, da nihče danes ne ve točno, koliko znašajo šolnine? Škof bi zlahka za pošteno reformo šolnih izposojal odobrenje velikega župana, a zdi se, kakor da bi mu sedanje neurejeno stanje bolj dopadalo. Kdo ovira odkup bire? Ali je glede prilagoditve tozadevne deželne zakona današnjim cenam bil podan le en predlog od strani SLS? — Ostati pa moramo tudi pri obsojnih razdelitvah stroškov za razne farovške novogradnje in popravila. Zlasti pa za zvonoje, kajti kar se sedaj dela, je večinoma proti zakonu in golo izsiljevanje. Pošteni duhovniki to sami obojajo. Ob tej priliki zahteva «Slovenec» avtonomijo cerkve, da bodo verniki sami vzdrževali duhovnike. Sprejememo! Samo da se prav razumemo. Mi zahtevamo avtonomijo vernikov, SLS pa tako avtonomijo, da bi škof ukazoval, ljudstvo pa bi ne imelo niti pravice za cerkmeštra, pač pa bi smelo biti plačnik.

Ujeli so se?

Včerajšnji «Slovenec» polemizira z izjavo Svetozarja Pribečevića, da so klerikalne stranke podrejene škofom, škofje pa Vatikanu. Glasilo SLS je ta polemika razumljivo skrajno nevedna, ker še ni teden dni od tega, odkar je član klerikalnega posl. kluba proglasil pred vso beograjsko javnostjo, da «SLS ni verska, klerikalna in katoliška stranka». Ker si «Slovenec» ne zna pomagati drugače, je napisal sledeči uprav zgodovinsko obožljivi stavek proti ljubljanskemu škofu g. Jegliču: «Papež Pij XI. Action Française, v kolikor zasleduje politične cilje, sploh ni obsojil. Papež je kakor vsi njegovi predniki pri tej priliki opetevano izjavil, da se v to reč ne vtiča in da smejo katoliki biti demokraciji ali rojalisti, dasi so simpatije Vatikana na strani demokracije. Francoški katoliki so z ozirom na taka izključno politična vprašanja popolnoma svobodni. Tako je tedaj po izjavi «Slovenca» na Prancoskem. Kako pa je pri nas? Ali so tudi

jugoslovenski katoliki z ozirom na izključno politična vprašanja »popolnoma svobodni? Če so papeži, torej, neposredni predpostavljene poglavarji cerkve in škofov za svobodo katolikanov in izključno političnih vprašanj, zakaj pa je prevzvišeni v Ljubljani drugega mnenja? Zakaj se sme pri nas zlorabljati cerkev in priznava v strankarske in politične svrhe SLS, akoravno imajo katoliki na samopriznanju «Slovenca» in v smislu opetovanih izjav papežev popolnoma proste roke? Izjava «Slovenca» glede politične svobode katolikanov je treba povdariti na ves glas, saj pomeni najostrejšo obtožbo proti ljubljanskemu škofu Jegliču iz vrst njegovih lastnih pristajev. Zanimivo bi bilo čitati zagovor ljubljanskega škofa v tej stvari. In še to! Ali ni vrhunec neodkritosrčnosti in norčevanja iz javnosti, da se v «Politiki» objavljajo izjave, da «SLS ni katoliška, klerikalna, verska» stranka, medtem ko se v Sloveniji nastopa obratno ter izrablja ves cerkveni aparat v korist te stranke in celo pod pretno večnega pogubljenja. Francoški katolikanom je dovoljena svoboda v političnih vprašanjih, jugoslov. ne. Tam sme biti demokrat, pri nas pa vsled obratnega povelja ljubljanskega škofa ne!

Zakaj je šel dr. Korošec v vlado?

Zakaj so šli klerikalci v vlado, nam je odkril v svoji zadnji številki «Domoljub», ki pravi: «Dr. Korošec je res zato šel v vlado, da šim prej izvojuje avtonomijo.» «Domoljub» sicer dvomi nekoliko nad tem, ker piše: «Če se mu bo že zdaj posrečilo ali ne, ne moremo prerokovati, mi pa smo mnenja, da se mu to mora posrečiti. Zakaj radikali klerikalcev vendar niso sprejeli zato v vlado, da bodo proti njihovi volji gradili svojo avtonomijo, ampak zato, da bodo delali to sporazumno. Radikali so sedaj na strani klerikalcev in ni nobene ovire, da dr. Korošec izvojuje avtonomijo, kakor pravi «Domoljub». — proti «centralistični» opoziciji. «Domoljub» je pač namenjen za največje teko med Slovenci.

«Samouprava» o ljubljanskih radikalih

«Samouprava» iz Kočevja je objavila naslednji dopis meščana-radikala iz Ljubljane: «510 glasov, ki jih je dobila NRS v Ljubljani, je sicer za naše prilike lepa številka, vendar pomeni ta rezultat v splošnem težko razočaranje za vodstvo. Saj organiziranih je nad 1300 članov, in pomeni torej 510 glasov težko nezaupnico vodstvu ali pa parazitstvo v stranki. Ne eno ne drugo pa ne pomeni zdravilni razmer v organizaciji. Treba bo torej dalekovidnosti in energične roke. To dvoje pa je ravno ono, kar nam v Ljubljani manjka. Tako «Samouprava» mi pa smo mnenja, da bi temeljito remediuro izvedla samo taka dalekovidna in energična roka, ki bi ljubljansko radikalijo sploh razpuščila. Parazitstvo, ki ga omenja «Samouprava» se bo sedaj, ko so na vladnem krmilu klerikalci, itak avtomatično presejlo v SLS, vodstvu samemu, ki se ne da iztežiti z nobeno še tako težko nezaupnico, pa itak ni pomagati. Brez kandidatur g. Zagorskega in dr. Ravniharja pač ne morejo biti v Sloveniji nobene volitve, dokler ne bosta dosegla takega uspeha, kakor za je dosegel v Ljubljani svojčas g. Kunčič, ki je dobil samo svoj glas. Potem bodo volilci menda kmali pred njima vendarle mir.

Kako se dr. Hodžar pere?

Pred glasovanjem v anketnem odboru je bil dr. Korošec brzojavno pozvan v Beograd, kjer je imel zaupne konference z Uzu novicem, Trifkovićem in Mihalovićem. Teh konference se je udeležil tudi dr. Hodžar, prej pa je bil že pri Uzunoviću tudi Rade Pašić. Nato je dr. Hodžar postavil v anketnem odboru predlog, ki daje odvezo obtoženim krivicem. V polemiki, ki se je radi te zadeve razvila v listih med Sv. Pribečevićem in dr. Hodžarjem, je dr. Hodžar prišel v zagoto, iz katere si ne zna pomagati drugače kakor z zavijanjem. Na dr. Hodžarjevo trditve, da je bil njegov predlog strožji od dr. Popovičevega, je Sv. Pribečević vprašal, kako je mogoče, da so vse opozicijske stranke glasovale za «blazije» Popovičev predlog. Dr. Hodžar v svoji stiski ni vedel drugega odgovoriti kakor tole: «G. Sv. Pribečević me v svojem večerajšnjem odgovoru zopet vprašuje, zakaj so vse opozicijske stranke v anketnem odboru glasovale za blažji Popovičev predlog. Nato odgovarjam, da je celoma svetu, ki so mu znane afele SDS, povsem jasno, zakaj je SDS glasovala za blažji Popovičev predlog. Zakaj pa so druge opozicijske stranke glasovale za Popovičev predlog, to naj blagovolji Pribečević sam vprašati. Jaz nisem njegov sluga». Tako se glasi odgovor narodnega poslanca in jurista iz vrst SLS! Boljše bi svojega moralnega poraza ne mogel dokazati. Dejstvo je, da se pri glasovanju v anketnem odboru ni šlo za afele SDS, ampak za afele radikalne stranke, napram katerim je celokupna opozicija zavzela isto stališče kakor SDS in kakor ga je zavzemal dr. Hodžar, predno je SLS vstopila v vlado. Dr. Hodžar ni sluga Pribečeviću, nastopil pa je v anketnem odboru kakor da bi bil sluga radikalov. To so ugotovile tudi ostale opozicijske stranke, radi česar jih Pribečević ni treba še posebej vprašati zakaj so glasovale proti dr. Hodžarjevemu «strožjemu» predlogu. O tem si je na jasnem vsa javnost in bržkone tudi dr. Hodžar sam, kakor to kaže njegov odgovor, ki si ga klerikalna stranka lahko pusti patentirati. Dejstva, da so za dr. Hodžarjev predlog glasovali samo radikali, ki so bili v korupcijskih aferah neposredno prizadeti, ne bo izbrisal noben klerikalni jezuitizem, pa naj se dr. Hodžar s svojo družbo vred še tako zvija v radikalno-korupcijskem močniku, v katerem so je postavili na glavo.

Naši kraji in ljudje

Važni sklepi jugoslovensko-češkoslovaške parlamentarne delegacije v Pragi

Potreba nove trgovinske pogodbe, direktnih železniških in plovbenih tarifov, poštne in veterinarske konvencije. — Sklepi kulturne komisije.

Kulturna komisija, sestavljena iz članov češkoslovaške in jugoslovenske parlamentarne delegacije, je imela dne 16. t. m. v Pragi svojo prvo sejo. Predsedoval je seji, kateri je prisostvoval tudi zastopnik ministrstva zunanjih del dr. Krofca, jugoslovenski poslanec doktor Vojislav Janjič.

Prvi se je oglasil za besedo češkoslovaški poslanec dr. Uhlir, ki je v lepem govoru izrazil sožalje češkoslovaške vlade in češkoslovaškega naroda jugoslovenskemu narodu in njegovi vladi zaradi potresne katastrofe, ki je zadela Hercegovino in južno Dalmacijo. Nato je predložil delovni program konferen-
ce. Naglašal je, da ima konferenca predvsem namen, da poglobi medsebojne stike in se posvetuje o vsem, kar bi moglo uvrstiti in pospešiti jugoslovensko-češkoslovaško vzajemnost. Poudarjal je, da bi bilo potreba tako na češkoslovaškem kakor v Jugoslaviji osnovati posebne šole, kjer bi se poučeval češkoslovaški, oziroma jugoslovenski jezik, nadalje bi bilo poskrbeti za primerne učne pomočke, za vzgojo sposobnega učitelstva, kazalo bi prirediti v počitnicah dijaške izlete, zamejati šolsko mladino, organizirati vzajemni študij na visokih šolah ter podpirati med mladino skavtski in turistiški promet. O posameznih točkah, ki so bile na dnevnem redu, se je razvila živahna debata. Poslanec dr. Janjič je razpravljal o potrebi telovadnih učiteljev v Jugoslaviji, v kolikor bi ne bilo dobiti takih sposobnih učiteljev v Jugoslaviji, bi bilo treba skrbeti za to, da bi se takšni učitelji dobili iz Češkoslovaške. Poslanec dr. Ljudevit Pivko je k temu pripomnil, da bi ti učitelji ne samo poučevali telovadbo, marveč bi lahko tudi prevzeli pouk češkega jezika v šolah. Poslanec Prašek je izrazil željo, da bi se imenovalo te učitelje samo v sporazumu s Češkoslovaško sokolsko zvezo.

O jezikovnem pouku na srednjih, trgovskih, strokovnih, obrtnih in kmetijskih šolah se je razvila dolga debata. Jugoslovenska vlada namerava osnovati štipendije za češkoslovaške dijake, ki bi posejali visoke šole v Jugoslaviji, predvsem pa ima v načrtu, da ustanovi šoliščo češkoslovaškega jezika in literaturo na vseučilišču v Beogradu. Poslanec dr. Basariček je predlagal, naj bi se na gospodarskih in kmetijskih šolah učil samo jezik češkoslovaški, oziroma jugoslovenski, marveč, da bi se gojenci v teh šolah seznanjali tudi o stanju gospodarstva in kmetijstva v drugi državi. Posl. dr. Baljič je zahteval, naj bi se osnovala srednje šole, na katerih bi se obilgato poučeval jezik drugega naroda, zamenjava dijakov o počitnicah pa bi se naj vršila s posredovanjem Sokolstva in skavtov. O reciprociteti študija je govoril dr. Andrić. Navedel je vse zapreke, ki se stavijo na pot taki reciprociteti. Pri tej priliki je izrekel iskreno zahvalo onim zaslužnim češkim rodoljubom, ki so požrtvovalno podpirali in najtežjih časih jugoslovensko dijaštvo v Pragi ter izrazil željo, da bi tudi v bodočnosti jugoslovenska akademska mladina v čim največjem številu posejala visoke šole v Pragi, Brnu in Bratislavi. Dr. Janjič je predlagal, naj bi dijake tu in tam smatrali kot lastne državljane. Ta predlog je izzval soglasno odobranje. Prav zanimiva je bila tudi debata o dijaških domih za akademsko mladino. Vsi govorniki so se izrekli za skupne, ne za ločene dijaške kolegeje za visokošolce. Poslanec Milan Grol je izrazil željo, naj bi se osnovala vseučilišča narodnega in specialnega tipa. Ko bi se to zgodilo, bi praška univerza lahko postala središče za študij Srednje Evrope in češkoslovaškega naroda, beograjska univerza pa središče za študij Balkana.

Posebna živa in dolgotrajna debata se je razvila o avtorskem pravu, o socialnih vprašanjih visokošolskega dijaštva in o pogojih za zblizanje na znanstvenem polju.

Največje zanimanje je vzbudila debata o prirejanju ljudskih jezikovnih kurzov, razstav, o ljudskih knjižnicah in drugih ustanovah, ki pospešujejo vzajemne stike, o organizaciji poročevalske službe in o administrativnih ukrepih, ki so potrebni, da bi se izvedli zaključki te kulturne konference. Do formalnih zaključkov na tej seji ni prišlo, ker se je konferenca nadaljevala še v petek 18. t. m. Na tej seji se imajo sprejeti resolucije, ki se nato predložijo v vrednost in ravnanje obeh vladama.

Istočasno je imela sejo tudi gospodarska komisija. V tej seji je predsedoval poslanec inž. Černy, ki se je v otvoritvenem govoru takisto v toplih besedah spominjal potresne katastrofe, ki je zadela Jugoslavijo. Nato je podal obširen referat o sodelovanju Češkoslovaške in Jugoslavije na gospodarskem polju. Poudarjal je, da se medsebojni promet ne sme omejevati samo na izvoz in uvoz blaga, marveč se mora raztezati na vse panoge gospodarskega udejstvovanja in na vse sloje prebivalstva. Glavni referent za gospo-

darska vprašanja jugoslovenske delegacije je bil posl. dr. Slavko Šečerov. V svojem poročilu je med drugim izjavil: Po vojni streme male in velike države za tem, da bi vse svoje potrebščine krile izključno s proizvodi svoje zemlje. Toda ta težnja se ne da izvesti niti v velikih državah, kamo-li v malih. Med take male države spadata tudi Jugoslavija in Češkoslovaška. Gospodarska, predvsem pa trgovska politika v takih državah mora počivati na temelju gospodarskega izpolnjevanja. Statistika dokazuje, da je jugoslovenska trgovska bilanca pasivna. Da se trgovski stiki med obema državama ne razvijajo tako, kakor bi bilo želeli, so krive razne okolnosti, predvsem pa: 1.) Pogodba iz leta 1922., ki ne odgovarja današnjim potrebam, ker nima posebnih tarifov in sloni samo na izvoznih in uvoznih dovoljenjih in kontingentih. 2.) Visoke carine iz leta 1926., ki znašajo 18. do 100 odst. od cen uvoženega blaga. 3.) Neorganiziran transport in visoke prevozne tarife. 4.) Posredovalna vloga, ki jo med obema državama igra Dunaj in Pešta in 5.) neorganizirana uvozna in izvozna trgovina.

Da se odpravijo vse te težkote, je potrebna: 1.) Nova trgovinska tarfina pogodba z znižanimi carinskimi postavkami, odnosno s preferenčnimi ali diferencialnimi stavki. 2.) Reorganizacija rečne plovitve. 3.) Izločitev posredovalske vloge Dunaja in Pešte. 4.) Organizacija jugoslovensko - češkoslovaške uvozne in izvozne trgovske družbe, in skupne trgovske zbornice in 5.) zaključitev veterinarske poštne in transportne konvencije. Češkoslovaška industrija trpi pod silno konkurenco, zato je potrebno, da najde odjemalce predvsem pri svojih slovanskih zaveznikih.

Posl. dr. Radonić je izpolnil referentova izvajanja s podatki o izvozu in izvoznih možnostih jugoslovenskega toba in predlagal, da bi češkoslovaška in jugoslovenska vlada sklenili konvencijo glede nakupa, odnosno prodaje tega toba. Posl. Pavle Radić je zahteval, da se zgradi direktna telefonska zveza med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Posl. dr. Behmen je referiral o potnih listih in vizumih. O carinskih vprašanjih je poročal posl. dr. Kralik in opozarjal na to, da je na trgovski promet posebno škodljivo vplivalo zvišanje jugoslovenskih carinskih tarifov na češkoslovaško blago. Senator Haberman je govoril o potnih listih in vizumih, povdarjajoč, da je češkoslovaška vlada že predlagala odpravo vizumov, kar pa je jugoslovenska vlada odklonila. Dokler ne pride do sporazuma v tem vprašanju, naj bi se na obeh straneh dovoljevale vsaj gotove ugodnosti. Senator Štoda je predlagal standardizacijo jugoslovenskih proizvodov in kooperacijo češkoslovaških in jugoslovenskih plovbenih družb na Dunavu, poenostavljenje carinskih formalnosti itd. Izrazil je željo, da bi se obe državi sporazumeli glede direktnih tarifov med Češkoslovaško in Jugoslavijo preko Madžarske do Sušaka. Zadnji je govoril posl. dr. Janković, ki je priznal, da povzroča glavne težkote v vzajemnih stikih med obema narodoma carinska politika obeh držav. To carinsko politiko je treba revidirati in zato je potrebno, da se čim prej med obema državama zaključi nova trgovinska pogodba, ki bo v vsakem oziru odgovarjala obojestranskim zahtevam.

Slovesna zaključna seja

V petek popoldne se je vršila v dvorani proračunskega oddelka češkoslovaške poslanske zbornice zadnja in slovesna plenarna seja češkoslovaške in jugoslovenske interparlamentarne komisije pod predsedstvom senatnega predsednika dr. Hrubana, kateri so prisostvovali razen članov gospodarske in kulturne komisije zborniški predsednik Malypetr, ministri dr. Nosek in dr. Peroutka, jugoslovenski poslanik v Pragi Branko Lazarevič, češkoslovaški poslanik v Beogradu Jan Seba in zastopniki češkoslovaške jugoslovenske Lige. Po pozdravnem govoru senatnega predsednika dr. Hrubana sta prečitala poslanca dr. Uhlir in dr. Janjič v češkem in srbohrvatskem jeziku sprejeto resolucijo kulturne komisije, doktor Šečerov in dr. Černy pa resolucijo gospodarske komisije.

Komisije so izvršile, kakor je izjavil predsednik naše delegacije dr. Janković, v petih dneh zelo veliko delo. Sklepi potrebujejo le še odobritve obeh vlad, nakaž bo delo definitivno sklenjeno.

Gospodarska kooperacija obeh držav

Gospodarska resolucija naglašala, da je za okrepitev trgovinskih odnosov med obema državama nujno potrebna nova trgovinska pogodba z detaljnimi tarifarnim delom, ki naj znatno zniža carinske postavke pri vseh glavnih vrstah blaga. Ravno tako naj se odpravijo posebni individualni pogoji za uvoz, v kolikor ni to mogoče že v trgovinski pogodbi, še specialna pogodba, ki naj bi se nanašala na posamezne važne produkte obojestranskega uvoza, oziroma izvoza. Posebno je treba to ukrepati glede dobave toba iz Jugoslavije,

ki naj krije čim večji del češkoslovaške potrebščine. Glede na narodno sorodstvo prebivalstva obeh držav naj se dela na to, da se ne prepreči udeležba kapitala prebivalcev ene države pri podjetjih druge države. Ravno tako naj ne bodo delavci druge države nobena ovira, ako izpremenijo svoje bivališče in svoje delavno mesto. Za intenzivnejše direktne trgovinske odnose in odstranitev tujih posredovalcev je potrebno, da se organizirajo uvozne in izvozne družbe, kakor tudi druge institucije, ki bodo omogočile financiranje uvoza in izvoza in pokrile eventualnih izgub. Ustanove naj se tudi **producentne zadruge**, ki naj podpirajo produkcijo in prodajo onega blaga, ki je zahtevalo konsumentov. Dalje naj se sklene **veterinarska pogodba** za olajšanje trgovine z živino in živinskimi produkti.

V svrhu obojestranskega blagovnega prometa naj se za pocenitev transportnih stroškov uvedejo **direktni železniški tarifi** in pospeši blagovni izvoz iz Češkoslovaške preko jadranskih pristanišč Jugoslavije. Posebna pozornost naj se posveča čim večjemu razvoju **direktnega plovbenega prometa po Donavi**. Ustanove se naj še dalje direktno kombinirajo železniški in plovbeni tarifi, da se olajša blagovni promet med obema državama po donavski poti.

Da se oba naroda čimbolje spoznata, naj se pospešuje tudi obojestranski turistiški promet. Jugoslovenska kopališča, posebno ob Adriji, naj se priporočajo Čehoslovakom in obratno. Za olajšanje osebnega prometa naj se poenostavijo vse gospodarske in carinske formalnosti in eventualno odpravijo tudi vsa potna viza. V interesu čimbolj **intenzivnega poštnega brzojavnega in telefonskega prometa** med obema državama, naj se sklenejo dogovori na podlagi mednarodne poštne in brzojavne pogodbe, ki naj zagotovijo obojestransko čim večje ugodnosti.

Ureditev kulturnih odnosov.

Kulturna komisija pa je sprejela sledeče resolucije:

1.) Obojestranski kulturni odnosi naj med obema državama naj se okrepe z vsemi primernimi sredstvi.

2.) Zato predlagamo, naj stremita vladi obeh držav za čim ožjim zblizanjem na polju ljudskega, srednjega, strokovnega in vseučiliškega šolstva, ljudske vzgoje, javnega knjižničarstva, znanosti, literature, umetnosti in gledališč, kakor tudi na polju dijaške socialne preskrbe, in sicer tako direktno, kakor tudi s posredovanjem za to primernih zavodov.

3.) Za doseg te ciljev predlagamo vladam obeh držav, da določijo v državnem proračunu dotičnega resortnega ministrstva kot minimum letni pri-

Včerašnja veličastna premijera v Jugoslaviji razprodana

Sveta Gora

Slavospev človeški zvestobi v večnem ledu in snegu. V glavni vlogi znana sportnika HANNES SCHNEIDER in LOUIS TRENNER slova plezalca, čuvena mojstra zimskega sporta ter slova svet. plesalke LENI RIEFFENSTAL. Veličastna planinska drama v 7 ogromnih dejanjih! Pretresljiva tragedija dveh turistov v bajno lepi noči na planinah. Velike zimske sportne tekme! Na smučeh z brzino 120 km na uro. Veličastna panorama planin, večnega leda in snega! Vred ogromne dolžine filma predstave

Danes ob 11., 13., 15., 6., triletni na 8. in ob 10.

LJUBLJANSKI DVOR

Kino

Telefon 397

Ker je zanimanje velikansko predpoda vstopnic od 10. do pol 1. in od 3. ure dalje.

Ivan Vavpotič - petdesetletnik

Kadar dohiti človeka sredi neprestanega ustvarjanja, trdega dela kak jubilej, mu je gotovo neprijeten in naj si bo to tudi petdesetletnica, kot jo bo Ivan Vavpotič 21. t. m. pustil za seboj.

Mislil, da njemu še celo neprijeten, ne za vojno prevelike skromnosti, ampak zato, ker ta njegova petdesetletnica ne bo postavila prav nobenega, kakorkoli pomembnega mejnika med njegovo delo. V vrvežu vsakodnevnih duhamornih dogodoljajev se je sam zavil za praznovanje svoje obletnice v spoznanje, da je vsako konvencionalno praznovanje obletnice samo zavora za pošteno delo. Upravičeno se je razhudil, ko sem ga pred kratkim obiskal in spomnil petih križev: »Jeziki, čemu bobnate ne nepotrebne stvari!« Pa se je zasmel in napravila sva malo bilanco čez te križe. Na kratko:

Vavpotič je rojen slikar. Trpkosti pred spoznanjem resnice je okusil že s šestimi leti, ko ga je v Kamniku, rojstnem kraju, neki čevljar s knefito ohladil pod običajno človeško temperaturo, ker je preveč goreče, pa temeljito študiral forme žive nature na njegovi hčerki. Z očetom zdravnikom se je selil iz Kamnika v Postojno, od tu na v Novo mesto. Spotoma je moral ljudskošolskim vzgojevalcem med šolskim zapornom povečavati profile iz starih rimskih grobov ali pa umetnost ljubečim župnikom ilustrirati nemške klasike in slikati domače patrone za plačilo skromne pohvale ali obljube večnega zvečanja...

Po maturi l. 1897. je precej nervozno kolebal med slikarstvom in muziko, za katero ga je Sattner posebno navduševal. Drugo leto na praški akademiji ga že sprejme Hynais v svojo specialko. Tretje leto obiskuje v Parizu znano Louvrsko šolo, galerijo, muzej, slikarstvo in umetnozgodovinarsko šolo v enem. Čez leto dni je doma, potem pa kmalu v dunajski rotovski kleti, kjer v družbi Cankarja, Raisnerja, Žunaničja, Gangla in drugih išče v opojnostih sokovih in tobakovem dimu navdahnjenja za kako realnejše udejstvovanje. Kljub temu bohemstvu priredi manjšo kolektivno razstavo, s katero dobro odreže posebno od polnih žepov dunajskih petičnikov. Z Dunaja odide zopet nazaj k Hynaisu, katerega draži z obljubami večne zvestobe njegovemu najboljšemu modelu. Ves v jezi, naroči Hynais model z Dunaja in Pariza, ki mu pa kar nič ne ugajajo. Ko zapusti Grm Strakovo akademijo, zavod za češke plemiče, zaprosi Vavpotič za pristo mesto in za roko svoje izvoljenke, kar oboje dobi. Ko da svojim srčnim občutkom tudi še vso družabno obliko in veljavo, se Hynais potolaži. Vavpotič pa odide v Pantenon, kjer s pobožno hvaležnostjo svojemu mojstru občuduje njegov — model.

Samo eno leto podučuje na Strakovem zavodu risanje in umetnostno zgodovino, potem odide na idrijsko realko. Tu bi ostal dalje časa, pa ga razna dela, posebno ona za Mohorjevo družbo tako angažirajo, da se preseli v Ljubljano, kjer prične služiti grenki kruh slovenskega umetnika. Med vojno se njegova šola zopet prične, oficirska v

Na delo za „Vodnikovo družbo“

Vodnikova družba izda tudi letos 4 krasne knjige, izmed katerih bosta dve bogato ilustrovani. Vsebinsko in po znanju opremljeni bodo knjige prekašale lanske. Posebno skrbno bo urejen in z zanimivimi slikami bo opremljen kolektor — »Vodnikova pralica«, največjo pozornost pa brez dvoma vzbudi druga knjiga, ki bo v besedi in sliki orisala življenje in delovanje največjih in najzaslužnejših naših mož.

V ostalih dveh knjigah priobči družba dve povesti iz sodobnega življenja, ki sta jih napisala odlična in dobro znana pisatelja.

Obseg knjig bo isti, kakor lani, ako bi se pa število članov podvojilo ali vsaj znatno pomnožilo, bo obseg knjig povečan ali pa bo pridelana še peta knjiga. V interesu vsakega člana je torej, da z osebno agitacijo in propagando stori vse, da pridobi družbi čim največ novih članov. Posebno pa je dolžnost poverjenikov, da napno vse svoje sile in privede v kolo »Vodnikove družbe« do zadnjega vse napredniške in napredniškega v svojem kraju. Zlasti sedaj ob času predpustnih zabav imajo priliko za nabiranje članov. Vsak poverjenik, čim je nabral vsaj 25 članov, naj seznam in denar takoj pošlje družbinemu vodstvu. Na delu je sedaj okrog 1110 poverjenikov. Ako vsak

izmed teh nabere povprečno 20 do 30 članov, bo družba že letos narasla na tako veliko število, da se bomo z njo lahko ponahali ne samo pred brati Hrvati in Srbi, marveč pred vsem svetom. Krepro torej na delo, vsakdo se naj zaveda, da bodo družbine knjige tem popolnejše, tem lepše in obsejnejše, čim večja bo armada njenih članov!

Naši somišljeniki v posameznih občinah go tovo poznajo vse one, ki so pri zadnjih oblastnih volitvah napredno volili.

Naj poskrbe, da postanejo vsi ti člani »Vodnikove družbe«.

Vse naše občine, vsi naši denarni zavodi in druga naša velika podjetja naj smatrajo za svojo častno dolžnost, da postanejo družbeni ustanovniki. Denar, naložen v knjige »Vodnikove družbe«, bo jim nosil najlepše obresti!

Doselej ima družba ustanovnikov okrog 140, kar ni posebno veliko število, potrudimo se, da dvignemo to število vsaj na 500.

Zato vsi, ki ste dobre volje, vsi, ki ste prijatelji dobre in lepe slovenske knjige, na delo za »Vodnikovo družbo«! Naše geslo bodi: Vsakdo, ki je naprednega mišljenja ne glede na to, kateri stranki pripada, bodi član »Vodnikove družbe«!

Judenburgu. Iz Črne gore stopi v »Kriegspressquartier« kot slikar za italijansko fronto, kjer se uči jahanja, slikanja generalov in drugih nepotrebnih zastojkarskih poslov. Sedaj živi v rodno v Ljubljani; zares se mladeža je dohitela petdesetletnica.

Kot slikar se Ivan Vavpotič udeležuje vsestransko. Vnet za slikanje, živali, posebno konj, se radi nam vsem znanim razmeram na to plat prav nič ne pokaže. Kot portretist pa je znan precej daleč čez domovinske »planke«. Njegovi portreti se ne odlikujejo le radi velike podobnosti s portretiranci, temveč kažejo tudi v barvi kot kompoziciji prefinjen okus velikega naobrazenca. Zdi se mi, da mu je študij v Parizu v tem pogledu zapustil precej francoskega duha. Omenim le slike kralja in kraljice, pokojnega Tavčarja, Trillerja, Sukleja, Hribarja, svoje hčerke Rut itd. Njegove kompozicije, krajine in portreti vise v stanovanju marsikaterega premožnejšega ljubljanskega meščana. Pogostokrat je razstavljal tudi zunaj, n. pr. v Berlinu, Parizu, Beogradu, Zagrebu. Tu povsod naletimo na njegova dela. Ne baš slabo spričevalo njegovega velikega znanja so tudi med vojno nastale podobe takrat na pol kronanih glav raznih Schwarzenbergov, Thurn-Taxisov, Zedwitzov in divernih madžarskih dolgonosih čifutov.

Kot risar in ilustrator pa stoji Vavpotič osamljen v našem slikarstvu. Deseti brat, Tolovaj Mataj in Grudnovec poezije so razen nešteto drugih stvari, ki stojijo v vrsti z najboljšimi francoskimi ilustracijami. Neregledno število plakatov za naše tovarne, Sokola, naše prve jug. znamke, kupi različnih grafičnih osnutkov, risb, diplom, vsaka najmanjša stvar izpod njegovega peresa ali čopiča priča o njegovi umetnosti.

Kot človek Vavpotič ni kar nič borben duh. Preveč mu je bohemstva v krvi. Zato si ne tolče pri vsaki priložnosti na prsa, prazna zaslužni odlikovanj. Kot samozavesten mož stoji daleč zadaj za vsakim zahrbtnim in umazanim kruhoborstvom. Se ima dovelj humorja, da se z veseljem spomni svojih mecenov: slavne dvakrke in raznih sodnih eksekutorjev. Ostali so mu zvesti prijatelji, ker so marsikomu za življenje in njega spoznanje pa še nad vse potrebni. Ni slabo znamenje zanj in za sedanje čase, ko je med vojno zahtevala posavska mlekarica, da jo portretira, sicer mu ustavi dobavo mleka. Kdo bi se še obotavljal? Pretirana (ampak le dozdnevna) eleganca, ki jo gledajo tovariši v njem, njegovem obnašanju in njegovem delu je prav neupravičena, ko je resnica, da že dolgo ne nosi v žepu zlate ure in veržice. Od »šimi-slikarja« nosi le poredno zbadljivo ime.

Ce povem, da se sedaj ukvarja kot slabo honorirani in scenograf pri narodnem gledališču z načrti za dekoracije, interjerje, kostume, da stoji vsak hip v kaki žiriji za javne natečaje ali maskerade, aranžira razstave, konkurence, predava, vrh tega še slika in se pripravila za razstave, publicistično na vse strani zastavlja svoje pero, da ima tudi za vsakdanje življenske potrebe polno glavo misli, potem mu za praznovanje svoje petdesetletnice res ne preostaja časa. Prepustite! Zato ga mi veselo potegnemo za črno brado in mu ključemo: naprej v takem tempu, še dolgo, dolgo let!

Skodlar.

Makso Cotič

50 let novinarskega udejstvovanja.

Po polstoletnem novinarskem udejstvovanju je začetkom letošnjega leta odložil svoje pero in stopil v pokoj gospod Makso Cotič, ravnatelj tržaškega slovenskega dnevnika »Edinosti«, ki ga je vodil dolgih 37 let.

Makso Cotič je nedvomno ena najboljših popularnih osebnosti na Primorskem. Mladim in stariim delavcem in kmetom — vsem je znan častitljivi mož z bistrimi očmi, mako sivo brado, razčesano v sredi, mož, ki je kljub svojim 72. letom še vedno čvrst in krepak. Njegovo ime je tesno združeno z razvojem edinega našega dnevnika v zasedenem ozemlju in s tem seveda tudi posredno z vsem razvojem narodnega življenja na Primorskem v zadnjih 40 letih, ki spadajo gotovo med najbolj viharne, kar jih pozna novejša slovenska zgodovina.

Rojen leta 1854. v Vipavi, se je gospod Cotič že v mladih letih začel zanimati za narodno življenje, ki se je pričelo razvijati v Primorju. Marljivo je prebiral časopise in se sčasoma tudi sam lotil pisanja. Svoje prve prispevke je pošiljal najprej »Slov. Narod«, ki ga je takrat ureval pisatelj Jos. Levstik. Jurčič je mladega Cotiča bodril pri njegovih prvih novinarskih poskusih in ga vzpodbujal k nadaljnjemu delu. Mimogrede bodi omenjeno, da je del časa sodeloval Cotič tudi pri šaljivem listu »Jurij s pušo« pokojnega Ivana Dolinarja. Iz Pule je pošiljal članke v praško »Politik« in v takratni zagrebški nemški »Tagblatt«. Pisal je o razmerah na Primorskem in so pričeli njegovi temperamentni dopisi prav kmalu vzbujati pozornost tudi v italijanskem taboru. Leta 1890. je Cotič po smrti Lovra Zvaba oficijelno prevzel uredništvo »Edinosti«. S tem je šele prišel v svoj pravi element. Z vso verno se je posvetil novinarstvu, do katerega je imel že od nekdaj nagiben in je posestil vse svoje sile listu, ki se je pričel pod njegovim vodstvom naglo dvigati. Pisal je o vseh mogočih vprašanjih, navduševal množico za narodno stvar, pa tudi v polemikah je znal z nenavadno spretnostjo sukati pero. Veliko oporo

pri svojem delu je našel v dr. Gregoriju. Skupno sta zastavila vse svoje moči v prosep »Edinosti«, katere razvoj se je posebno živo začel baš v tisti dobi.

Cotič pa se ni udeleževal samo na žurnalističnem polju, marveč je vneto sodeloval tudi pri političnih in kulturnih organizacijah primorskih Slovencev. Bil je dolgo vrsto let odbornik, zaupnik in tajnik političnega društva »Edinost« v Trstu, več let starosta Sokola, odbornik in tajnik Delavskega podpornega društva, predsednik nekdanjega marljivo delujočega pevskega društva »Kolo«, katerega častni član je sedaj, soustanovitelj in prvi predsednik podružnice CMD za šentviški okraj v Trstu.

Danes se bo na banketu, ki ga priredi konzorcij »Edinosti« in se ga udeležijo vsa tržaška narodna društva, s hvaležnostjo spomniljati zaslužnega našega stanovskega tovariša ne samo Trst, temveč sploh vse slovensko Primorje.

Spominsko slavlje za Cvijičem v Parizu

Široko naše zemlje so se spominjali v svečani zbranosti tega našega največjega učenjaka, ki se je v slavi priključil najodličnejšim svetlim duhovom. In ne omenjam sobotnega večera v Slavenakem Institutu kot važen dogodek v jugoslovanski koloniji, koje duhovni cvet se je polnoštevilo odzval vabilu; ne vem, kako je bilo drugje, toda tu je bilo posebno pristočno in iskreno; bili so sami govori, pa so vsi našli pobožno postulatke.

Pariz je pomnil Cvijiča neznano mnogo. Pred vojno je bil kakor mnogim drugim središče in žarišče, med vojno druga domovina, po vojni pa gora Tabor, na kateri je ukaal poveljanje. Pred dvema letoma je bil z drugimi evropskimi veličinami imenovan častnim doktorjem pariške univerze. Šesar nobeno odlikovanje precehi ne more. Videl sem ga, ko so ga slavili kot znamenjenika in Jugoslaven in kako se je ginen zahvaljeval, kakor da mu je drugo bližje pri srcu.

Vabilo je govorilo, da bodo pod predstvom našega poslanika povzeli besedo de Martone o Jovanu Cvijiču kot zemljepiscu in E. Haumanu o Jovanu Cvijiču in jugoslovanski ideji. Delil sem veselje z drugimi ko sem v dokaj prostorni in polni dvorani ugledal med govorniki tudi dobri in pošteni obraz enega naših najboljših prijateljev po Ernestu Denisu, Augusta Gauvaina, publicista in urednika v Journal de Debata. Očrtal je v kratkih besedah pomen te proslave; podčrtal je davno resnico, da jo eliš vsak dan in ob vsaki priliki. Da smo Francozom mi z Belgijci najbližje pri srcu in da je torej vsaka naša izguba obomem tudi njihova. Za njim je vseučiliški profesor in geograf de Martone skušal v kratkem in neunenem govoru očrtati znastveno visokost pokojnikov; da je izgubila mala domovina najboljšega rodoljuba. Evropa ostro izklesanega Evropeca in človeštvo enega svojih najboljših sinov.

Kdor je prisostvoval le kako jugoslovanski prireditvi, mora poznati dobrodošlo postav profesorja Emila Haumana, mora poznati njegov lahki način govora, ki spominja na iskre se vino, mora poznati njegovo duhovnost, ki si jo lasle Francozi, a je tu čisto njegova. Naslov govora je bil tak da ni mogel manjkati na tem večeru: Jovan Cvijič in jugoslovanska ideja. Spremljal je mladenci iz njegovega najbližjega vsakega okolja na dunajsko vseučilišče, kjer se je bil posvetil medicini; pa je naenkrat izgubil študentsko, kar se včasih primeri, in tako se je lahko posvetil študiju, ki mu je bil najbližji, zemljepisju. In nato na vsej poti, kjer učenjak ni pozabil niti za trenutek svojega rodu in se iz vseh strank ob vsaki priliki boril zanj. Saj je bil tudi med kovarji miru in mu je eden tukajšnjih zgodovinarjev vedel to hvala, da bi bili Jugoslaveni v svojih mejah še neznano bolj na temem in na slabem, če ne bi Cvijič zastavljal svoje veljavne besede. Sicer njegovo poglavje o Bolgarini ne bi bilo brez vsega oporekanja, toda nihče ne more odrekati njegovemu delu pečat čistega in poštenega moža. In se je govornik pokazal, da nas dobro pozna, ko je kot enega glavnih momentov neoporečene poštenosti povdaril, da je bil umrl eden izmed onih redkih, o katerih se ne more reči, da-liso pripadali tej ali oni stranki. Skušal je predvsem osvetliti njegov kleni in zdravni značaj, kar mu ni bilo težko, saj je zato vzel katerokoli njegovo življensko potezo. Naš pariški poslanik je bil četrti na vrsti. Zahvalil se je vsem in omenjal velike izgube, ki so nas v kratkem in zaporedno zalede. Vse pa je zopet objel v svoj iskreni se lirizem August Gauvain, ki je predsedoval in zaključil večer.

Kako bi mogel najti večjo hvalo o priveditvi, kakor to, da so bili le govori, da je bila dvorana polna do zadnjega kotička in sem ob koncu gledal zbrane in zadovoljne obraze odhajajočih.

Kriza v Rdečem križu v Celju

Celje, 18. februarja

Po novih društvenih pravilih je dosedanja oblastni odbor Rdečega križa za celjski okraj v Celju likvidiral za četrtke, dne 17. t. m. je bil sklican v mestno posvetovalnico občni zbor, ki si naj bi izvolil nov odbor iz mestne organizacije. Udeležba iz civilnih krogov je bila nadvse častna, kar dokazuje veliko zanimanje za to prepotrebno humanitarno društvo.

Po pozdravnih besedah sklicatelja g. v. svetnika dr. Žužka je podal stari oblastni odbor svoje poročilo o dosedanjem društvenem delovanju. Omočni uspeh zadnjega leta je za celjske razmere prav razveselil. Nabralo se je prispevkov v skupnem znesku nad 27.000 Din. Glavna zahvala za to gre predvsem celjskim narodnim damam, ki so v treh sekcijah izvršile z veliko požrtvovalnostjo nabiranje prostovoljnih prispevkov. Ob koncu poslovanja leta izkazale blagajna celokupno 37.140 Din. Pri volitvah, ki so se izvršile nato brez vsakega ugovora soglasno, je bil izvoljen brez večjih izprememb bivši oblastni odbor z g. polkovnikom Berahom kot predsednikom na čelu.

Pri slučajnostih se je oglasil k besedi g. lekarnar Posavec, ki je na veliko začu-

denje večine navzočih članov začel kritizirati bivši odbor zaradi njegove nedelavnosti. Zlasti je grajal, da nekateri odborniki niso prihajali redno k odobrovanju sej; novi odbor je pozival k resnejšemu delu. Bodisi iz nevednosti, da spada taka kritika k odobrovanju poročila, bodisi iz nerodnosti ali pa celo namenoma, je izzval med odborniki, pa tudi med članstvom upravičeno nevoljo. Četudi bi bila kritika nekaterih odbornikov, ki so zamenjali svoje funkcije, umestna pri odb. poročilu, je bilo zgrešeno kritikovati odbor sedaj, ko je zanj glasoval brez vsakega ugovora tudi g. Posavec. Ker je smatral novo izvoljeni odbor besede g. Posavca kot neumestno pavšalno kritiko, ki je zadelo brdiko zlasti poštvalne dame, je odbor pri prvi svoji nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V Celju opazujemo gotove ljudi, ki se pojavljajo vsepovsod, kjer je treba kaj razrešiti. Kakor kaže ta slučaj, ne prizanašajo več ridi dohodnemu delu.

Umor v Derganjih selih

Novo mesto, 19. februarja

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

V zapore okrožnega sodišča v Novem mestu so pripeljali Franceta Hrovata, po domače »Orlička« iz Vavte vasi. Pred leti se je pričel nati vršci se seli celokupno demisioniral. Kakor slišimo, bo sklical g. vladni svetnik dr. Žužek nov občni zbor že prihodni teden.

pred daljšim časom operativno odstranjen. Bila je majhne postave, komaj 148 cm visoka in zelo slabotna. Njena identiteta doslej še ni ugotovljena. Imela je pri sebi tudi beraško knjižico s pečatom občine Laže pri Konjicah.

Sodna komisija pod vodstvom preiskovalnega sodnika g. Juharta je takoj uvedla strogo preiskavo. Kdor bi kaj vedel ali zvedel o neznanj umorjenki, zlasti, kje se zadnji čas mudila in s kom je obdevala, naj to takoj lavi najbližjemu varnostnemu oblastu.

Strahovite stekline na človeku

Celje, 17. februarja

Pod tem naslovom je prinesel vaš list včerajšnji številki poročilo o steklem 37-letnem posestniku Svensku od Sv. Trolice v Slovenskih gorah, ki so ga mariborski zdravniki napodli v celjski Pasteurjev zavod. Mož je v bližini Slovenske Bistrice svoj strahotni boleznii že podlegel. Truplo umrlega Svenska bi bili morali v Slovenski Bistrici izgovorniti, češar so se pa lokalni čimtelji po izpovedbi spremeljevalca branili. Truplo so torej pripeljali s pomočnim vlakom v Celje, kjer ga je dala sanitetna oblast prepeljati na bolniško pokopališče. Tu se bo baje izvršila tudi obdukcija. Zadnje čase so se pripetili že opeptovani slučaji, da so se nekatere občine ali pa železniške postaje branile prevzeti mrliča, dasi bi morale to storiti v smislu predpisov, ker je dolžna preskrbeti pogreb tista občina, v kateri kdo umre. Občine pa mrliča rade odpravijo in ga vsled tega pogostokrat pripeljejo v mesto ali pa celo v bolnico, ki mrtvih ljudi pač ne more več odpraviti in tudi ni za to tukaj, da bi skrbela za pogreb. Šefu sanitetne oblasti pri velikem županu mariborske oblasti bi nasvetovali, da bi izdal na občine podrobnejša navodila za te in slične slučaje, zlasti ako gre za mrliča ali pa za oddajo težko in neozdravljivo bolnih v bolnico.

Oče po nepredvidnosti ustrelil lastno hčerko

V okolici Mostara se je te dni v hiši seljaka Andreja Lukavca pripetil tragičen slučaj. Stari Andrej se je odpravil na lov; snažil je puško, ki si jo je izposodil od svojega sosedu. V sobi se je mudila tudi sletna domača hčerka. V sled nepredvidnosti se je puška sprožila in nabel je malo Anko zadel v srce. Zandarmerija je Lukavca aretirala.

Janez Jarc pomiloščen na 20 let težke ječe

Daždelno sodišče v Ljubljani je prejelo te dni odlok ministrstva pravde, da je kralj Aleksander na podlagi čl. 50 ustave pomiloštil na smrt obsojenega Janeza Jarca iz Vaš pri Preski na 20 let težke ječe, poostrene s postom vsakega pol leta ter postom in trdim ležiščem dne 21. novembra vsakega leta. Kazen se šteje od 9. decembra 1926. Daždelno sodišče je o tem včeraj obvestilo tudi Jarčevega branitelja dr. Janka Žirovnika.

Tako je torej končana ta afera, ki je vzbujala svoječasno toliko hrupa in je Jarc tako rekoč naravnost izpod visle ušel smrti. Kakor znano, je bil Janez Jarc obtožen, da je dne 21. novembra 1925 zavratno umoril 25letno svojo ljubico Angelo Koparčovo iz Vaš. Svoje dejanje je dosledno zanikal, bil pa je kljub temu pri dvodnevni porotni razpravi dne 16. junija 1926 obsojen v smrt na vešalih. Vložil je ničnostno pritožbo, ki pa jo je Stal sedmorice v Zagrebu 15. septembra 1926 zavrnili, dne 15. novembra pa je tudi ministrstvo prav-

SVETLA GLAVA

PEČE LE Z

Dr. OETKER

JEVIM

BACKINOM

Dogovíce

„KLJUČ“

najboljše, najtrpežnejše zato najcenejše

de zavrnilo njegovo prošnjo za pomiloštev. Dne 10. decembra 1926 bi se morala izvršiti Jarčeva justifikacija. Kakor blisk pa se je raznesla na večer pred justifikacijo v Ljubljani senzacionalna vest, da je kralj na ekspresno brzojavko Jarčevega branitelja dr. Žirovnika odredil ustavev izvršbe smrtne obsodbe.

Dopisi

VIČ. Velika maskerade v Sokolskem domu na vsakoletno pustno soboto, ki je postala že tradicionalna, je največja prireditve v vrste v lužnem delu ljubljanske periferije. Nebroj skupin mask iz Rožne doline, Viča, Tržarke, Rimske in Bleivse ceste ter Lepega pota, Trnovega itd. so tako pester, da čisto prekašajo masko na največjih prireditvah v Narodnem domu, Unionu in Taboru. Letošnja maskerade nas popelje v Mikadovo carstvo. Femenalne dekoracije, ki se izgovarjajo z tedne, bodo prekašale vse dosedanje; znano pa je, da je sokolska dvorana na Viču vedno najsijajnejše dekorirana. — Priporočamo onim, ki se nameravajo maskirati, da si tozadevne legitimacije in vstopnice preskrbijo pred prireditvijo.

VRHNIKA. Radi nenadne zadržke g. dr. Bohinca bo predaval danes ob 3. popoldne v »Jantariju« g. Majcen o temi: »Eden ali trije narodi«. Prihodnja nedelja, 27. t. m. bo isti predavatelj predaval o temi: »Kakšno državo smo hoteli, kakšno imamo in kakšno bodo imeli za nami«. Z ozirom na važne in zanimive teme upamo na veliko udeležbo. — S. D. S.

RADOVLJICA. Sokolsko gledališče v Radovljici ponovi danes, dne 20. t. m. ob pol štiri popoldne burko »Spanska mulja«.

STARI TRG PRI LOŽU. Le redkokežal prihajajo dopisi iz Starega trga pri Ložu v »Jutro«. Je drugače sicer mnogo zanimivosti. V nedeljo 13. t. m. je slavilo na dostojen in lovskimi običaji primeren način Lovsko društvo v Starem trgu pri Ložu 20letnico svojega obstoja. Člani društva — sami dobri lovci — so se požurili, da so praznovati ta jubilej prav lepo in po lovskih žegah. Aranžirali so veselico, ki se je vršila v dvorani sokolskega doma. Bogato z zelenjem okrašena dvorana, opremljena z lovskimi trofejami, je bila torišče neprilicne zabave, katero so v velikem številu posetili ne samo domačini, lovci in prijatelji lova, marveč tudi lovci z Blok, Rakeke, Cerknice in Ljubljane. Mladi lovci so igrali jubileju prilagodeno burko »Nedeljski lovci« ali »Zelena bratovščina«, katere vsebino so tvorile razne lovške humoreske, zlasti humoreske Rado Murnika.

Na programu je bilo tudi več pevskih točk. Viharen aplavz je čela za svoje pevke točke domačinka gđ. Francka Krašovec. Predsednik SLD dr. Lovrenčič je v svojem pozdravnem govoru naglašal lep napredek lova v loški dolini, omenjal celostne lovcve, predsednika Karla Kovača, tajnika Ivana Benčina, blaginjaka Milana Laha, Vilarja, Trudna. Troho in druge. Prireditve je prinesla prav dober moralni in materijalni uspeh. Bila je navdve mirna in dostojna. Kot posebnost na veselici je bil Negodetov »Jazz-band« iz Ljubljane, katerega so šaljivi lovci prekrstili v »zajeb-band«.

Naši onstran granic

— Novi gorški kvestor in plesi. Kakor čujemo, je novi gorški kvestor za ljudsko izobrazbo zelo vnet mož, in ima precej na piki plesu in gostilne. Če je temu res tako, bi radi vedeli, kako se ujema z njegovim prepričanjem dejstvo, da se v ajdovskih in vipavskem podežatu vršijo plesi dan za dnem in da naše ljudi naravnost silijo na te plesu, kjer zapravljajo čas, denar in zdravje. Po drugi strani pa prepovedujejo naše poštene kulturne prireditve, koncerte, predstave itd. Če je gospod kvestor res tako vnet za ljudsko izobrazbo, si srčno želimo, da napravi pre ali slej red v tem oziru, da omeji plesu, ki jih prirejuje v posebne namene in dovolji prireditve, ki bodo vsem v čast in korist.

— Knjiga o Bombizu. V Gorici je izšla pred kratkim knjiga o goriskem županu Bombizu. Ker je knjiga precej obširna in bogato opremljena, si lahko predstavljamo, da je morala biti precej velika umetnost za tistega, ki jo je napisal in pripravil, da je spravil o tako malo pomembnem možu karju tako veliko knjigo skupaj. Naj ima slovenske matere sin Bombiz še take zasluge za italijansko Gorico, se po slavošlovji vidi, da je imela knjiga glavni namen, da se mu prikupe. In če jo je izdal glavni urednik strupenega, ob enem neumnega lističa »La Voce di Gorizia«, ki je bil obsojen na 8 mesecev zapora, ker je razžalil občinsko upravo in je bil potem oproščen, nam pa je namen knjige tudi zadosti jase.

— Zakaj se je ustrelil gorški trgovec Del Piero. Poročali smo že o samomoru trgovca Del Piera v Gorici, ki ni vzbudil nobene senzacije, dokler se ni zvedelo, da je zapustil pismo, v katerem pravi, da se je usmrtil zaradi prevelikih davkov. Gorška oblast je vsebino pisma potlačila ter je telefonirala vsem poročevalcem listov, naj se omejijo samo na poročanje o slabem finančnem stanju nesrečnega trgovca z materialnim blagom.

— Petarda. V četrtke popoldne je pri Sv. Jakobu v Trstu vrgel nekdo petardo, ki je povzročila s svojim silnim pokom vznemirjenje med ljudstvom. Nekaj šip je v bližini eksplozije popokalo, druge nestrčile ni bilo. Kdo je vrgel petardo, ni dognano. Pravijo, da je bila namenjena nekemu brezsrčnemu hišnemu gospodarju, ki odira na jermilke v sedanji kruti stanovanjski krizi.

— Veselice in družinske zabave prirejajo fašisti v Podbrdu, potem pa se hvalijo v svojem tržaškem glasilu, kako uspešno je njihovo potujočevalno delovanje ob meji. »Drugorodni elementi« se odziva fašistovskemu vabilu na plesu in zabave v ogromnem številu in Slovenci so naročeni tudi že na »Popolo di Trieste« Liktorovskega poila so podpisali, kar so mogli. Štiki med Slovenci in Italijani so stalni in številni drugorodci še

Domače vesti

Poslanec Žebot v Pragi

Z jugoslovenske parlamentarne delegacije, ki jo poslali jugoslovanski klub v Prago kot svoja zastopnika poslance Srčina in Žebota. To se je zgodilo gotovo zato, ker so klerikalci mislili, da bosta v gostilni zlati Pragi še najbolj sposobna zastopala ves jugoslovanski klub.

Na sta videla in užila zastopnika naše klerikalne stranke v husitski Pragi marsikaj lepega in dobrega tako, da se je navdušil celo poslanec Žebot, ki je poslal dalje poročilo o vsem »Slovincu«, v katerem javlja, da se je v Pragi na čast jugoslovenskim parlamentarcem vršila v narodnem gledališču predstava slavnoznanca Smetanove »Ljubuska«.

Zdi se mi, da je g. Žebot pač nekoliko slinjal o nekdanjih bosanskih cigaretnih silnicah, o Smetanovi operi »Ljubuska« pa bržkone še nikoli ni bil tudi lahko zapisal, da so v Pragi igrali slavnoznanca igro »friske fire« s smetano na plenzku. To bi bilo še mnogo finejše, nego obična »Ljubuska«.

M. A. C.

* Prva seja ljubljanske oblasne skupščine. Uradno se objavlja: Prva seja oblasne skupščine ljubljanske oblasti se bo vršila v Ljubljani dne 23. t. m. Skupščina se sestane ob 8. zjutraj v sejni dvorani občinskega sveta na mestnem magistratu. Spored za 1. in 2. sejo je določen z Uredbo št. 383 o poslovnem redu v oblasni skupščini (Uradni list št. 97 iz leta 1922). Oblasni odbor bo imel začasno svoje prostore v hiši Kmetijske družbe, Turjaški trg, II. nadst.

* Izvolitev članov ljubljanske in mariborske oblasne skupščine overovljena. Upravno sodišče za Slovenijo s Prekmurjem v Celju je v svojih oblikih sejah od 9. in 16. februarja overilo izvolitev vseh glavnih volilnih odborov za izvoljene proglase in objavljene člane oblasne skupščine za ljubljansko oblast. Istotako je overilo tudi izvolitev vseh članov oblasne skupščine za mariborsko oblast, v kolikor ne gre za Medimurje (sreza Čakovce in Preloz) in razum mandata Franca Hodovca, posestnika v Zenkovicah št. 39 (sreza Murska Sobota), glede katerega se vrše še poizvedovanja. Overovljenje članov, izvoljenih v sreza Čakovcu in Preloz, je izvršilo upravno sodišče za Hrvaško in Slavonijo z Medimurjem v Zagrebu.

* Rumunsko odlikovanje patriljarja Dimitrija. Šef protokola v ministrstvu za vnanje zadeve je izročil predčerašnjim patriljarju Dimitriju red rumunske zvezde prvega razreda z lentjo, s katerim ga je odlikoval rumunski kralj.

* Napredovanje v poštini službi. V področju poštne direkcije so napredovali v 3. skupino II. kategorije poštne uradniki, oziroma uradnice: Josip Turk v Novem mestu, Franc König v Mariboru ter Ivan Rus, Jernej Hočevar, Amalija Gilja in Ivan Črnica — vsi v Ljubljani; v 2. skupino III. kategorije pa mehanik Anton Koceli v Mariboru, ter Lovro Dovjak, Alojzij Toni, Josip Perluga in Antonija Šterk — vsi v Ljubljani.

* Direktni železniški vozovi Maribor-Ljubljana. Mariborski trgovski gremij je dosegel, da je uvedla direkcija državnih železnic v Ljubljani pri jutranjem vlakcu, ki vozi iz Maribora proti Zagrebu in se vrača zvečer v Maribor, štiri direktne voze iz Maribora za Ljubljano in obratno. Tako ne bo treba več prestopati na Zidani mostu, kar je povzročalo zlasti pozni in v deževju potnikom velike neprijetnosti. Veseli nas agnost mariborskega trgovskega gremija, ki je vedno na pravem mestu.

* Premeščenje v veterinarski službi. Državni veterinar J. Fuchs je iz Crnomlja premeščen v Metliko, državni veterinar Hrabalek pa iz Kočevja v Celje.

* Gripa v Jugoslaviji. Po uradnih podatkih je bilo 1. februarja v Jugoslaviji 7797 na gripi obolelih oseb. V tednu izza 1. februarja je bilo na novo prijavljenih 22.167 obolelih; umrlo je za gripo 40 oseb, ozdravelo pa 10.826, tako da je dne 7. februarja ostalo bolnih 19.098 oseb. V ljubljanski oblasti je dne 1. februarja ostalo 56 na gripi bolnih oseb; tekem tedna je bilo na novo prijavljenih 78 obolelih, ozdravelo pa je 18 oseb. Smrtnih slučajev do 7. februarja v ljubljanski oblasti ni zahtevala.

* Iz državljanskega statusa. Izstop iz našega državljanstva je odobrilo ministrstvo notranjih del Bogomirju Knipešu, elektroinženirju v Gradcu, pristojnemu dosedaj v Mariboru. Nadalje iz sreza mariborskega desnega brega: Kašparju Sajko, železničarju v Eisenbergu, pristojnemu dosedaj v Črešnjem v Francu Potišku, posestniku v Grattkornu, pristojnemu dosedaj v Vrhlozi; iz ljubljanskega: Alojzu Pichlerju, posestniku v Sv. Vidu, pristojnemu dosedaj v Drobinci in Andreju Pichlerju, tesarju v Zehensdorfu pristojnemu dosedaj v Vratli vrh; iz ptujskega: Oskariju Firbasu, drž. uradniku v Pressbaumu, pristojnemu dosedaj v Sv. Marko niže Ptuja; iz litjskega: Ani Jug, zasebnici na Dunaju, pristojni dosedaj v Litiji — vsem radi sprejema državljanstva avstrijske republike ter Karolu Gomirsku, kjučavničarju v Monakovem, pristojnemu dosedaj v Rečici, sreza gornjekrajski, radi sprejema državljanstva Nemške republike.

* Imenovanja v zdravniški službi. Za zdravniška pripravnika sta imenovana dr. Stefan Kovač pri splošni bolnici v Ljubljani, dr. Fran Pavlič pri javni bolnici v Mariboru.

* Zadržanje vžgalic! Uprava državnih monopolov v Beogradu je izdala naredbo, na podlagi katere se morajo vse zaplenjene vžgalice zažgati. To znači, da dela monopolna uprava sama škodo državi. Kajti zapleni se velika množina vžgalic. Koliko

dobitka bi imela država, ako bi te vžgalice oddala v tovarne, da se predenejo v nove skatle in dale v promet. Lahko bi jih pa tudi oblastva na primeren način zlagala oziroma bandolirala (kakor cigaretni papir) in jih take prodala. Tako opremljene vžgalice bi se lahko dale v promet in država ne bi trpela velike škode; vedelo bi se tudi, da je na njih monopolna taksa plačana. Sicer bi jih pa tudi državni uslužbenci in tudi drugi revni sloji radi kupili, ker bi jim na vsak način bile cenejše kakor v trgovini. Končno bi tudi država imela s takim poslovanjem z zaplenjenimi vžgalicami večji dobiček, kakor da jih pusti zažgati. Saj vedno kriče, da se mora štediti, torej štedite!

* Osrednji odbor Slovenskega planinskega društva opozarja svoje člane, da je po sklepu odbora seje treba poravnati članarino za tekoče leto do 1. aprila. Kdor do tega roka ne poravnata članarine, preneha biti član SPD ter se mora na novo vpisati in razum članarine 25. Din plačati še vplaceno 10 Din.

* Amerika za jugoslovansko Matico Z daljnega Pacifika je jugoslovanska Matica prejela te dni od Sokola v Oaklandu na otoku Nova Zelandija lep prispevek v društvene namene v znesku 2810 dinarjev. Matica je v zahvalo za rodoljubni dar poslala Sokolu v Oaklandu knjige in brošure s prošnjo, da jih razdeli med Sokole omenjene župe.

* Skupni občni zbor Pokrajinske zveze vinogradnikov za Slovenijo in Vinarskega in sadjarskega odseka kmet. družbe za Slovenijo v Mariboru se bo vršil 5. marca ob pol 11. uri na Srednji vinarški in sadjarski šoli v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1.) Poročilo predsednikov. 2.) Poročilo odbora. 3.) Poročilo preglednikov. 4.) Grozdni sukač ali kiselljak, ref. dir. Andrej Zmavc. 5. Likvidacija odseka v prid zveze. 6.) Volitev likvidacijskega odbora. 7.) Reorganizacija zveze. 8.) Volitev novega odbora zveze. 9.) Slučajnosti. — Za polovično vožnjo za udeležence je zaprosil odbor ministrstvo sabračaja ter bo ugodna rešitev pravčasno objavljena v dnevnem časopisu. Odbor odseka pripravlja letak z barvno sliko o grozdnem sukaču ali kiselljaku in o njega pokončevanju. Ako bo dotiskan do občnega zbora, se bo razdeljeval članom odseka in zveze brezplačno. Ker so na dnevnem redu važne spremembe, je v interesu enotne vinogradniške organizacije, da bo udeležba čim večja. Pred občnim zborom je kratka odborova seja odseka glede podpor. Glasom št. 7. pravil Vinarskega in sadjarskega odseka so člani občnega zbora: po en zastopnik vsake vinarske kletarske ali sadjarske zadruge oz. vinarskega, kletarskega ali sadjarskega društva ter zastopniki podružnic kmetijske družbe za Slovenijo iz mariborske oblasti. Zadruge, društva in podružnice do 200 članov pošljejo po enega zastopnika, za vsakih nadaljnjih 100 članov pa še po enega. Zastopniki morajo biti lastniki vinogradov ali sadonosnikov ali pa vinarji in sadjarski strokovnjaki.

* Jadranska Straža, zvezek za mesec februar, je te dni izšla znatno razširjena ter bo izhajala odsele na 32 straneh. Prinaša novo rubriko »Turizem na Primorju«, ki bo glasilo Primorskih zvez za pospeševanje turizma. Poleg mnogih slik je zanimiva, tudi vsebina. V uvodniku pojasnjuje Ivo Lahman neke markantne nove »dogodke, ki uče« — dogodke iz naše vnanje politike, ki bi imeli za nas mnogo manj pomena, ako bi imeli močno vojno mornarico. »Jadranska Straža«, ki jo toplo priporočamo, stane za celo leto 100 Din.

* Igralnica v zagrebškem »Grand hotelu« zaprta. Zagrebška policija je zaprla več raj igralnico v »Grand hotelu«, kjer so se vršile hazardne igre, pri katerih so nekateri izgubili ogromne svote. V afero so baje zapletene nekatere ugledne osebe.

* Aretacija zdravnikov v Pančevu. V Pančevu je bil po nalogu drž. pravništva aretirani zdravnik Arsen Arafely, ki je meseca decembra lanskega leta, ugotovil smrt seljaka Milivoja Gjurica ter izjavil, da je umrl vsled zastrupljenja z alkoholom, v resnici pa je umrl zato, ker ga je njegov brat Ljubomir udaril z motiko po glavi ter mu prebil lobanjo, kar se je konstatiralo ob priliki ekshumacije.

* Kupec ali tihotapec srebra? V vlakcu Zagreb-Sušak je bil te dni v Bakru aretirani delavec Ivan Gašpar, ki je imel v svojem pasu skrit srebrni denar v kronah, goldinarjih, v petkronskih novcih ter v starih srbskih dinarjih in frankih — vsega skupaj v teži 25 kg. Denar je nakupil v neki zagrebški menjalnici na račun nekega znanca: na Sušaku. Proti delavcu je uvedena preiskava. Splošno prevladuje mnenje, da bodo morali Gašparja izpustiti na svobodo in mu vrniti zaplenjeni denar, ker ni kaznjivo kupovanje niti prenašanje denarja v mejah naše države. Prepovedano je le tihotapstvo z zlatim in srebrnim denarjem preko državne meje.

* Najnovejši, največji in najrazkošnejši motorni brod »Alcantara« odpluje dne 4. marca iz Cherbourga na svoje prvo potovanje v južno Ameriko, Brazilijo, Uruguay in Argentino. Vse informacije daje Royal Mail Line v vseh večjih mestih.

* Pred vojno je pri nas vsaka gospodinja kuhala rženo kavo bodisi samo ali kot pridatek. Danes jo lahko zopet uporabljajo, ker dobi v vsaki trgovini pravo žiko, ki nudi po izjavi zdravnikov najprimernejši začetek za otroke in odrasle.

* Pri slabem teku, slabem želodcu, leni prebavi, zaprtju, lišajih je najboljšo sredstvo za čiščenje čreves naravna Franc Joževa grenčica, ki takoj odstrani vse nabrane razkrojevne strupe. Že stari moj-

stri zdravstvene znanosti so ugotovili in priznali, da je Franc Joževa grenčica najboljšo sredstvo za čiščenje črevesa. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

* »ITO« zobna pasta najboljša! • Chypre krema Calierara je najboljša.

* Tkanina »Eternum« glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

* Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatele«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

* Olivno olje pristno dalmatinsko liter Din 20.—, bučno olje najfinše liter Din 16.—, Viktor Sober, specializirana trgovina, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 4.

* Že 27 let se izdelujejo pisalni stroji »Haldia« v najdovršnejši preciznosti. Generalno zastopstvo za vso Jugoslavijo Ant. Rud. Legat & Co. Maribor, Slovenska ul. št. 7., telefon 100.

PREDPUSTNA PRIREDITEV
»GRAFIKE«
»KAZINA«
26. FEBRUARJA

Iz Ljubljane

* Skladatelj dr. Božidar Širola pride v torek, dne 22. t. m. v Ljubljano in bo pred prijatelji in glasbeniki predaval o svojem najnovejšem oratoriju Sv. Ciril in Metod. Glasbena Matica vabi vse one, kateri se za delo zanimajo, da se predavanja udeležijo. Predavanje se vrši dne 22. t. m. ob 6. uri zvečer v sobi št. 15-11. poslojca Glasbene Matice.

* Pevski zbor »Obilica« iz Beograda. Zbor »Obilica« je brez dvoma najstarejše pevsko združenje na naših jugoslovanskih univerzah. »Obilica« sam ima za seboj lepo pevsko preteklost, saj so njegovi člani v raznih dobah prepevali ne samo po svoji domovini temveč ponesli so svojo pesem tudi izven meja naše države. V mejah stare Srbije pozna pevski zbor »Obilica« prav vsak Srb, saj prireja stalne koncerte po vseh srbskih mestih. Ko pa se je razširila naša država proti jugu, dalje v Makedonijo, je bil zopet »Obilica« prvi, ki je pozdravil s svojo pesmijo svoje južne rojake. »Obilica« pa je napravil tudi daljšo koncertno turnejo na Poljsko in letošnjo pomlad obišče bratsko Češkoslovaško. V prihodnjih dneh pa pride povrkat v Slovenijo ter priredi tri koncerte in sicer v Ljubljani, Celju in Mariboru. Ljubljanski koncert »Obilica« se vrši v petek, dne 25. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani. Predprodaja vstopnic v Matici knjigarni. 3018

* Odborniki Ljublj. župe Južnoslov. Pevskega Saveza! Danes, v nedeljo 20. februarja ob 11. dopoldne v Glasb. Matici vabna seja! Koncert »Obilica«. Sigurna udeležba! — Tainik.

* Pripravljeni odbor za sprejem »Obilica« ima svoj zadnji sestanek v ponedeljek 21. t. m. ob 20. v društvenih prostorih J. A. D. Triglav. Ker gre za končno ureditev nekaterih važnih vprašanj, prosimo vsa vabljena društva, da se vabilu sigurno odzovejo. — Odbor J. A. D. Triglav.

* Apel na javnost. Prihodnji teden nas poseti akad. pevsko društvo »Obilica« iz Beograda. Naša dolžnost je, da jih sprejmemo čim gostoljubneje in da tudi z dejanji dokazimo svojo narodno zavednost. Brez dvoma jim bo zelo ustrezno, ako jim naredimo bivanje v Ljubljani čim ugodnejše, pa tudi čim — cenejše! Apellamo tem potom na gostoljubne narodne rodoljube, ki bi bile pripravljene brezplačno sprejeti na prenočišče (24. in 25. t. m.) po eno izmed 43 udeleženk turneje, da javijo po dopisnici svoj naslov do torka, 22. t. m. na JAD Triglav, Univerza.

* Československa občec v Ljubljani. — Valna hromada v soboto 26. t. m. v osmih v restavraciji Ljubljanski dvor — mistnost Čisto 5. — Dostavte se vsichni.

* Pogreb St. Gartnerja. Včeraj popoldne se je vršil pogreb Slavuja Gartnerja, skontista Mestne hranilnice ljubljanske, zavednega narodnjaka, vzornega člana in dolgoletnega odbornika pevskega društva »Ljubljanski Zvon« ob veliki udeležbi občinstva. Njegovo krsto je krasilo mnogo vencev, med njimi venec uprave in uslužbenec Mestne hranilnice, sorodstva in krasten venec z lro pevškega društva »L. Zvon«, ki se je udeležilo pogreba korporativno v kolikor je bilo članstvo prosto službe z zastavo. Dobro zaseden moški zbor se je pod vodstvom pevovodje br. Z. Prelovca poslovil od dolgovnega sobrata pred hišo z Devovo »Vigred se povrne«, pri kapelci v Prisojni ulici z Jenkovo »Blagor mu«, v cerkvi pri Sv. Križu na pokopališču pa z Jelenovo »Usliši nas gospod«. Pogrebni sprevod je dokazal, da je bil pokojnik povsod priljubljen kot skromen in tih pa tembolj vesten in priden delavec v službi in društvu. Bodi mu v naših srcih ohranjen svetel in hvaležen spomin! Preostali pa globoko sožalje k izgubljeni skrbnega očeta!

* Film o življenju Eskimov na Grenlandiji je brez dvoma eden najlepših filmov, katere je predvajala ZKD v tekoči sezoni. Včerajšnja šolska predstava je napolnila dvorano kina Matice do zadnjega kotička ter je mladina z vidnim zanimanjem in veseljem sledila prelepim slikam. Film nam popisuje življenje tam gori na severu. Šege in navade Eskimov, lov na tuline in mrože. Zanimivo je gledati, kako si gradi Eskimo svojo ledeno hišo sredi belih snežnih po-

DANES

ZLATI METULJ

V glavni vlogi Lil Damita, znana iz filma »Pariška igračka«. — Bogata vsebina in razkošna igra lepe plesalke, ki hoče živeti samo umetnosti ter se raje odpove ljubezni.

Predstave dop. ob pol 11., pop. ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

«Kino Ideal».

ljan ter išče zaščite pred groznim viharjem, ki prinaša pogubo in smrt. Predstave se vrše danes ob 9.30 in 11. dopoldne v kinu Matica. Ker je predstava ob 11. dop. skoro že razprodana v predprodaji, priporočamo občinstvu, da posesti v čim večjem številu že prvo predstavo ob 9.30. dopoldne.

— Ljubljanska župa J. P. S. Danes dopoldne ob 11. v Glasbeni Matici odborova seja. Dnevni red: Poset »Obilica« Ljubljane. Važno! Vsi gg. odborniki! Tainik. — Župa poziva vsa ljubljanska včlanjena društva in včlane pvske zbornice, da sodelujejo pri sprejemu akad. pevškega društva »Obilica« iz Beograda, da posetijo njegove koncerte, ki se vrši v petek zvečer v veliki dvorani Uniona; prijatelje lepega petja pa prosí, da koncerta, ki nas bo seznanil z najpomembnejšimi novostmi srbske in hrvaške zborovske literature gotovo ne zamude. Vstopnice so naprodaj v Matici knjigarni na Kongresnem trgu. — Dirigent »Obilica« je kapelnik beogradske opere g. Lovro Matačić, ljubljanski operni publiki dobro znan izvrsten kapelnik iz naših prejšnjih sezon.

— Umrli v Ljubljani. Zadnji teden so bili javljeni sledeči smrtni slučaji: Frančiška Spindler, zasebnica, 76 let; Antonija Kok, delavčeva žena, 28 let; Franc Kožuh, mizar 36 let; Helena Strupl, žena prevoznika, 60 let; Marija Zalokar, žena železničarja, 35 let; Maks Pezdirc, sin rudarja, 20 mesecev; Franc Bunčič, zasebnik, 66 let; Franc Bizovičar, mag. pharm., 31 let; Josip Pretnar, pekovski pomočnik, 21 let; Helena Pretnar, mestna uboga, 81 let; Olga Rant, hče mizarja, 17 mesecev; Neža Leitgeb, zasebnica, 70 let; Alojzija Vodišek služkinja 69 let; Antonija Freiberg, zasebnica, 84 let; Josip Lenčina, prosjak, 78 let; Alojzij Slavoj Gartner, hranilnični uslužbenec, 58 let in Neža Kutny, zasebnica, 78 let.

— Društvo za narodno zdravje v Ljubljani vabi svoje člane in prijatelje na članski sestanek v torek, dne 22. t. m. ob pol 8. zvečer. Predava g. asistent kirurškega oddelka splošne bolnice dr. Blumauer »O prvi pomoči«, nakar sledi razgovor o društvenem delu. Predavanje bodo pojasnjevale sklopične slike. Sestanek se vrši v prostorih Šolske poliklinike (na dvoršču drž. učiteljskega) na Resljevi cesti. Prosimo obilne udeležbe. — Odbor.

— Kolizejski oder priredi danes ob 20. uri v salonu restavracije pri »Levu«, Gosposvetska cesta, pustno veselico spojeno z veseloigro v dveh dejanjih. Dostojne maske dobrodošle.

— Ljubljanski radio-klub razglašja: V torek 22. t. m. ob pol 9. zvečer bo v klubovem lokalnu na veselemu g. cand. ing. Stegu razlagal in praktično razložil svoj pet cevni aparat sistema »Hartley«. Po razlagi bo na njem praktično sprejemal. Člani in prijatelji kluba vljudno vabljani.

— Policijske prijave. Od petka na soboto so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 nevarna grožnja, 1 prestopek kaljenja nočnega mira, 1 prireditev z godbo brez dovoljenja, 1 prestopek prekočenja policijske ure, 2 prestopka hoje po železnici in 5 prestopkov cestno-policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 3 in sicer: 1 radi tatvine, 1 radi poroke blaga sumljivega izvora in 1 radi izvrševanja tajne prostitucije.

— Ne puščajte konj na cesti brez nadzorstva. Klub strogim policijskim predpisom in prestopkom sledečim kaznim se nekateri vozniki nikakor ne morejo privaditi odredbam, da ne puščajo na ulici konj brez nadzorstva. Neprevidnost včasih rodo velike nesreče, razne male nezgode pa so skoro na dnevnem redu. V petek dopoldne bi skoro zopet prišlo do večje nesreče na Starem trgu pred hišo št. 7, kjer se je ustavil z enovprežnim vozom neki prodajalec premoza, ki je pustil konja samega, on pa je odšel po opravkih. Konj se je ustrašil nasproti vozečega tramvaja, skočil pred njega in butnil z olesom v vogal. Tramvajski voznik je voz še pravčasno ustavil in tako preprečil večjo nesrečo. Lastnik konja se je pozneje izgovarjal, da ni vedel, da je konj plašljiv, ker ga je šele prejšnji dan kupil, kar pa seveda kazenskih posledic ne bo ublažilo.

— Nevarne goljuf. Franc Forst, ki ga naše varnostne oblasti že dolgo zasledujejo radi neupravičenega nabiranja podpor za tiskovni sklad »Koroškega Slovence«, ki jih seveda pridržijo sam, se je te dni pojavil v Velenju in okolici. V Velenju se je seznanil z učiteljem Mihaelom Plašem ter mu izvalil njegov potni list pod pretvezo, da mu preskrbi vizum za potovanje na Koroško. Forst je pozneje izginil ter ni izključeno, da se bo posluževal tega potnega lista.

— Vrnice, nizke, visokotebelnat, vrtne plezalko, prilikave marelice, črnske, višnje, divjo trto, lepotočno grmičevje, Plider za živo mejo, razne trajnice nudim občinstvu v mestu in na deželi. Sprejemam napravo in negovanje vrtov. Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3.

— Velikansko prehistorično mačko, ki so jo slučajno našli, kakor smo že poročali v znani podzemski jami »Kevderce« na Ljubniku nad Skofjo Loko, je izvedenška komisija na licu mesta obducirala in dognala, da je ta sodobnika krapinskega človeka zaradi vedno nizke temperature v jami klub svojim 30.000 letom še popolnoma dobro ohranjena. Njeno meso le namreč tako sveže, da bi bilo pečeno najdelikatnejša pečenka in zato so Ločani v strahu, da se meja ne premakne še bližje Ljubniku. V glavo je mačka kakor krapinski

— Velikansko prehistorično mačko, ki so jo slučajno našli, kakor smo že poročali v znani podzemski jami »Kevderce« na Ljubniku nad Skofjo Loko, je izvedenška komisija na licu mesta obducirala in dognala, da je ta sodobnika krapinskega človeka zaradi vedno nizke temperature v jami klub svojim 30.000 letom še popolnoma dobro ohranjena. Njeno meso le namreč tako sveže, da bi bilo pečeno najdelikatnejša pečenka in zato so Ločani v strahu, da se meja ne premakne še bližje Ljubniku. V glavo je mačka kakor krapinski

— Velikansko prehistorično mačko, ki so jo slučajno našli, kakor smo že poročali v znani podzemski jami »Kevderce« na Ljubniku nad Skofjo Loko, je izvedenška komisija na licu mesta obducirala in dognala, da je ta sodobnika krapinskega človeka zaradi vedno nizke temperature v jami klub svojim 30.000 letom še popolnoma dobro ohranjena. Njeno meso le namreč tako sveže, da bi bilo pečeno najdelikatnejša pečenka in zato so Ločani v strahu, da se meja ne premakne še bližje Ljubniku. V glavo je mačka kakor krapinski

— Velikansko prehistorično mačko, ki so jo slučajno našli, kakor smo že poročali v znani podzemski jami »Kevderce« na Ljubniku nad Skofjo Loko, je izvedenška komisija na licu mesta obducirala in dognala, da je ta sodobnika krapinskega človeka zaradi vedno nizke temperature v jami klub svojim 30.000 letom še popolnoma dobro ohranjena. Njeno meso le namreč tako sveže, da bi bilo pečeno najdelikatnejša pečenka in zato so Ločani v strahu, da se meja ne premakne še bližje Ljubniku. V glavo je mačka kakor krapinski

— Velikansko prehistorično mačko, ki so jo slučajno našli, kakor smo že poročali v znani podzemski jami »Kevderce« na Ljubniku nad Skofjo Loko, je izvedenška komisija na licu mesta obducirala in dognala, da je ta sodobnika krapinskega človeka zaradi vedno nizke temperature v jami klub svojim 30.000 letom še popolnoma dobro ohranjena. Njeno meso le namreč tako sveže, da bi bilo pečeno najdelikatnejša pečenka in zato so Ločani v strahu, da se meja ne premakne še bližje Ljubniku. V glavo je mačka kakor krapinski

— Velikansko prehistorično mačko, ki so jo slučajno našli, kakor smo že poročali v znani podzemski jami »Kevderce« na Ljubniku nad Skofjo Loko, je izvedenška komisija na licu mesta obducirala in dognala, da je ta sodobnika krapinskega človeka zaradi vedno nizke temperature v jami klub svojim 30.000 letom še popolnoma dobro ohranjena. Njeno meso le namreč tako sveže, da bi bilo pečeno najdelikatnejša pečenka in zato so Ločani v strahu, da se meja ne premakne še bližje Ljubniku. V glavo je mačka kakor krapinski

— Velikansko prehistorično mačko, ki so jo slučajno našli, kakor smo že poročali v znani podzemski jami »Kevderce« na Ljubniku nad Skofjo Loko, je izvedenška komisija na licu mesta obducirala in dognala, da je ta sodobnika krapinskega človeka zaradi vedno nizke temperature v jami klub svojim 30.000 letom še popolnoma dobro ohranjena. Njeno meso le namreč tako sveže, da bi bilo pečeno najdelikatnejša pečenka in zato so Ločani v strahu, da se meja ne premakne še bližje Ljubniku. V glavo je mačka kakor krapinski

Izven

sporeda pri današnjem sijajnem programu se predvaja pri vseh predstavah nadaljevanje pouka v pravilnem charlestonu (3. lekcija).

«Elitni Kino Matica».

človek — podobna opici, ker brez dvoma tudi izvira od nje. Učenjaki so nadalje ugotovili, da je bila ta velikanjska jama takrat obljubljena in imenitno obiskana, ker je celo to črno mačko zapeljal vonj »Kevderca«, da je zlezla v jamo in požrla prebivalce, kar dokazujejo v njenem želodcu najdeni neprebavljivi bakreni ostanki njihovih nosov. Da se dragocena najdba ne bi pokvarila na toplem, jo preneso šele prihodnjo nedeljo, dne 27. t. m. v Škojlo Loko, kjer jo z nosovi vred od 8. zvečer postavijo na ogled vsaj za dva dni.

u. — **Pristna**, najfinjša štajerska, dolnjska in dalmatinska vina po konkurenčnih cenah se točijo le v delikatesi A. Mrak, Dunajska cesta 5. Za prigrizek vsakovrstni vedno sveži mesni izdelki, fino pecivo itd.

u. — **Na Morkurjevem jour-fixu**, ki se vrši v sredo, dne 23. februarja 1927 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Kazine, praznovanje na predvečer petdesetega rojstnega dne zaslužnega društvenega predsednika g. dr. Frana Windischera, na kar se posebej opozarjamo. Vstopnine ni. Sodelujeta društveni orkester in Pevski zbor. Odbor Trg. društva Morkur.

u. — **Krožek natakarev**, hotelskih, kavarinskih in gostilniških uslužbencev v Ljubljani, priredi svoj državni večer dne 21. t. m. v hotelu Loyd ob 9. zvečer. 286

u. — **Društvo drž. polic. nameščenecv** v Ljubljani priredi svojo vsakoletno dobrodelno prireditev v soboto, dne 5. marca v dvorani Kazine, pod pokroviteljstvom g. velikega župana dr. Baltiča. Pripominjamo da bi se velika veselica že preje priredila, kar so pa preprečile službene in tehnične ovire. 287

Iz Maribora

a. — **Sprememba pčestit.** Marija in Mihael Korber, notar v Mariboru, sta prodala svojo hišo v Strossmayerjevi ulici št. 31. Mariji Drogenik, pos. v Sp. Breznici pri Poljanah za 285.000 Din; hišo Romana Pachnerja v Jurčičevi ulici 5 je podedovala Katarina Reichhold. — Stavbni podjetnik Ivan Živic pa je kupil od lesotrzca Josipa Felberja več stavbnih parcel pri Magdaleni za 118.000 Din.

a. — **Čez 1700 članov** Ljudske knjižnice. Ta teden je prekoračilo število članov Lj. knjižnice v Narodnem domu že 1700, v čemer pa niso všteti mladinski in sokolski mladji štatalji, katerih je tudi več sto.

a. — **Zboralni uradni dan** v Mariboru. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo opozarja vse interese, da se bo vršil prihodnji zboralni uradni dan v Mariboru v torek 22. t. m. dopoldne v prostorih gimnazijske pisarne (Jurčičeva 8).

a. — **Društvena kronika** beleži za prihodnji teden v Mariboru prav agilno delovanje. V ponedeljek bo govoril o Strossmayerju prof. dr. Šišić iz Zagreba v Ljudski univerzi, v torek gostuje zopet g. Mitrovičeva v »Orlovu«, v sredo je občni zbor SDS za I. in IV. okraj v Veirinskem dvoru, v četrtek občni zbor SPD v Narodnem domu, v petek Slovanske čitalnice ravno tam in v soboto sokolska maskerada v prenovljenih dvoranih Narodnega doma tako, da narodno in kulturno zavod Mariborčan prihodnji teden nima niti enega večera prostega.

a. — **Ljudska univerza.** V ponedeljek »Ideje Strossmayerja«. Predava vsenč. profesor dr. Šišić iz Zagreba.

a. — **Nov advokat.** V Maribor se je naselil pravkar 33. advokat, g. dr. Kieser, in je stopil kot družabnik v odvetniško pisarno svojega dosedanjega šefa dr. Fritz Jurtscha.

a. — **Himen.** Včeraj se je poročil g. Josip Oslak, ravnatelj Ljudske tiskarne, z gđ. Lino Bikošec. Bilo srečno!

a. — **Drzna denunciacija.** Zadnja »Cillier Zeitung« je prinesla tendenciozno poročilo o znanih dogodkih na »Tanzkränzen« pri Sv. Lovrencu ter h koncu poročila čistično pristavila denunciacijo v razprtih črkah, da je stal v ozadiju med napadom domače Orjune tamošnji poštar. St. Lovrenski nemurji vedo, da ne morejo domačim narodnjakom, ki so jim tako silno na poti, ničesar opraviti in bi se zato radi znesli nad nedolžnim državnim uradnikom, katerega premostitev so si drznili zahtevati ljudje, ki niti naši državljani niso. Prizadevati upravni pošte je vložil po dr. Reismanu proti uradniku Schauerju tiskovno tožbo zaradi klevete in bodo gospodje imeli torej priliko, pred sodiščem dokazati svojo denunciacijo. Z zadoščenjem priobčimo, da so se v St. Lovrencu sedaj tudi vsi pravi SLS narodnjaki priključili narodni fronti, ker so pač videli, da so St. Lovrenski Nemci isti, kakor so bili.

Iz Celja

a. — **Borza dela v Celju.** Poročilo o zadnjem tromesečju pretečenega leta izkazuje med drugim sledeče zanimive podatke: Pri celjski borzi dela je bilo v tem času 1.076 prijav in sicer 616 od delodajalcev (580 moških in 36 ženskih prostih mest) ter 460 od delojemalcev (371 moških in 89 ženskih brezposelnih, oziroma takih, ki so želeli spremeniti delo ali službo). Posredovanj se je izvršilo za 51 moških in 10 ženskih oseb, skupaj 61, neuspešno se je posredovalo v 67 slučajih. Brezposelnost je splošna ter vedno bolj narašča. Največ brezposelnih delavcev je v kovinarski, lesni, stavbarni ter v oblačilni stroki. Občutno nezaposlenost opazujemo tudi med trgovskimi pomočniki ter med privatnimi nameščenci sploh. Vzrok temu je redukcija v državnih uradih in v podjetjih. Tudi pri ženskih delavskih moдах narašča brezposelnost in prvi vrsti gospodinjstvske osebe. Srednji sloji zmanjšujejo v gospodinjstvu izdatke, vsled česar ostane mnogo služkinj brez službe. Nadalje narašča število potujočih delavcev. Vsi delojemalci sredstev jim more hrvati dela le v skromni in nezadostni meri pomagati. Odsvetuje se predvsem kmečkim ljudem, da bi v teh razmerah silili v mesta ali industrijske kraje, kjer je sedaj le malo zaslužiti in le težko dobiti aliho.

a. — **Poroka.** Danes, dne 20. t. m. se poročil v cerkvi sv. Jožefa pri Celju g. Milan Četina, faktor Zvezne tiskarne v Celju, z gđ. Jožico Rapotec, pradično javne bolnice v Celju. Novoporočencema obilo sreče!

a. — **Detomor.** V graščini »Einöd« pri Novi cerkvi se je zgodilo v soboto veliko hudodelstvo. Neka služkinja je umorila svoje dete. Podrobnosti še niso popolnoma znane. O slučaju bomo še podrobno poročali.

a. — **Kino Gaberje** ima nov program. Proizvajala se v nedeljo in ponedeljek velika drama v 7 dejanjih »Alarm«. Dejanje je zelo napeto in dramatično.

a. — **Ze kažejo roge.** V nedeljo, dne 13. t. m. je imela gostilničarka Janček za kresilo domačo veselico. Izdala je lepake, s katerimi je v popolnoma pravilni slovenščini vabila občinstvo na svojo prireditev. Na teh lepakih je bila podpisana pravilno Janček Obenem je tudi razposlala vabila, seveda samo nemška, na katerih je bila podpisana Janscheck. Takih Janček-Janscheckov je v Celju zelo veliko, ki pa se bodo po zaslugi naših kleroradikalov kmalu razkrinkali. Vse te polave si bomo dobro zapomnili in jih ob dani priliki tudi pošteno nagradili. Ob tej priliki povemo tudi »Cillierci«, ki je polemizirala z »Novo Dobo« in trdila, da je njeno stališče napram tukajšnji nemški manjšini napadno, ker zastopa drugo stališče za slovensko manjšino v Julijski Krajini, sledeče: V Celju sploh ni nemške manjšine, ker je v najboljšem slučaju v Celju kakih 20 Nemcev. Vsi drugi so poturice, za katere ni drugega izraza kot nemskutar. Temu nasprotno niso Slovenci v Julijski Krajini manjšina, ampak večina, ki je nasilno zasuznjena, kakor to znajo le Nemci in Italijani. Seveda je vsaka polemika z našimi Deutschgesinnthe nemogoča, ker oni nikdar stvarno ne odgovarjajo. Naši kleroradikali si lahko štejejo v zasugo, da so bili oni ti, ki so dvignili nemskutarsko predrznost v Celju.

Iz Kranja

a. — **Smrtna nesreča delavca v Koprski dolini.** Kakor nam poročajo iz Fužin v Koprski dolini, se je tamkaj smrtno ponesrečil delavec Svetek Josip, rojen l. 1894, doma iz Srednje vasi v Bohinjski Bistrici, ki je bil zaposlen pri lesni industrijski družbi Jezersko in bil zaposlen v gozdu pri spravljaju hlodov. Okrog 8. ure jutraj ga je podrl neki hloď in mu prizadel smrtno poškodbo, kateri je takoj podlegel. Začasno je oddelil kranjski okrožni zdravnik dr. Globočnik, da so ga tekem včerajšnjega dneva prenesli v mrtvašnico na Fužinah. Tragična smrt delavca je vzbudila občo sočutje.

a. — **Karitativen čin tovarne Inteksa.** Vodstvo novozgrajene tovarne »Inteksa« je razvilo kranjski podružnici Kola jugoslovanskih sester in sirotinici sv. Vincencija večjo količino blaga, ki je bilo že izgotovljeno v novi tovarni.

a. — **Razstreljevanje skal v Savi pod Črncami.** Široka in ravna struga Save mimo mesta Kranja napravi kmalu nižje vasi Črnci dobre četrt ure od Kranja, dvojen oster ovinek v znatno ožje sotesko, ki jo krijejo na obeh straneh visoke in navpične pečine. V tej ožini, kateri pravijo Drolvka, je struga polna velikanskih skal, ki so onemogočale prost odtok vodnih mas. Zlasti je bilo to opaziti pri vsaki večji poplavi. To je napotilo vodstvo tovarne Jugoslovanskih sester in sirotinici sv. Vincencija, da so se odločili za razstreljevanje skal. Delo je prevzela Stavbna družba iz Ljubljane. S tem upajo doseči efekt, da se bo vodna gladina Save od Majdičevega jezca nad mestom navzdol znižala za skoraj 1 meter. Stavbna družba je te dni že postavila potrebne stroje in prične prihodnji teden z izstreljevanjem skal, ki bo trajalo skoro mesec dni, ako ne bo Sava narasla.

a. — **Pravilčno prireditev za mladež,** ki bi se morala vršiti daleč popoldne v gimnaziji, je moralo Kola jugoslovanskih sester radi boleznih pripovedovalke gđ. M. Komanove iz Ljubljane odpovedati. Za 6. narec pripravila za mladino novo presenečenje.

Iz Trbovelj

a. — **Mezdno gibanje steklarjev v Hrastniku.** Steklarji v Hrastniku se že del časa pripravljajo na mezdno gibanje. Inicijatorji in navajajo med raznimi tehničnimi vzroki, da so zaslužki steklarjev vedno presegali zaslužke delavcev drugih strok razen steklarjev. Večina njih je že delala v Grčiji, Turčiji, Avstriji, Češkoslovski, Rusiji, v največjem času tudi v Srbiji v Zaječaru in Paracu. Gospodarske krize so se pojavljale tudi v predvojni dobi, vendar ne v tako hudi obliki kot sedaj. V Avstriji in Češkoslovski je več steklarj popolnoma ustavljenih, isto je v drugih državah. Na internacionalnem trgu vlada velika konkurenca. Nesoglasja med produkcijskimi stroki in prodajo ceno so pri nas regulirana na škodo delavcev Središče steklarjev industrije v Sloveniji je Hrastnik v Zagorju. Lastnica je delniška družba, katere sedež je v Beogradu. Se ena steklarja je v Rogatcu. Pred meseci je bila ustanovljena nova steklarja v Sv. Križu pri Rogški Slatini. Prve tri steklarje so bile lasti tvrde Abel in dedičev, ki imajo pri delniški družbi tudi glavno besedo. Ker sta brata Abel ustanovila v Sv. Križu novo steklarjo, je sklepali, da se hočeta osamosvojiti. Kako se bo to bolj končal, se ne ve, sklepa pa se, da bodo pri tem trpeli steklarji, katerim grozi v Hrastniku velika brezposelnost. Podrobno vsebino teh argumentov navaja tudi »Delavec«, ki kliče steklarje v strokovno organizacijo. Ne da bi se spustili v razmotrivanje navedenega, opozarjamo steklarje, naj bodo previdni in naj dobro premislijo, predno se bodo oddčili za usodepolne korake. Redukcija pri TPD, so rodile v rudarskih rodbinah dovolj bridke gorja in bi ne bilo prav, da doleti to tudi naše steklarje.

a. — **Elitna maskerada Sokola.** Sokol v Trbovljah priredi 26. t. m. elitno maskerado, pri kateri bo prešla najbolj originalna masaka lepo darilo.

a. — **Strokovno poročilo prof. Seidla.** Geološki strokovnjak prof. Seidl iz Novega mesta je poslal 18. t. m. okrajnemu glavarstvu v Laškem obširno znanstveno poročilo z več slikami o geološkem položaju hrastniške kotline. Iz poročila, ki je velike važnosti za vse pravdarje, nastopajoče proti

TPD, radi škode po plazovju, posnemamo, da se razteza plazovje na desni strani potoka Bobna od Pustove skale do stare ravnateljve vile. V tem predelu je razlikovati dva pasova podiranja: od premogovja in plazovja. Prof. Seidl odločno zanika, da bi pritiskal stari Hrastnik na spodaj ležeče kraje. Dolina Hrastnika je nesimetrično zgrajena. Na levi strani potoka Bobna se vzpenja gorovje od Ruckla do Loga antiklinarno ali v podobni strchi in je svet pri Ferdu Rošu v najtrdnjši poziciji. Ker so vsa industrijska podjetja skupno z rudnikom vložila ugovor proti zgradbi novega šolskega poslopja na Roševem zemljišču, se obrača prof. Seidl v glavnem proti številnim podatkom in jih vse po vrsti izpodbija. Velicinteresantno so izvajanja, ko razlaga razpoke na Roševi stanovanjski hiši od spodaj navzgor in ugotavlja, da se ne razteza premogovna žila pod Rošem, če pa se, da se šele v globlini 1000 m. Kot najtrdnjši dokaz, da je svet na Roševi strani absolutno trden in da mu ne preti plazovje, navaja rudniško železnico na tej strani, staro okoli 77 let. Resume izvedenega poročila je, da je mogoč razvoj novega Hrastnika edinole na levi strani potoka Bobna.

Iz Zagorja

a. — **Zaupni delavski delegati.** Za zaupne delegate in namestnike pri rudniku Zagorje so izvoljeni sledeči: Za obrat Kotrdž Škrbec Josip, Miklavčič Josip, Kranberger Anton in Leskovšek Anton. Namestniki: Pražnikar Peter, Magorš Ivan, Ravnikar Jože, Roje Ivan. Za obrat Kisovec: Drnovšek Karl, Zupan Ivan, Kamnik Ivan in Klopčič Josip. Namestniki: Ahčan Ivan, Pavl Franc, Martinšek Miha, Bolte Ivan. Zunanji obrat: Vahtar Alojz, Malovrh Fr., Dolinšek Franc, Sober Franc. Namestniki: Dolano Alojz, Prosenc Josip, Zore Franc, Fincinger Julij.

a. — **Kaznovana neprevidnost.** V torek popoldne je neki posestnik iz Izlakov naložil pri milnu g. Weinbergerja vrečo moke na voz, ter pustil voz in konja blizu prehoda rudniškega tira. Kmalu nato je pripeljal rudniški vlak, naložen s premogom, katerega se je konj ustrašil, ter potegnil voz proti prehodu žel. tira. Strojevodja je to opazil in na 6 m ustavil vlak; a voz je med tem že zagabil stroji, ki ga je razbil, dočim je ostal konj nepoškodovan. Posestnik ima občutno škodo.

a. — **Uradni dnevi srez. poglavarja.** Srezo poglavarstvo v Litiži naznanja, da bo vsak zadnji četrtek v mesecu tudi pisarniški uradni navzoč, ki bo sprejemal od strank vse zadeve, ki spadajo v kompetenco politične oblasti.

a. — **Mladeničem rojenim l. 1907.** Vsi mladičeni, ki so rojeni v letu 1907, se imajo takoj prijaviti županstvu radi nabora.

a. — **Prireditve.** Sokolsko gledališče v Zagorju vprizori danes, ob 19.30 »Scampolo«, komedijo v 3 dejanjih. — Izobraževalno društvo »Bratstvo« iz Lok pa v kavarni g. Müllerja maskerado.

a. — **Nove apanice.** Industrialec g. Mirko Weinberger je prišel z obratovanjem žganega spna.

Iz Novega mesta

a. — **Živinski sejmi v Novem mestu.** Novo mesto uživa sloves najbolj uspešnih žvinskih sejmov na Dolnemškem. Temu primerno je bil sejem, ki se je vršil sredi tedna v Kandiji, prav dobro obiskan. Kmetje se pripeljali obilo tebe živine, ki so jo večinoma kupovali mesarji. Drugih kupcev je bilo tokrat bolj malo.

a. — **Restavriranje šmarjskih toplic.** Šmarjske toplice, odključene se po svoji zdravilni vodi in prelepi okolici, je kupil okrožni zdravnik dr. Gregorič iz Novega mesta. Kakor čujemo, namerava toplice rekonstruirati, da bodo postale najpriljubljenejši zadoščič vsi, ki si hočejo ugoditi svoje zdravje. Toplice so oddaljene dobro uro od Novega mesta.

a. — **Na občnem zboru Kola jugoslovanskih sester** je bil po podanih poročilih funkcijonarjev izvoljen stari odbor.

a. — **Premestitev zvestega pristaja SDS.** Premješčen je iz Novega mesta v Pragersko šef kurilnice g. Radovan Ogrinc, občinski odbornik in zvest pristaja SDS. Imenovani si je pridobil ob prevratu za časa mobilizacije obilo zaslug za narodno stvar, ko je sam vozil vlake, polne vojaštva, do rške meje in preko nje. G. Ogrinc želi mo na novem mestu obilo sreče.

a. — **Morilec Mihitsch spoznan za umobolnega.** Morilec Mihitsch, ki ima na vesti več umorov v Beli Krajini, sta spoznala zdravnik izvedenec dr. Robida in dr. Göst iz Ljubljane za umobolnega. Državni pravdnik zahteva sedaj fakultetno mnenje iz Zagreba. Sedaj je gotovo, da Mihitsch ne pride pred poroto, ki se prične 6. marca.

a. — **Zahvala.** Odbor Savezne streljaške družine v Novem mestu se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k dobremu uspehu njene prireditve dne 12. t. m., v prvi vrsti g. komandanta dravske divizijske oblasti, ki je dovolil sodelovanje muzike, dalje viš. kapelniku dr. Cerinu, pod čigar vodstvom se je koncert vršil, muziki dravske divizijske, damskemu komiteju za poštvovalno delo in pomoč, rezervnim oficirjem, ki so v uniformi posetili prireditev ter vsemu občinstvu za številno udeležbo.

Prosueti

Rigoletto — Zalevski

v ljubljanski operi.

Tudi sinočnoje drugo gostovanje slovitega baritonista Zalevskega v Rigolettu je mnogobrojno občinstvo sprejelo z velikim odobravanjem.

V vlogi tragičnega junaka, ki se ga drži prokletstvo kot mračna senca je Zalevski res mojster igre, kakršnih bi brščas malo. Višek svoje umetnosti je dosegel v tretji sliki, kjer je ogrel tudi kot pevec širokega, slinega, dasi precej zamolklega in nekoliko bolnega glasu. Primerjajoč ga z nekaterimi našimi Rigoletti-pecvi pa nismo slišali sinočni osti izredno večjega in izrazitejšega, kot smo vajeni. Zanimivo je, da so si po glasovni barvi vsi ruski baritonisti podobni skoro kot jajce jaju. Z Zalevskijem igro bi mu bil n. pr. Holodkov ne samo nadomestilo, temveč celo ljubši. Zalevskega odkljuje, kakor sem že večkrat povedal, pre. rasna igra, kar pa v operi seveda še ni vse, dasi nas dostikrat zapelje, da posabimo na petje, česar o nasprotjem n. bi tako sigurno trdili.

Sicer so dali Rigoletta z običajnimi pevskimi in pevc, ki tudi sinočni niso okvirja svojih umetniških prizadevanj prekoračili. Opero sta vodila g. Balatka in Knittel. Ploščanje je bilo med igro preveč in po akcijah

VLADIMIR GAJDAROV

Aud Egede Nissen in Paul Richter

Velika imena — veliki uspehi! Krasni igralci — sijajna igral

3., pol 5., 6.,
pol 8., 9.

Razkošno opremljeni
salonski vefilmi lju-
bavi in strasti...

«Kampf der
Geschlechter»

je nemški naslov te
ga prekrasnega film
skega dela.

Sijajna režijska. Pre-
krasni naravni po-
snetki!

Elitni KINO MAT C

Predprodaja vstopnic
od 10. do pol 1. in
od 2. naprej.

Posebno Vas še opozarjamo na krasno god-
bo pri tem vefilimu!

zelo mnogo, v prvi vrsti seveda na račun
gosta, ki je celo iz prvih vrst parterja pre-
jel šop nageljnove.

Februarska številka „Ljubljanskega Zvona“

Druga številka »Ljublj. Zvona«, ki je
izšla te dni, vzbuja pozornost po prvi umet-
niški prilogi, reprodukciji portreta slikarja
Riharda Jakopiča, s katero je otvoril »Zvon«
serijo svojih umetniških prilog. Portret je
izvršila v bakrotisku »Dolniska tiskarna«.

Na uvodnem mestu je pridoben pogovor
grafika Maleša z Rihardom Jakopičem. Ne-
stor elovskih impresionistov odgovarja
na 12 vprašanj. Zanimiv biografski prispe-
vek, ki očituje tudi Jakopičeve nazore o
umetnosti.

Jože Lovrenčič nadaljuje svoj rimski ro-
man »Publius in Hispania«. Vladimir Levstik
pa novelo »Hilarij Pernat«. Zelo zanimiv
literarno kritičen prispevek je studija Jan-
ka Lavrina. »Cehov in Maupassant«, ki se
bo v prihodnji številki zaključila. Ferdo
Kozak objavlja začetek povesti »Skritost
naše hiše«.

Izmed pesnikov so zastopani Igo Gruden
z »Božično poslanico«, Pavel Golja z »Mar-
che funebre« in Vida Tauterjeva z »V mo-
ru lanac«. V srbohrvaščini je izvirna pesem
P. O. Odavica »O, gde si?«

Med knjižničnim poročilom ocenjujejo:
Ferdo Kozak Gradnikovo pesniško zbirko
»De profundis«. J. Kalemšina Levstikovo
»Pravico kladiva«. B. Borko Krklečeve pes-
mi »Ljubav plica« in Miran Jarj Nevestično
»Liriko na bespuje«.

V kroniki je izšlo med drugim kratko po-
ročilo Fr. Albrehta o gledališki krizi.

»Ljubljanski Zvon« se narača pri upravi
v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Samomor francoskega literata

V enem bulvardnih kinematografov v
Parizu je v petek proti koncu predva-
janja zadonel strel iz samokresa, kar je
med občinstvom povzročilo paniko in je
jelo drveti k izhodu, misleč, da gre za
eksplozijo in da bo takoj izbruhnil požar.
Kmalu pa so se ljudje pomirili, ko
so videli, da gre »le« za samomor, če-
prav pod zelo čudnimi okoliščinami.

Znani francoski literat Gilbert Leslie
je po poklicu zobni zdravnik in star 29
let. Že del časa ga je mučila ljubosum-
nost, ker je domneval, da ga vara žena
z nekim ameriškim filmskim igralcem.
Ta teden so v omenjenem kinu pred-
vajali nemški film, v katerem nastopa
tudi ameriški igralec. Leslie je napisal
več pisem literatom in tudi svoji ženi,
nakar je šel v kino, da še enkrat vidi
svojega tekmeča in si nemara na ta na-
čin zbere potrebno energijo. Mirno je
gledal film, proti koncu pa je nenadno
potegnil iz žepa revolver in si poglaval
kroglo v glavo.

Glava sv. Alojzija v nevarnosti

Rim, 19. februarja. s. Glavo sv. Alojzija,
ki so jo prinesli na razstavo v Rim, so včeraj
prepeljali na jezero Como iz Lecca v
Como nazaj. Na ladji je bil komski škof in
kakih tisoč rimljanov. Preden so mogli la-
djo v Como priverzati na molo, so opazili
potniki, da se je pričel prednji del ladje
potopljati. Na krovu je izbruhnila splošna
panika. Več oseb je padlo v vodo. Ne-
kaj je bilo ranjenih. Končno se je posreči-
lo spraviti vse ljudi na suho. Neka ženska,
ki je padla tudi v vodo, je pozneje umrla.
Komski škof, ki je vztrajal s svetinjo do
konca na ladji, je nato prenesel svetniko
v glavo v comsko stolno cerkev. Ladja
se je med tem potopila. Kapetan ladje je
bil aretiran.

Novo »Tungstam« radio cevi MR X in MR Y.

Tvrdka »TUNGSTAM« donša dvojno no-
vih cevi, ki jih imenuje »MR X« in »MR Y«.
Razlikujeta se od starejših tipov v tem,
ker imata dvojne žarne niti in sta radi se-
grevanja manj občutljivi. Poleg tega se te
dve paralelno spojeni žarni niti mehanično
tako konstruirani, da je emisija zelo kon-
stantna.

»MR X« je univerzalna cev, ima posebno
prednost kot cev za nizko frekvenco, ter
daje radi velikega pojačenja močno anodno
strujo.

»MR Y« je izrazita cev za kraljeva poja-
čanja, ki je pri malih naponih glasno in
braz šumenja reproducira. Oba tipa cevi
tvorita skordirano garnituro, ki v odgovor-
jajočih spojih daje najboljšo uspeha.

Sport

Včerašnje nogometne tekme

V Beogradu je včeraj gostovalo najmlajše
prvotrajno zagrebško moštvo Derby,
ki je igralo proti Jedinstvu ter zmagalo
s 3 : 2 (2 : 0). Danes igra Derby proti Ju-
goslaviji.

V Zagrebu se je odigrala v sportnih kro-
gih z velikim zanimanjem pričakovana tek-
ma med Hascom in BSK, ki je privlačila na
igrišče veliko število gledalcev. Zmagal je
Hask z 2 : 1 (1 : 1). Haske je igral dobro
ter je zmago zaslužil. Beograščani so pri-
čeli z ostrim tempom, kateremu pa so sa-
mi podlegli. Predvedli so igro kratkih pas-
sov ter so bili v prvem polčasu pred golom
opasni. V drugem polčasu pa so popustili
ter samo dvakrat prišli na Haskov del igri-
šča. Pred večjim porazom jih je rešil vratar.
Sodil je g. Bošković. Danes igra BSK
s Concordijo.

Na Dunaju se je vršila pokalna tekma
med Avstrijo in Nicholsonom. Zmagala je
Avstrija s 4 : 2 (1 : 1).

Sportni drobiž. Dunajski Wacker igra
te dni v Beogradu proti BSK. V Zagrebu
se odigra danes prva pomladna hazena
tekma, in sicer med Vesno in Concordijo.
— Sepp Brandstätter, bivši trener Gradjan-
skega, bo sedaj treniral moštvo dunajskega
Sportkluba. — Hrtzer, famozni madžarski
napadalec, ki je dosedaj treniral moštvo
kluba Juventus iz Turina, se pogaja s
praško Sparto. — Carvan, sloviti srednji
krilec Viktorije Žilžkov, ki je nedavno pri-
stopil k Sparti, se je povrnil v svojo ma-
tični klub.

Zelna minuta za tenorjem Grosave-
scem. Danes se odigra na Dunaju tekma
med Rapidom in klubom Akademija. V 15.
minuti se igra za eno minuto prekine v
znak sožalja nad smrtjo tenorja Grosave-
sca, ki je bil član in velik prijatelj Rapida.

SK Jadran. Redni občni zbor se vrši
6. marca ob 9.30 v salonu restavracije Mrak
Rimska cesta. V slučaju nesklepnosti se
vrši pol ure pozneje ob vsaki udeležbi.
Predloge pisemenim potom sporočiti najpo-
znejše tri dni pred obč. zborom. O
ustmenih predlogih se ne bo debatiralo. —
Odbor.

Na občnem zboru SK Slovana, ki se je
vršil v četrtek, 17. t. m. ob sijajni udeležbi
članstva, je bil izvoljen sledeči odbor:
predsednik g. dr. VI. Knaflitsch, podpredsed-
nik g. prof. Fr. Jeran, tajnik: g. V. Cim-
perman, blagajnik: g. I. Kunaver, teh. na-
zornik: g. C. Kemperle, gospodar: g. Tone
Bucic, odborniki: gg. I. Škofic, I. Dorčec,
St. Cernivec. Novi naslov kluba: Viktor
Cimperman, Emonska cesta 10.

SK Krakovo poziva članstvo nog. sek-
cije, da se polnoštevilno u

Iz življenja in sveta

Kristus, visok 30 metrov

Na Montu Corcovadu pri Rio de Janeiro v Južni Ameriki bodo v bližnji bodočnosti postavili 700 metrov nad morsk gladino velikanski kip Kristusa Odršenika. Spomenik bo stal na osem metrov visokem podstavku in bo visok trideset metrov. Izklesal ga je kipar Landovski.

Omenjeni kip bo največja cerkvena statua na svetu in Amerika bo z njim postavila nov rekord. Dvojca je ta rekord pripadal Italiji. V Aroni, na obrežju Laga Maggiore, stoji namreč kip Karla Boromeja, ki meri 23 metrov. In vodniki zagotavljajo, da je nos tega svetnika tolikšen, da nanj udobno lahko sede tudi obilna osebja.

Siamska mačka

Mlada, lepa Parižanka se je zaročila z bogatim industrijcem, ki je moral nedavno odpotovati v poslovnih zadevah v Indokino. Pred odhodom je vprašal svojo zaročenko, kaj želi, da ji prinese za poročno darilo. Deklica si je želela lepe siamske mačke.

Zadnjič je dobila po pošti velik paket. Radovedno ga je odprla in kriknila od veselja: zavoj je vseboval kletko in v njej srčkano mlado mačko, ki ji jo je zaročenec poslal iz daljne Azije. Deklica je bila presrečna; po cele ure se je igrala s prelepo živalico, ki je bila tako domača, tako nežna in ni storila svoji gospodarici ničesar žalega. Le enkrat jo je nehote nalahno oprasila po lehti. Nič hudega; očistila si je jedva rano z jodovo tinkturo in se je brezskrbno dalje igrala z mačko.

Toda praska se ni hotela zaceliti. Rana se je začela gnajiti, pojavili so se čudni izpuščaji in deklino je začelo skrbeti. Zato se je nekega dne podala k zdravniku.

Zdravnik, sloviti primarij bolnice Saint Louis, je rano preiskal. Njegov obraz je nenadoma pobledel od neumljive groze. Ukazal je deklici, naj nemudoma odide domov, naj se zaklene v sobo in pošlje svojo mater k njemu.

Nič hudega sluteč, je mati posetila zdravnika.

»Madame,« jo je resno nagovoril primarij, »javiti vam moram izredno tragično vest. Vaša hči je izgubljena za vas in za svet. Morate jo izolirati in jo takoj poslati v zaprti vagon v kraj, ki vam ga bom označil na lističu...«

Mati se je s strahom ozrla v zdravnika. Kaj so pomenile njegove besede? Mar je zblaznel?

Ne, zdravnik ni zblaznel. In ko ji je povedal, kaj je njeni hčeri, se je mati onesveščena zgrudila na tla.

Nedolžna siamska mačka, ki jo je zaročenec poslal izvoljenki iz daljne

Azije, je prinesla v svojih krempeljih najhujšo bolezen, ki jo pozna svet in ki ji nihče ne pozna zdravnika: lepro... Nesrečna deklica je postala gobava...

Giolittijevi spomini

Bivši italijanski ministrski predsednik Giolitti, pred katerim so imeli časih neomejen respekt vsi italijanski parlamentarci in politiki, je, odkar dikta Italiji Mussolini, potisnjen precej v ozadje. Svoj liberalizem je moral zatajiti in se na tihem ukloniti fašizmu. Od njegovega nekdanjega državniškega sijaja mu je ostalo le to, da ga kralj od časa do časa pozove na konzultacijo ter ga vpraša za njegovo sodbo v tej ali oni zadevi.

Očividno pa ta vloga staremu grofovniku iz Dronera ne zadostuje in zato je Giolitti začel zbirati gradivo in pisati svoje spomine. Že delj časa ureja svoje zapise in beležnice ter pripravlja svoj arhiv, ki obsega bogato gradivo iz zadnjih 50 let italijanskega liberalizma. Poleg teh spominov, ki so preračunjeni na več zvezkov, kani Giolitti publicirati tudi dnevnik, v katerem bo objavil vse politične dogodke povojnih let. To delo bo nekaka živa kronika povojne Italije in se bo bavila v pretežni meri s fašistovskim režimom.

Vdova Sunjatsena,

voditeljica kitajskega nacionalističnega gibanja, je v Hankovu osnovala inštitut za politično vzgojo kitajskih žen. V svojem govoru je povdarjala, da se morajo Kitajke emancipirati in politično izobraziti, da bodo tudi one pomagale narodni revoluciji, ki stremi za osvoboditvijo Kitajske od tuje vpliva.

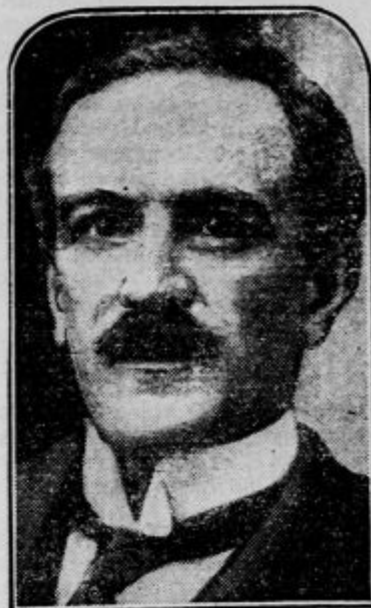
Kaj je bilo v farovžu?

Dunajsko sodišče se je dva dni pečalo s škandalozno afero, ki je izšla iz farovža v Eisenstadtu na Gradiščanskem. Afera je pokazala, kakšne umazane razmere vladajo še dandanes v nekaterih farovžih, kjer bi moralo vladati, če ne čisto življenje, pa vsaj neka mera poštenosti.

Bivši mestni župnik iz Eisenstadta, ki mu je sedaj poverjeno dušebrižništvo v nekem drugem kraju, je namreč nedavno denunciral voditelja policijskega komisariata v Eisenstadtu, okrajne, ga glavarja in svojega podrejenega mu kaplana, da so naperili zoper njega obrekovalno kampanjo, ki je imela namen kratiti mu čast in ugled. Obenem je zahteval za imenovanje može najstrožjo kazni tudi radi tega, ker so baje bili vsiljivi napram njegovim gospodinji.

Razprava je bila izredno zanimiva. Pokazala je, da župnik ni tako neoporečen kakor se dela in da so vladale v njegovem župnišču prav čudne razmere. Župnik je namreč ovadil vse te može samo radi tega, da bi opral sebe in svoje početje. Bistvo afeje pa je bilo v tem, da je župnik svojo gospodinjino, Antonijo Peterlik, s katero je večkrat potoval v ta ali oni kraj, izdajal za svojo sestro. Policija ga je nekoč zalotila in dognala neresničnost njegovih podatkov, na kar je sledila ovadba na cerkveno oblast.

Župnik je s tem prišel v klesče. Da bi si olajšal položaj, si je skušal pridobiti simpatije nekaterih korifej v Eisenstadtu, obenem pa uničiti svoje nasprotnike, oziroma može, ki so po službeni

Anglija in Rusija
Locker Lampson,

angleški državni podtajnik v ministrstvu znanjih zadev, je na zadnjem zasedanju parlamenta odgovarjal na številne interpelacije, tičejo se odnosov med Anglijo in sovjetsko Rusijo, ter se je ostro izjavil proti sovjetski propagandi v Angliji.

dolžnosti docela korektno postopali. To početje je rodilo tudi nekoliko uspeha. Eisenstadtski župnik je priredil nekaj plebiscit, ki je izpadel njemu v prilog in rezultat tega glasovanja je bil sporčen tudi nadrejenemu škofu. Poleg tega je intervenirala pri dunajskem nadškofu posebna deputacija, ki se je zavzela za župnika. Mož si je predstavljal celo stvar zelo enostavno, mislil je, da bo oblatil neljubo mu osebo, samega sebe pa opral. Ko pa je videl, da so se razmere obrnile v drugo smer, kakor si je želel, je svojo gospodinjino Peterlikovo spravil na Češkoslovaško. Na obravnavi so prišli na dan še druge čedne reči. V farovžu so kaj veselo popivali, prepevali in uganjali še bolj nedostojne stvari. S svojo ovadbo se je župnik skušal znesti tudi nad kaplanom, ki je drugače baje trezen in pameten mož. Ima pa to napako, da je v vinjenem stanju nekoliko prenežen napram ženskam. Ker je kaplan izkazoval slične ljubeznjivosti tudi župnikovi kuharici, je postal župnik ljubosumen nanj in ga je skušal obenem z okrajnim glavarjem in policijskim komisarjem odstraniti. Posloviti pa se je moral slednjič sam in vrh tega ga je pozvalo še sodišče na zagovor radi neupravičenega obrekovanja svojega bližnjega.

Polet italijanskega letalca Pineda

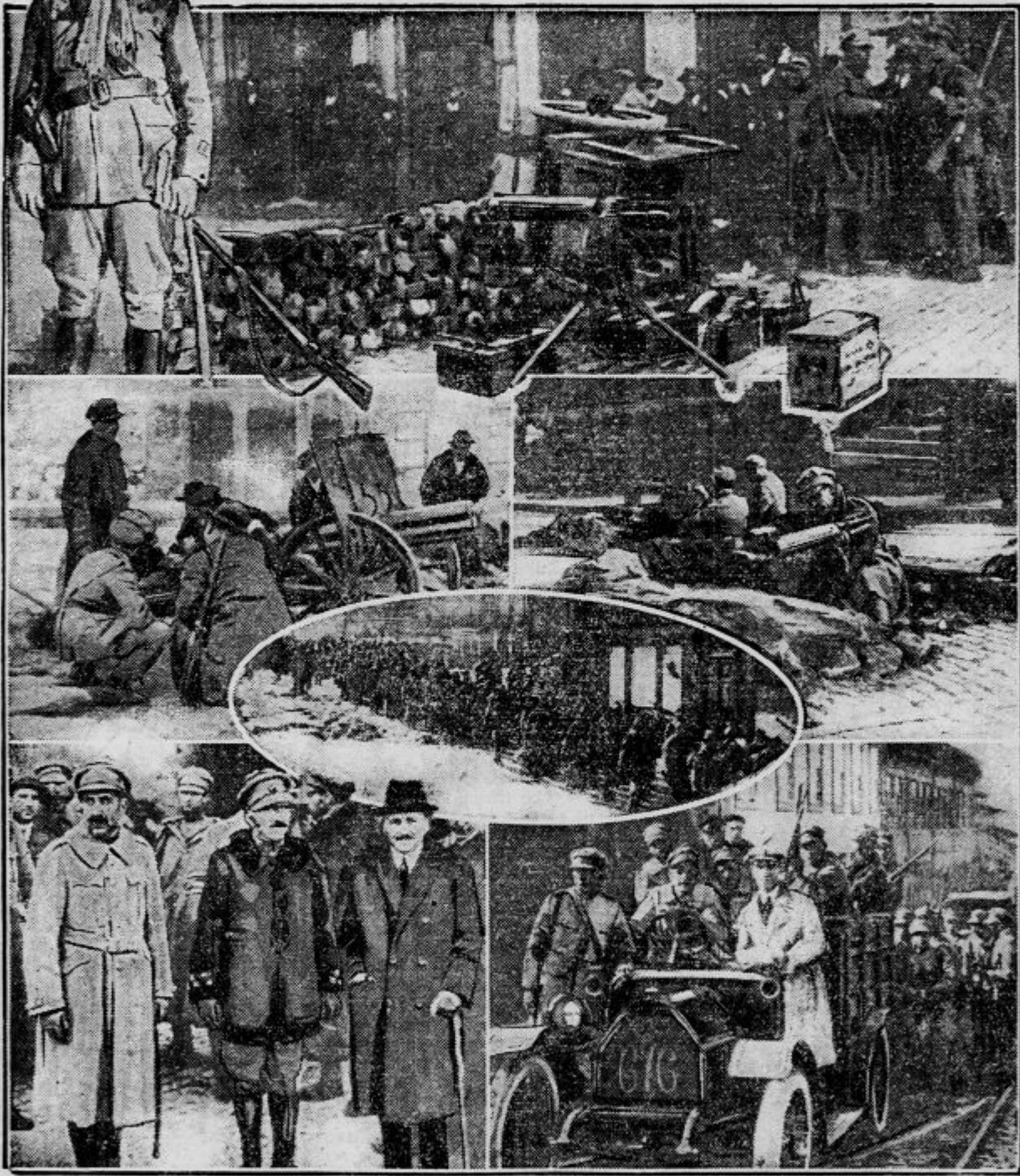
Poročali smo že o poletu italijanskega polkovnika Pineda, ki namerava s hidroplanom obleteti svet. Letalec, ki bi rad svoj cilj dosegel v najkrajšem času, leti i podnevi i ponoči. Od ponedeljka 14. na torek 15. t. m. je preletel 3.190 kilometrov, in sicer v dveh etapah: Kenitra-Villa Cisneros (1590 km), v podeljek od pol osmih zjutraj do štirih popoldne in iz Villa Cisnerosa v Bolamo (Portugalska Gvineja) v noči od podeljka (ob 11.) na torek (ob četrti na 9. zjutraj). Povprečna hitrost njegovega poleta je znašala 166 km na uro.

Iz Bolame je d' Pinedo odletel v sredo ob osmih zvečer v smeri proti Na-

De Pinedo

Po udušeni revoluciji na Portugalskem Kako so nezadovoljneži uprizorili vstajo.

Prizori iz revolucije v Oportu in Lisaboni. Zgoraj: Kapetan Chavez, eden glavnih voditeljev upornikov, in opuščene vstaške barikade. — V sredi: Uporniki pri obstrlejevanju mestnega obzidja (na levi); vladne čete z mitraljezo. — V ovalu: Prvi vstaški vjetniki v Lisaboni. — Spodaj, na levi: vojni minister (v sredi) in civilni guverner Oporta (na njegovi levi); na desni: avto, otovorjen z vstaškimi četami.

Gospa Tussaud

ustanoviteljica »Muzeja za voščene kipece« v Londonu.

(Po sliki iz leta 1840.)

Netko:

Valči

Bila je skromna dekle, neznatna, nežna in mirna; lepa ne, a mehka duša. Ko se je vrnila z liceja, je ostala doma pri svoji veliki in ponosni mami, ki jo je vedno prezirala in vodila v družbo le starejšo hčerko Štefko. Ta, ljubljena mati in lepih kavalirjev, je bila živo nasprotje zaničevane Valči. Ko se je Štefka ob božajoči godbi veselo zabavala v svetlih dvoranah in v zibajočem ritmu plavala z brhkim plesalcem, se je Valči doma obupno borila z zavistjo in solzami. V samotni so ji minevale take ure, in šele, kadar se je ustavil pred hišo voz, je upihnila svetiljko in se stisnila pod odejo. Ko je prišlela v spalnico lepa sestra, jo je izza trepalnic drhte opazovala pri pravi pravljanju. Z otožno trpkostjo je zasledovala vsako kretnjo vstopajoče Štefke in vdihavala opojni vonj, ki je vel od njenega telesa. Pokleknila bi bila pred njo in jo prosila za trohico vsega tega. A sestra je bila mrzla, Valči je vedela, da bi se ji posmehovala. Objemala je svoje grudi in zagrabala prste vanje, da je ne bi izdal vzkriz ljubezni željnega srca. Še v spanju so ji polzele velike solze po drobnih licih.

Mnogo je bilo takih noči in Valčino hrepenenje je v njih naraščalo. Bledela je in v njeni duši je zorel načrt, ki se ga je izprva ustrašila, nato pa se ji je zazdel ves mil in lep. Samo to pravico ji je prisodilo njeno srce v svojem gladnem koprnjenju: en objem in en poljub... Uboga Valči!

Bil je čas maskerade. Mati in Štefka sta imeli obilo posla z listanjem po modnih časopisih; Valči pa je zdaj bolj pogosto zahajala k svoji edini prijateljici Mariji, ki je stanovala v isti hiši. Pri njej, ki jo je razumela, je preživljala najlepše ure. Skupaj sta se vadili ritmičnih kretanj plesa in skupaj sta sanjali o pesmih, ki polnijo deklisko srce. Mariji je zaupala svoj namen, porojen v nočeh samote...

Približala se je velika maskerade. Ko sta se Štefka in mama zvečer odpeljali, je smuknila Valči v prvo nadstropje k Mariji. Tu je že čakal skrivaj izgotovljeni kostum pierete. Oči so ji žarele, ko se je napravljala. Marija ji je pomagala, občudujoč jo z vsch strani.

»Te ni nič strah?« jo je vprašala.

»Marija! Zakaj neki? Res, časih se mi zdi vse to početje greh. A zakaj ne bi užila tudi jaz drobnice sreče? Vem, da ni prav, kar nameravam... in vem,

da moram, ali pa mi od hrepenenja zastane srce...«

Pred zrcalom je stala nežna pieretka, in ko ji je maska pokrila drobni obraz, tedaj ni bila to več Valči — bila je ljubka deklina, bila je ženska... Z željnim srcem je odhitela na vlažno ulico. Zavita v plašč, je skoro tekla po megleni, vrveči cesti. Marsikak pogled ji je sledil; ne meneč se za opazke šetajočih kavalirjev, je v bolni razburjenosti bržela dalje. Pred bleščeče razsvetljenim poslopjem se je za trenutek oddahnila, nato pa je neučakano planila po stopnicah. Vse njeno telo je bilo pesem plahе sreče.

Zagledala se je v razkošni dvorani. V ozračju je plaval meseni duh teles, na uho ji je udarjal šum smeha, godbe in nerazločnega mrmranja. Vrtinec zabojčih se plesalcev in plesalk jo je malone omamili. Iz množice se je izmotal harlekin. Prijel jo je za roko; kakor brez volje se je spustila z njim v gnečo zakrkanih ljudi. Vroči ritem godbe jo je osvobodil razburjenja, in delj ko je plesala, mirnejša je postajala. Šele zdaj se je upala pogledati harlekinu v oči. Čutila je njih vabeče božanje. Vračala je te poglede in stiske njegovih rok; vse telo ji je pretresala kineza sila življenja. Živeti, ljubiti, ljubiti! Šla

je iz rok v roke; zavest, da je nihče ne pozna, jo je delala podjetno in Marija bi se ji bila čudila, kako je srkala vase opoj trenutka ter polnila srce s spomini, da bi jo tolažili v žalosti samotnih ur. Napol otroške oblike njenega telesa so bile tem mikavnejše in nekateri pogled je željno počival na njej. Z rdečico na licih in s smehljajem na ustnicah je poslušala šepet mamljivih in dvoumnih besed...

Med plesom je pogosto srečavala Štefko, ki je plesala s prealim nemaskiranim mladcem. In zdajci je začutila: vsa njena duša mu je hitela naproti! S poljubi bi mu pokrila obraz, oči bi potopila v njegove žareče oči in bi pila sladkost njegovih ust v enem samem dolgem poljubu! Ko je planila v dvorano eksotična melodija charlestona, je zaplesala kakor v omami. »Poljub, poljub!« je pelo njeno srce. »En sam poljub tega lepega fanta!« Bil je Drago, medicinec, Štefkin oboževalec...

»Kaj že spet gledaš ono malo koke-to?« mu je hudomušno ponagajala Štefka. »Vidiš jo, oči pusti v tebi. Ali ni maš ni usmiljenja, v žilah nič krvi?« Dragu je bilo prav; s poklonom jo je prepuстил drugemu in je poprosil Valči. Ta se je zdrznila, nato se ga je tesno oklenila in ni več umaknila pogle-

da; vsa njena duša je bila v njem. Srečala je Štefko, ki se je blazirano posmehovala. Škodoželjna misel se je vgnezdila v srcu male pierete: vzela bi sestro tega fanta, čeprav samo trenutek, in bi ukrala poljub, ki je morda namenjen njej! Njene oči so koprnele gorele vanj, ko ji je odkril predne besede.

»Pieretka m-la, veš li, kaj je ljubezen?«

»Mislim, da vem: ljubezen je večer poljub dveh dobrih src.« je odgovorila z drhtečim glasom in se še tesneje privila k njemu.

Drago se je pomembno nasmešnil: »Ali hočeš tak dolg, neskončen poljub?«

Potegnil jo je iz sobe v kotichek, skrit za zelenjem cipres. Njih otožni, težki vonj jo je objel. In zdajci je začutila na ustnicah skeleč poljub... enega... več... sama ni vedela, koliko... Oklenila se ga je in vračala njegove poljube s tistimi, ki so bili vzklili v njenih željah. V njenem srcu pa so za peple fanfare prebujenja...

Zmotila ju je dvojica, ki je iskala samote. Drago je potegnil Valči v vrtimec plesa, objemajoč njeno drobno telesce. Ko ju je Štefka zagledala, se je oprostila in je poprosila Draga. Ta ji

tal (Brazilija). Razdalja med obema krajema znaša okoli 3000 kilometrov, in če bo potrebno, bo Pinedo pristal na otoku Fernando-Noronka, kakih 560 kilometrov od Natala.

Iz Pize javljajo, da so se v četrtek jutraj odpravili štirje Urugvajci s kapetanom Lorrom Borgesom na čelu na zračni polet Piza-Buenos Aires. Hidroplan ima dva motorja s 600 konjskimi silami. Medpotoma nameravajo pristati na Malagi v Los-Palmasu, v Dakaru, v Pernambuku in v Rio, ter upajo, da se bodo srečali s Pinedom.

Iz „boljše družbe“

Prošli teden se je vršila pred porotniki francoskega departementa »Alpes Maritimes« velika obravnava, ki je svojčas spravila na noge celo južno Francijo.

Dne 25. julija 1926. je ustrelila Magdalena Boudetova svojega moža, župana občine Cros de Cagnes, ki tvori predmestje Nizze. Streljala je nanj trikrat iz revolverja. Boudet je bil znan vinski bratec in bonvivant ter se ni posebno dobro razumel s svojo ženo. Kljub temu ga je žena nepopisno ljubila.

Rečene dne se je vrnil domov ob 11. ponoči. Žena mu je po pravici očitala, da ga ni videla že tri dni, on pa se je medtem potepal z neko prijateljico. Mož, ki je bil zopet natrkan, ni mogel prenašati ženinih očitkov. Začel jo je zmerjati in slednjič jo je hotel še prepestiti. Žena je v silobranu segla po samokresu in je moža ranila do smrti.

To so dejstva, ki so jih dokazale priče s svojimi izpovedmi. Drama pa je dobila pred sodiščem še drugo lice, za katero javnost dotlej ni vedela.

Ko je žena odgovorila na vsa vprašanja predsednika obravnave, je prišla na vrsto izpoved o prijateljici njenega moža. Ta dama je bila žena prvega državnega pravdnika Collina iz Nizze. Stvar bi izvenela brez inkriminacij, če se ne bi bil pojavil državni pravdnik, ki je podvzel naravnost neverjetne korake, da bi prikril javnosti ime svoje žene. Collin se je osebno javil pri Boudetovi vdovi in ji objubil, da jo spravi iz ječe, če zamolči ime njegove žene ter obdolži krivde njenega 16 letnega sina.

Potek obravnave je pokazal, da to ni bila nikako izmišljotina. Ne le, da je mož skušal pregovoriti ženo h krivemu pričevanju, bil je tudi tako nesramen, da si je izposodil pri umorjenem Boudetu 70.000 frankov, da si jo dobro vedel, v kakšnem razmerju živita župan in njegova žena.

Sodišče je Boudetovo vdovo oprostil, državnega pravdnika pa poklicalo na odgovornost. Senzacija, ki se obeta od njegovi obravnavi, bo najbrže še večja.

Kraljičin starinar

Najslavnejši evropski strokovnjak za porcelan je Albert Amor v Londonu. Pred kratkim je šel mož v prostovoljni pokop in je prepustil svojo veličansko trgovino v Saint-James-Streetu svojemu drugu Perkinsu. Albert Amor je zelo znana osebnost v Londonu. Kako ga spoštujejo na angleškem dvoru, prča naslov, ki mu ga je podelila angleška kraljica, ko ga je imenovala za svojega starinarja.

Mož je pogosto v gosteh kraljice v Buckinghamski palači, kjer se nahaja krasna zbirka porcelana. Angleška kraljica je namreč strastna zbirateljica starin in ljubi porcelan nad vse. Že v dekletskih letih je začela zbirati porcelanske izdelke, danes pa je njena kolekcija baje najlepša in najdražja v celi Evropi.

Najbolj je njena zbirka narastla, ko se je omožila z angleškim kraljem. Že takrat je doznala za Amorja, katerega je ob vsaki priliki klicala na posvetovanje. Pred 10 leti je zasledila kraljica na trgu porcelanske figure kralja Jurija III. in kraljice Charlotte, katere je svojčas modeliral John Backon. K tem figuram pa spadajo tudi poprsja otrok vladarskega para. Kraljica jih je hotela dobiti, a jih ni mogla najti nikjer. Zopet je poklicala k sebi starinarja Amorja in v razgovoru z njim mu je objubila vsako nagrado, če se mu posreči najti figure. Tri leta je mož iskal figure, da bi izpolnil kraljičino zbir-

ko. Naposled jih je izsledil v neki zasebni kolekciji ter jih je kupil za naravnost malenkosten denar. Ko jih je prinesel kraljici, je prejel dogovorjeno nagrado, povrnjena mu je bila kupnina in še je bil povrh imenovan za dvornega starinarja.

Truda, ples siren

Komaj si je utrl pot na plesišča black bottom, ki skuša pregnati svojega predhodnika charlestona, že poročajo iz Pariza, da je na poti iz Amerike v Evropo nov ples, mnogo senzacionalnejši od plesnih novosti zadnjih let, Truda, ples siren.

Ta ples je nastal v Ameriki, ko je zaslovela Gertruda Ederle, ki je lani preplavala kanal La Manche. Kretnje tega plesa imitirajo plavanje in nam v harmoničnem ritmu prikazujejo prožno gibanje rok, nog in sploh celega telesa. Radi tega je dobil tudi ples naziv »ples siren«. Seveda se pleše ta ples ob zvokih jazz-banda, kajti Američani se nikakor ne morejo ločiti od te godbe, katero so proglasili v zadnjem času za svojo nacionalno svojino.

„Radosten dogodek“ raztresenega profesorja

V Dessauu na Nemškem se je pripetila te dni naslednja zabavna zgodba: Neki svetnik, profesor na srednji šoli, je bil imenovan za ravnatelja zavoda. Dijaki najvišjega razreda, katerim ni bil novi ravnatelj samo učitelj, temveč tudi razrednik, so hoteli počastiti učitelja na poseben način. Naročili so pri bližnjem cvetličarju šopek.

Med pavzo je bilo na šolskem hodniku zelo živahno. Dijaki so veselo komentirali imenovanje in govorili, kako bi bilo primerno počastiti učitelja. Slučajno pa je prišel mimo dijak nekega nižjega razreda. Ko je videl tovariše v živih razgovorih, je mimogrede vprašal, za kaj gre. Povedali so mu, da se je zgodilo nekaj nenavadnega in da bo profesor radi tega dogodka počaščen s cvetjem.

Ne da bi dobro razumel, kaj je pravzaprav povod veselju najvišjega razreda, je stekel mlajši dijak k svojim tovarišem in jim povedal, da se je »nekač zgodilo«. In ker je profesor predaval tudi v razredu tega dijaka, je bilo brž sklenjeno, da mlajši razred ne sme zaostati za starejšim ter da mu morajo tudi ti dijaki pokloniti rože. Rečeno, storjeno. Šopek je bil kaj hitro nabavljen in posebna deputacija se je z njim oglasila pri profesorju.

Ko je bilo dano znamenje za pričetek šolskega pouka, je stopil profesor v razred. Dijaki so mu čestitali na napredovanju ter mu izročili šopek. Profesor se je za poklon baš zahvaljeval, ko je nekdo potrkal na vrata. Bila je deputacija iz nižjega razreda. Novi ravnatelj se je hotel z dijaki nekoliko pošaliti, in je vprašal, čemu so prišli. »I, čestitaj vendar na vselem družinskem dogodku!«, se je glasil odgovor.

Profesor je debelo pogledal in ne da bi premislil položaj, se je zahvalil mlajšim dijakom, rekoč: »Da, da, hvala Bogu, zdaj smo že tako daleč. Že pred tremi leti sem mislil na potomstvo, pa ni bilo nič.«

Seveda so dijaki gledali, o čem govori profesor, in šele ko se je začel razred muzati, so si bili vsi na jasnem, da je tu po sredi pomota v pojmovanju čestitke ...

Nepotrebno vprašanje

— Če je stvar taka, je bolje, da grem.
— Obžalujem gospa tašča! Zdaj bi le rad vedel, ali naj tvoje besede razumem kot pretnjo ali kot uslugo?

Mutec je izpregovoril

... in se obesil.

Iz Strasbourga poročajo: Georg Langsdorf, kmet iz okolice Nanheima, je septembra 1916 o priliki strašnega francoskega bombardiranja na Sommi dobil živčni šok, ki ni ostal brez težkih posledic: mož je izgubil dar govora.

Pred dnevi je Langsdorf obel na španski in je moral leči. Mučila ga je silna vročina; neko noč je imel strašne sanje, planil je pokonci in kričnil od strahu.

Langsdorfu se je od takrat vrnil dar govora. Njegovi starši so bili nad tem silno vzradoščeni, bolnika samega pa je nenadejani dogodek toli prevzel, da se mu je začelo mešati. Zdravniki so ga zato nameravali poslati v bolnico na psihijatrični oddelek. Ko je Langsdorf to čul, je pobežnil z doma v bližnji gozd in se — obesil.

Dunajčani za Charlieja Chaplina

Na Dunaju obstoji Liga za zaščito moških pravic. To društvo nastopa skupno, kadar je treba utemeljiti kako stališče ali pa odbiti napade na pravice moškega spola, zlasti s strani žensk. Društvo si je dadelo lepo ime »Justitia« in je prav delavno.

To društvo je poslalo te dni ameriškemu filmskemu komiku Chaplinu pismo, v katerem ga poziva, naj osnuje tudi on v Ameriki društvo po dunajskem vzorcu, ki naj bi imelo iste cilje. Dunajska Liga se zlasti zgraža nad tem, da je Chaplina zapela v svoje mreže njegova žena Lita Grey in njena mati, Charliejeva tašča, ki ga hočeta popolnoma upropasti. S tem se ne more strinjati noben zakonski mož, še manj pa moški, ki se bori za svoje pravice proti ženskam.

Tragedija vasovalca

Iz Salzburga poročajo: Matija Scheichel, gojencev gozdarske šole, se je zaljubil v 17 letno vnučkinjo lovca Silberleitnerja, ki ima svojo lovsko hišico v gozdu med dvema naselbinama. To ljubavno razmerje je trajalo že delj časa, končalo pa se je te dni z zelo tragičnim izidom.

Scheichel je prišel kakor že večkrat k svoji ljubici v vas in se je skril pod dekletovo posteljo. Stari Silberleitner je slišal v koči šum, ki se mu je zazdel sumljiv. Šel je preiskat hišo in ko je ugledal fanta pod posteljo, je bil prepričan, da se je vlomilec utihotopil v hišo. Zato ga je pregnal s strelom iz puške, s katerim ga je hotel opaliti. Scheichel se je spustil v beg, toda je pri tem izgubil čevljev in nož, ki ga je nosil za pasom. Baš to je Silberleitnerja potrdilo v sumu, da ima opraviti z opasnim vlomilec.

Postavil se je na stražo, počakal, da se je fant vrnil, in ko je Scheichel pričapljal ponoči pod okno gozdarske vnučkinje, je sprožil puško in zadel vasovalca naravnost v glavo. Šele drugi dan se je pomota pojasnila, bilo pa je že prepozno, kajti vasovalca je med tem umrl.

× Velika brezposelnost v Franciji. Dne 17. t. m. je znašalo število brezposelnih, ki so prejeli podporo, po uradni statistiki 73.632, med tem ko jih je bilo v prejšnjem tednu 64.434. Poleg tega, ni bilo mogoče preskrbeti dela 90 tisoč takim, ki so iskali službo. Neka delegacija komisije za gradnjo stanovanj v zbornici se je zglasila pri ministru, naj bi zvišal kredite za gradnjo stanovanj, kar bi živahnije gradbeno delovanje omililo tudi brezposelnost delavstva.

× Letalo na oceanemskem parniku. Severnonemški Lloyd je opremil svoj atlantski parnik »Lützow« s posebnim hidroplanom, ki bo stalno na ladji in bo nudil pasajirjem priliko za izlete po zraku. Letalo lahko vzame na svoj krov 25 oseb in bo služilo v prvi vrsti za tiste izletnike, ki se vozijo po svetu za zabavo ter si hočejo ogledati svet časih tudi ptičje perspektive.

× Meteor in sodni dan. V Podoljsku je pred kratkim padel na zemljo meteor, ki je povzročil med ondolnim prebivalstvom nepopisno paniko. Meteor je padel na zemljo v večernem času in njegov padec je povzročil tako bliskovitost, da se je ljudem zdelo, da je prišel konec sveta. Vse je drvelo iz hiš na ulice, poklekalo in

dvigalo roke proti nebu. Nekaj časa so ljudje vsi osupli molili in so pričakovali, da se bo prikazal na nebu sam Jezus Kristus na desni strani Boga očeta; ko pa so videli, da sodni dan še ni prišel, so se vrnili v svoje domove ter so bili srečni, da jim je nebo zasukalo še prizaneslo s svojo grozno sodbo.

× Svetopisemska starost. V romem (Kathornija) je umrla najstarejša državljanka neke starošpanske kolonistke, ki je dospevala svetopisemsko starost 127 let. Njeno smrt oplakujeta dve hčeri, 28 vnučkov in 72 pravnukov. Za njenim pogrebom sta šla tudi dva brata pokojnice, ki sta prekorajila 100 let.

Od Vrhniko do Beograda

Dva historična dneva iz borbe SLS za demokracijo in parlamentarizem

Dr. Korošec na Vrhniku dne 2. januarja: »Mi bi morali za generala glasovati in pred volilci odgovarjati, on pa bi odgovarjal višjemu generalu. To ni več vlada naroda, to ni več demokracija! Danes bi dovolili enega generala, jutri bi že morda bilo trest generala v ministrstvo prosvete, ker se ljudje ne vzgajajo dovolj domovinsko, pojutrišnjem bi bil potreben general v poštnem ministrstvu, da bomo videli in slišali, kaj se v telefonu govori. Če pride sovražnik. To ne xre, da bi generali vladali ljudstvu. Mi smo ustavna parlamentarna monarhija, katere ne bodo vladali volaki. Oni naj bodo v vojašnici. Naj bodo za tisto, za kar so določeni.«

Dr. Korošec v Beogradu dne 2. februarja: »Pokorno javijam gospod general, vsi smo tukaj!«

ni mogel odreči. Z dolgim pogledom in stiskom roke se je ločil od svoje male plesalke. Zrla je za njim, dokler ju ni zakrila množica počitih teles. In že jo je obšla neizmerna želja po samoti ...

Doma se je zagrizla v blazino in zajokala. Toda njene solze niso bile solze sreče, bile so solze spoznanja. Vse njeno telo se je stresalo od prej neznanih bolečin mlade, a brezupne ljubezni ...

Drago je tisti večer zamlan iskal svojo pieretko med množico mask. Bil je čudno razmišljen. Niti Stefka ga ni mogla razvedriti. Če bi bil vedel!

Kmalu potem sta postala Drago in Stefka srečna dvojica. Tudi Valči je imela svoj delež ob njuni sreči. Drago se sicer ni veliko menil zanjo. Časih, kadar ga je videla zamišljenega, se je bolno nasmehnila in v njeno dušo je zavel otožni vonj cipres. Ali je mislil na drobno pieretko? ... Uboga Valči!

PERNIOL

na bolše sredstvo zoper vsakovrstne ozeblinice če tudi že globine.
Dobiva se v lekarnah in drogerijah kjer ne:
aboratorij „TROLIST“. Logatec

Peter List:

Uspeh

Kadar se zgodi kaj posebno imenitnega, me sreča vselej moj prijatelj Gandij Patron. Mislim, da sem vam že pravil o njem takrat, ko je bil šel v gorsko vas na letovišče. No, pa morda ste že pozabili. Moj prijatelj Gandij Patron je državni uradnik in samec. To je vse, kar se da o njem važnega povedati. Poleg tega je član vseh narodnih in rodoljubnih društev od CMD do Orjune.

V zadnjem času, ko se je število društev nenavadno pomnožilo, je začel premišljati o tem, ali ne bi kazalo nekoliko omejiti tega števila. Zato ga je veselilo, ko je čital v »Slov. Nar.« imena onih društev, ki so bila uradno razpuščena, ker njihovi odbori že davno niso več delovali, kar je bilo znamenje, da so društva sama prenehala, ker niso imela dela. S tem pa ni rečeno, da ne bi naš prijatelj rad in požrtvovalno plačeval narodnega davka. Njegova parola je, da je treba narodne stvari podpirati. Kar se tiče politike, je to bolj kočljiva zadeva, ki ne spada v javnost, posebno dandanes, toda to lahko izdam, da je zvest pristaž na-

prednih načel in si ne more misliti, kako naj bi zaveden človek prestopil iz ene stranke v drugo.

Vse to bi kazalo, da je Gandij kakor pravimo političen značaj. Mislimo, da je to zato, ker je vzrastel še iz starih dobrih časov, ko so bile razmere bolj urejene nego sedaj. Razume se, da je tudi navdušen Jugosloven in večkrat trdi, da je med vojno le malo manjkalo, da ga niso zaprli, ker je bil seveda pristaž antante. Toda tisto »malo« je včasih »vse« in tako je srečno dočakal konca vojne in osvobodjenja naroda. To je v kratkem njegov življenjepis.

Kar se tiče njegovega samstva, je znana stvar, da ne ga zagovarja z razlogi, ki se ne bi dali ovreči: z drugimi besedami: moj prijatelj Gandij Patron ni principijelen ali zakrknjen samec in — hvala Bogu — niti se ne more reči, da bi bil star samec. Da je ostal samec, temu so bili bolj krivi drugi — ali druge? nego on. Kajti v mladosti — to se pravi v prejšnjih letih — je bil tudi naš Gandij Patron bolj »podjeten« nego sedaj in — če se ne motim — vedo ti volski kostanji o tem prav lepo in zanimivo zgodbo. Toda kaj bi zdaj pozimi s kostanji in lepimi pomladanskimi zgodbami. Bolj važno za nas je, da

je tudi pozneje, ko so ga minile mladostne neumnosti, naš Gandij Patron večkrat mislil na ženitev.

Prvič se je to zgodilo, ko je hodil dolgo jest v neko gostilno in si je pri tem pokvaril želodec; spoznal je, da je tudi v hrani treba izpremembe — po starem pregovoru o varijaciji — in se je odločil, da naredi konec svojemu samotnemu samskemu življenju. Da ne bi izgubljal časa, je izpregovoril besedo z brhko natakario, ki se mu je prikupila s tem, da ga je pomilovala zaradi njegovih želodčnih težav. Toda ni nam znano, kako se je končal tisti razgovor, resnica je le, da iz ženitve ni bilo nič, in izpremenilo se je v njegovem življenju samo to, da se je preselil iz te gostilne v drugo.

Vdrugič se je odločil za usodni korak, ko mu je gospodinja povabila stanarino. Iz pogovora s svojimi prijatelji je naš Gandij Patron spoznal, da stanujejo oženjeni ljudje ceneje od samecev. Zato se je energično odločil, da se oženi — toda takrat je bila v mestu največja stanovanjska mizerija in ni kazalo skoraj drugače, kakor da vpraša za roko svojo gospodinjico. Tudi iz te ženitve ni bilo nič — kakor pravijo. Zakaj ne, o tem zgodovina molči,

resnica je samo to, da se je Gandij Patron preselil v cenejše stanovanje, njegovo sobo pa je zavzel verižnik.

In še enkrat. Še enkrat je poskusil rešiti svoj življenjski problem. To je bilo takrat, ko se je v družbi seznanil z gospodično, ki je popolnoma ustrezala njegovim zahtevam. Takrat se je naš Gandij pomladil vsaj za deset let in vse je kazalo, da bo konec njegovemu samstvu, ko bi ne bilo — gumbov. Da, gumbov! Tako neznatna stvar in vendar lahko uniči človeku srečo! V svoji dobri volji je namreč Gandij Patron zaupa prijateljem, da človek potrebuje žene najbolj radi gumbov. Odrta se gumb — kdo naj ga prišije? — Tako tudi iz te ženitve ni bilo nič, zakaj ženske se nečejo moštiti radi gumbov. Na srečo je zvedel Gandij za novo vrsto gumbov, ki jih ni treba šivati, kar je znatno olajšalo njegovo žalost za izgubljenno srečo. Vse to in še razne druge okolnosti so torej povzročile, da je Gandij Patron še danes samec in da v kljub temu ni iz načela nasprotnik zakona, o čemer me je prepričalo tudi moje sedanje srečanje z njim.

Seznanila sva se v gostilni, kjer se navadno srečujejo te vrste ljudje. Sicer je bil Gandij Patron močnejši in

Kraljestvo mode

Novi klobučki

Včasih je gospa Moda posvečala klobučkom ogromno pozornost. Vsako pomlad, če že ne vsako sezono, je prinašala razne več ali manj revolucionarne novotarije in izpremembe. Zadnja leta pa so se nekako temeljito izpremenila. Nastopila je stagnacija. Klobučki, nekoč proizvedli čisto individualnega snovanja in okrasja, so postali predmet tvorniške proizvodnje.

S tem večjo radostjo bodo sedaj pozdravili vsi, ki se vdajajo nežnim čarom omamljive besede »moda«, oznanilo pomladne mode, ki obeta temeljite izpremembe v ženskih pokrivalih.

Klobučki zahtevajo remedeure in izpremembe: a) v formah in fasonih b) v izbiri materiala. Dosedanji modeli so se ravnali po drobni, skoro pritlikavih oblikah z ozkimi robovi. Nove fasone napovedujejo široko zavite robove in trde obročke na čelu. Te vrste modeli prehajajo tudi v ljubke baretne oblike. Niso izključeni tudi navzdol upognjeni kraji, ki pokrivalo delno obrake, učinkujoč na ta način z močnimi efekti svetlobe ter z očarljivostjo zasenčenega obraza. V tej fazoni se napovedujejo tudi

novi, seve nekoliko umerjeni cow-boy klobučki

Izbira materiala se bo ravnala po vseh skalah ženske iznajdljivosti in kapricioznosti. Vodilni saloni so že razstavili kljub nizki temperaturi in surovemu vremenu slavnate klobučke. Tudi za te klobučke veljajo novoorientirane fasone.

Naša slika predčuje na vrhu tak nov model iz temnomodre banile ali bangkok alame. Sila močno in elegantno bodo učinkovali ti klobučki k enakobarvni obleki, kostumu ali plašču.

Poleg slavnatih klobučkov se nam obetajo klobučki iz najraznovrstnejših svil. Najprikladnejše bodo seve takozv. »trde« svile kot moiré, grosgraini otomani. Iz najdljiva dama si bo kombinirala medle svile z bleščecimi, morda celo s kričecimi. Take vrste izdelek je baret na levi. Rob in klobuček sta izgotovljena iz bleščee svile, ki se menja z deli ripsaste svile.

K tem novomodnim klobučkom se bodo nosili, zlasti za popoldan, originalni šali v primernem barvnem skladu s klobučki. K modelu na levi spada roza-šal iz gaze.

Dežni plašči

se bodo pojavili v prehodni, deževni dobi v preprosti, praktični in ravni obliki. Apartno noto si bodo izposodili v prvi vrsti

pri kroju in materialu. Kariranemu blagu in modelom je zagotovljen uspeh na celi črti. Ta blaga bodo seve umerjena in brez kričedih nasprotij v barvah. Novi pomladni plašči so se končno odrekli gumbom v korist enostavnih pasov.

Nočne košulje

se vračajo k enostavnim krojem. V prvi vrsti so se iznebile preobloženih čipk ter

so krojene v gladki, vendar nesorazmerno podolgovati obliki. Ta tendenca je morda tudi pri ostalem posteljnem perilu. Prednost teh krojev je predvsem v ceni, so pa tudi izredno praktični.

Radio

Izveček iz večernih programov

DUNAJ (517 m 7 kw), PRAGA (348 m 5 kw), STUTTGART (379 m 10 kw), FRANKFURT (428 m 9 kw), BRNO (441 m 3 kw), RIM (449 m 12 kw), LANGENBERG (469 m 60 kw), BERLIN (484 m 10 kw), VARŠAVA (980 m 10 kw).

NEDELJA, 20. FEBR.

DUNAJ 18.45: Komorna glasba. — 1. Beethoven: Iz škotskih pesmi, za glas, violino čelo in klavir. — 2. R. Schumann: Klavirski kvintet, op. 44 v Es-duru. 19.45: »Zenska v purpurju«. Opereta v 3 dejanjih.

STUTTGART 20: Pisan večer. FRANKFURT 17.11: Tujska seja mainškega karnevalskega društva.

BERLIN 19.30: Wagner: »Rensko zlato«. RIM 21: Simfoničen koncert.

20.30: Koncert orkestra in pevskega zbora »Lutnia« iz Varšave.

PONEDELJEK, 21. FEBR.

DUNAJ 17.50: Ena ura Mozarta. (Sodeluje kvartet.)

19: Verdi: »Aida«. (Izd. Držav. opere.) PRAGA 20.08: Koncert. — 1. Fr. Schubert: kvintet v C-duru, op. 163. — 2. J. Suk: Raduš iz Mahulena. — 3. Mendelssohn: Bartholdy: Variations serieses. — 4. Liszt: Legenda o sv. Frančišku.

STUTTGART 20: Simfoničen koncert. — Sjadov: Začaran j-zero. — 2. Rimski-Korsakov: Črnaljev polet. — 3. Smetana: Vltava.

FRANKFURT 20.15: Violinske sonate. 21.15: Beethovenov večer. — 1. Uvertura v »Lenora«. — 2. Sonata za klavir, op. 21, št. 2. — 3. Variacije za klavir v C-molu, 4. Ob potoku. — 5. Stavek iz Pastoralne simfonije.

BRNO 20: J. Jindřichove pesmi. 20.30: Koncert: J. Suk: Poloneza, op. 5.

LANGENBERG 20.15: Plesi in koračnice. BERLIN 20.15: Recitacije iz poezij Ernsta Tollerja. 21: Koncert.

VARŠAVA 20.30: Koncert.

dija Patrona in ne vem, ali je pisal — kajti je zelo neodločen v važnih trenutkih življenja — niti ne vem, kako se mu je obneslo. Gotovo pa je, da bom o tem zvedel še ta predpust. Upajmo, da njegovo navdušenje ni bilo brez uspeha.

Claude Marsey:

Kder zgrubi, dobi

— Ah, vi ste, slavni Boitelet! Veseli me, da vas poznam. Vi ste tisti neugnani šaljivec? Pravkar sem prejel pismo, ki mi javlja vaš vstop v našo podružnico. Pišejo mi, da vas v pariških pisarnah ne morejo več rabiti. Vsem ljudem ste zmešali glave. Od jutra do večera niste delali drugega, kakor da ste nadlegovali svoje kolege in ste jim predlagali najbolj bedaste stave: prva oseba, ki bo na Place de l'Opera povožena, bo zamorka; stopnice, ki vodijo na sople Notre Dame imajo liho število; žena slepca na Pont des Arts bo ušla svojemu možu tekom prihodnjih šest mesecev z republikanskim gardistom, ki je bil odlikovan od Nicham Itikharja ... itd. Nu, kaj pravite na to?

— Moj Bog, g. ravnatelj, ako je vselej do stav pregrešno, potem sem

TOREK, 22. FEBR.

DUNAJ 21.05: Večer Franca Lehárja. (Orkester in solisti.)

PRAGA 20: (Simfoničen koncert. (Iz Bratislave.)

FRANKFURT 19.45: Thomas Alva Edison. (Predavanje.)

20.15: H. Ibsen: »Divja raca«.

RIM 21: Prenos iz gledališča.

LANGENBERG 20: »Dijak-prosjak«. Opereta v 3 dejanjih.

BERLIN 20.15: F. Lehár: »Carjevič«. Opereta v 3 dejanjih.

VARŠAVA 20.30: Koncert. — Chopin, Szopski, K. Szymanovski.

SREDA, 23. FEBR.

DUNAJ 19: Koncert. — 1. Beethoven: Simfonijska št. 2. — 2. Anton Bruckner: Simfonijska št. 7.

21.15: Lahka večerna glasba.

PRAGA 20: Koncert. — 1. Beethoven: Uvertura v »Coriolane«. — 2. Mendelssohn: B rtholdy: Koncert v E-molu, op. 64 za violino in orkester. — 3. Smetana: Scherzo iz slavnostne simfonije v E-duru.

STUTTGART 19.15: Koncert in recitacije. 21.30: Brahmsov večer.

FRANKFURT 20.15: Operni večer.

BRNO 19: Orkestralni koncert. — Dvojak, 21: Koncert godbe iz starega Brna.

RIM: 20.45: Vokalni in instrumentalni koncert.

LANGENBERG: 20.30: O. Wilde: Bunbury. Vsakdanja komedija za resne ljudi.

BERLIN 20.30: Mozart. — 1. Serenada. — 2. Koncert za klavir in orkester. — 3. Zbarske žalostinke.

21.15 »Norec in smrt«.

VARŠAVA 20.30: Koncert.

ČETRTEK, 24. FEBR.

DUNAJ 20.05: Puccini: »Tosca« Opera v treh dejanjih.

PRAGA 20: Koncert. — 1. Dvojak: Simfonijska v G-duru. — 2. Suk: Meditacije iz korala »Sveti Vavila«, za godalni orkester. 3. Jirak: »Prebujenje«. — 4. Jirak: Uvertura v Shakespearjevo komedijo.

STUTTGART 20.30: Beethoven: »Lenora«. (Prvi zasnutek poznejše opere »Fidelio«.)

FRANKFURT 20.15: Ruske pesmi.

BRNO 20: Prenos koncerta iz Prage.

RIM 21: Prenos iz gledališča.

LANGENBERG 20.15: Simfonični koncert za predpust. — 1. Berlioz: Carneval romain. — 2. Svendsen: Karneval v Parizu. — 3. Nikodé: Pastne slike. — 4. Dvojak: Karnevalska uvertura. — 5. R. Strauss: Till Eulenspiegel. — 6. Reznicek: Donna Diana.

BERLIN 20.15: Predavanje o Beethovenu. 20.30: 200 let orkestra. V spomin na Beethoven. — 1. Uvertura v »Lenora«, št. 2 v O-duru. — 2. Fantazija v C-molu za klavir in orkester, op. 80. — 3. Simfonijska št. 7, a A-duru, op. 92.

VARŠAVA 20.30: Orkestralni koncert. — Odlomki iz Wangrejevih oper: »Lohegrina«, »Walküre«, »Mojsi pevec norimberški«, »Tannhäuser«.

PETEK, 25. FEBR.

DUNAJ 19.30: W. v. Bantzner: »Reši nas zlega«. Kantata za zbor, bariton in orgle.

20.15: Koncertna akademija. »Sodobni avstrijski skladatelji«. (Sodeluje R. Strauss.)

PRAGA 20.10: Koncert iz Plana.

STUTTGART 20.15: Arrigo Boito: »Mefistofeles«. (Iz Frankfurta.)

FRANKFURT 20.15: »Izbrane scene« iz hitovne opere: »Mefistofeles«.

BRNO 19: Orkestralni koncert. — Smetana. Dvojak, Foerster, Davidov.

21: Koncert vojaške godbe.

BERLIN 20.30: Komorna glasba. — 11. Mozart: Godalni kvartet v Es-duru. — 2. Brahms: Godalni kvartet op. 67, v B-duru. — 8. Schubert: Godalni kvartet op. 161, v G-duru.

SOBOTA, 26. FEBR.

DUNAJ 19.45: F. Schubert: »Pri treh mladencih«.

PRAGA 20: Zabaven večer. (Petje, tamburice, godba i. t. d.)

STUTTGART 20: Komorna glasba. — 1. Debussy: Sonata za čelo in klavir. — 2. Hindemith: Sonata za brač in klavir. — 3. Honegger: Sonata za čelo in klavir.

FRANKFURT 20.15: Vesel večer.

BRNO 19: Orkestralni koncert.

20: Predavanje in glasbeni motivi iz Wagnerjeve opere »Valkura«.

BERLIN 20: Karnevalska seja z damami.

VARŠAVA 20.30: Koncert.

Zdravje je prava sreča družine,

ako pa točete da bo stalna je treba misliti kako boste nadomestili Vaše sile.

OVOMALTINE

koncentrirani produkti hranilnih snovi mleka, jajec in kave je pravi blagajni za vse za očeta, katerega krepi in jači pri delu in v pisarni, za mater kateri množi sile; potrebno je za hišo za dete, kateremu zagotovi najboljši razvitek in ga ojača a šolski pouk.

Ena skodelica »OVOMALTINE« enako je vredna hranljivosti kakor 12 skodelic jube, 7 skodelic kakava ali 3 jajc.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni:

100 gr 18.50 Din, 250 gr 36.25 Din, 500 gr 63.25 Din

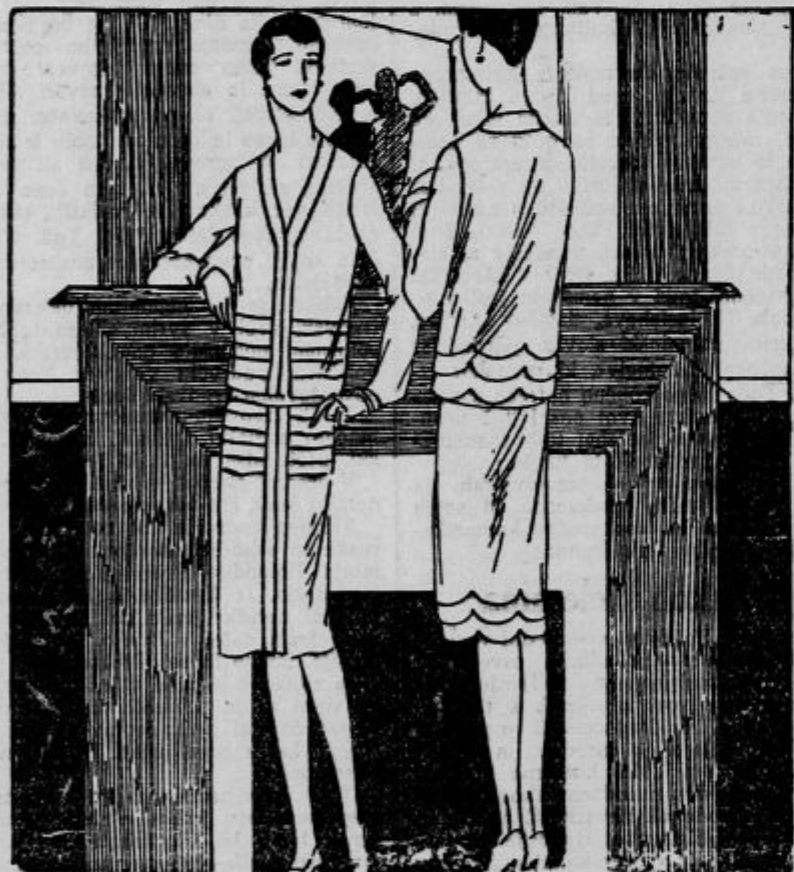
Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list. od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna farmacevtskih in dijetelnih preparatov

ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

Pariška pomladna moda

samosvoj človek, ki se ni spuščal z vsakim v pogovor. Toda komur se je približal, tistemu je bil zvest prijatelj. Tako sva se srečala večkrat in Gandij Patron mi je zaupal vse svoje skrivnosti in težave. Tožil je o razmerah sedanjih časov, o dragini in slabi plači, žigosal narodno in državno mlačnost, korupcijo in protekcijo, gospodarsko in stanovanjsko mizerijo, obsojal politiko in klerikalizem, vzdihoval nad modernimi plesi in novimi modami, pretresal domače in svetovne dogodke, spotal se nad javnimi in socialnimi škandali, zanimal se za filme in nove izume, razreševal vprašanja o luni in Marsu, ootikal se zdaj pa zdaj celo naše umetnosti in literature itd. itd.

O vsem je rad govoril, o čemer so pisali časopisi — le o sebi ne. Niti takrat ne, ko je postalo njegovo lastno vprašanje — kakor pravimo — aktualno. To pot pa je bilo drugače. Zdelo se mi je celo, da me je čakal, in ko sem stopil v gostilno, me je tako radostno pozdravil, da sem moral nehoti sestiti naravnost k njemu.

»Čestitam.« je rekel. »Čestitam, dobro ste napisali.«

Kaj?

Nu, podlistek o pismih.

»A, da. Torej vam ugaja?«

»Seveda. Jaz sam sem namreč, tudi že mnogokrat premišljal o tem.«

»O čem?«

»Ali so tista pisma resnična ali ne.«

»Mar tudi vi čitate oglase?«

S tem se je moj ljubi Gandij Patron izkazal, da ga zanima poleg vsega drugega tudi to...

»Čitam tako iz zanimanja. — A jaz sem mislil, da so tista pisma le za zabavo — da jih piše — upravništvo.«

»Nu, in...«

»Vi ste torej videli pisma?«

»Videl... Na kupe jih je...«

»In veste, zakaj me to zanima?«

»No?«

Privlekel je iz žepa »Jutro« in pokazal na inserat pod »Dopisi«.

»Ali vidite?«

Čital sem: »Gospodična, 25 let stara, bogata in inteligentna išče zveze v svrhu ženitve.«

»Kaj pravite?« me je vprašal Gandij Patron.

»Lepo, vablivo.«

»Torej bi bilo vredno?«

»Bog ve, mogoče.«

»Torej ji bom pisal.«

»Pišite...«

Od tistih dob še nisem srečal Gan-

dija Patrona in ne vem, ali je pisal — kajti je zelo neodločen v važnih trenutkih življenja — niti ne vem, kako se mu je obneslo. Gotovo pa je, da bom o tem zvedel še ta predpust. Upajmo, da njegovo navdušenje ni bilo brez uspeha.

Claude Marsey:

Kder zgrubi, dobi

— Ah, vi ste, slavni Boitelet! Veseli me, da vas poznam. Vi ste tisti neugnani šaljivec? Pravkar sem prejel pismo, ki mi javlja vaš vstop v našo podružnico. Pišejo mi, da vas v pariških pisarnah ne morejo več rabiti. Vsem ljudem ste zmešali glave. Od jutra do večera niste delali drugega, kakor da ste nadlegovali svoje kolege in ste jim predlagali najbolj bedaste stave: prva oseba, ki bo na Place de l'Opera povožena, bo zamorka; stopnice, ki vodijo na sople Notre Dame imajo liho število; žena slepca na Pont des Arts bo ušla svojemu možu tekom prihodnjih šest mesecev z republikanskim gardistom, ki je bil odlikovan od Nicham Itikharja ... itd. Nu, kaj pravite na to?

— Moj Bog, g. ravnatelj, ako je vselej do stav pregrešno, potem sem

kriv. Nu, glejte, to naredi vendar malo izpremembe v našem enoličnem, birokratičnem življenju. Sicer pa imam s svojimi stavami mnogo sreče, skoro vedno dobim...

— Nu prav! Vendar se morate svojim slabim navadam odreči. Poslali so vas k nam na delo, da bi se poboljšali. Povem vam, da ne bom gledal skozi prste in vas bom že v pognil. Pri prvi vaši neumnosti pošljem generalnemu ravnatelju banke raport, da veste, in to bo pomenilo, da ste odpušteni.

— Gospod ravnatelj, lahko se zanesete na mojo dobro voljo. Opozorili so me že, da niste preveč popustljivi in da je treba pri vas naviti mille strune...

— Tako, tako...

— Da ste se navadili komande, ko ste bili narednik pri afriškem polku...

— Jaz? ... pri afriškem polku?...

Jaz vobče se nisem bil v Afriki!

— O, g. ravnatelj, to vem iz zanesljivega vira. Zvedel sem celo, da ste si dali v Afriki tetovirati plešočo odalisko na prsi...

— Odalisko? Kakšno bedastočo so vam natvezili! Nikoli v svojem življenju nisem bil tetoviran!

— Seveda nečete priznati, ker vas je sram mladostnega greha. Kar vem, to

vem. To je gola resnica!

— Torej g. Boitelet! Ker že tako radi stavite, naj bo enkrat samkrat izjema: stavim pet frankov, ker sem v tej stvari gotov in vas nočem izbrbljati, stavim pet frankov, da nimam nikake odaliske na prsih.

— Nu, nu!

— O, se premišljuje? Mar se bojite, da ne bi izžubili?

— Sto sous? Stava velja!

— O, to je preveč! Nu, pa si slečem suknjo, telovnik, tudi srajco, da boste dobro videli. Nu, pogledite! Na vsem mojem telesu ne najdete niti majhnega prostoračka, ki bi bil tetoviran!

— Da, bogme, g. ravnatelj! Izgubil sem stavo. Evo vam pet frankov!

— Ne, le imejte jih! Bodi vam to v pouk!

— Nikakor ne! Vsekako morate vzeti mojih pet frankov. To je pač malenkost. Saj vam moram biti hvaležen, ker ste mi pomagali zaslužiti 95 frankov.

— Kaj? Kako?

— Da, res, g. ravnatelj! Preden sem se odpeljal iz Pariza, sem stavil s tovarišem sto frankov, da se mi boste ko se prvič vidiva, slekli do gole srajce...

Medžimurje

(Ob prvem sestanku oblastne skupščine za mariborsko oblast)

Dr. NOVAK

lavin bilježnik in oblastni poslanec SDS, voditelj osvoboditelskega pokreta v Medžimurju leta 1918.

V prvi oblastni skupščini, ki se bo sestala dne 23. t. m. v Mariboru, bo zastopano tudi Medžimurje. Širši slovenski javnosti je ta pokrajina malo znana, ker je spadala do zadnjega časa v hrvatsko upravno področje in je šele s popolno izvedbo vidovdanske ustave prešla v kompetenčni krog mariborskega velikega županstva.

Medžimurje obsega dva okraja: Čakovec in Prelog. Na severu meji na Prekmurje; od njega ga loči Mura na črti od nekdanje štajerske meje blizu Mote do Dolnje Lendave. Nekoliko dalje od tam dobi Medžimurje za sosedo Madžarsko; tu je Mura njegova vzhodna meja. Pri Legradu se izljuje Mura v Dravo, ki loči Medžimurje od Hrvatske približno od Dravskega Središča mimo Varaždina do izliva Mure. Zapadna meja se naslanja na bivše štajersko ozemlje in sicer v zgornjem delu na hribovje Slovenskih gor, v spodnjem pa na Dravsko polje. Prehoda ni videti: mejo med dvema v prejšnjih časih ostro ločenima deželama (Štajerska-Madžarska) so delali potoki. Griči Zgornjega Medžimurja so razvodje med Muro in Dravo.

Iz tega zemljepisnega položaja (s treh strani je za mejo reka) si razlagamo ime Medžimurje, nemški Murinsel in madžarski Muraköz. Pri nas mnogi starejši ljudje, ki ne poznajo krajevnih razmer, mečejo Medžimurje in Prekmurje v isti koš. Kakorkoli je upravno sedaj združeno, je v zgodovinskem smislu vsako izmed njiju edinstva zase.

Medtem ko je bilo Prekmurje že iz davnega srednjega veka ločeno od slovenskega, posebej slovenskega ozemlja, ki se je raztezalo od desnega brega Mure pa do Jadrana kot kompaktna celota, je bilo Medžimurje vse do hrvatsko-madžarske nagodbe leta 1868 sestaven del Hrvatske, ki je bil upravno podrejen Zagrebu. Z nagodbo so si Madžari izsilili ozemlje, ki ni imelo in nima seveda še danes na sebi nič madžarskega. Dobro je bilo vsaj to, da je ostala cerkvena uprava neizpremenjena. Zagrebški nadškof je lahko v cerkvi brzdal madžarski pohlep, čeprav je kaplavska gospoda čisto tu pokazala brez prave potrebe svojo servilnost. V splošnem pa je vendar cerkev vezala ljudstvo za lastnim narodom. Kakor v Prekmurju, tako je tudi v Medžimurju v zadnjih desetletjih pred vojno silno pritiskala madžarizacija. Nastavljalo se je zanj madžarsko uradništvo, večji kraji so dobili na zunaj madžarski značaj, učni jezik v šolah je bil madžarski in le milostno se je trpelo podučevanje verouka na hrvaščini in pa par ur pouka v medžimurškem narečju. Madžarska učna uprava je šla tako daleč, da je tudi pouk v domači govorici izkoristila za madžarizacijo: v čitankah se je smejala hrvaščina in potvarjala domačo zgodovino, tako da so se učenci tostran in onstran Drave (na Hrvatskem) učili protislovnega zgodovinskega dejstva. Ko pa so spoznali Madžari, da tudi take metode ne morejo pospešiti pomadžarenja

medžimurskega ljudstva, so še bolj navili strune. V tem jih je zalotila svetovna vojna in za njo je prišel obračun in konec, kakor ga niso pričakovali. Tako so izginila z napisov ob medžimurskih cestah umetno sestavljena madžarska imena, ki bi utegnili nepoučenega tujca zavesti, da je v bližini Arada; odšlo je pritepeno madžarsko uradništvo in učiteljstvo in ves sistem kolonizacije in potujčenja se je obupno zlomil pod jasnimi dejstvi jugoslovenskega osvobodjenja in ujedinjenja.

Na Hrvatskem so sicer tuintant zavpili zaradi madžarizacije v Medžimurju, vendar pa to nagodbena razmerja ni kalilo in po glavah oficijelne hrvatske politike so rojile vse drugačne skrbi. Šele z nastopom hrvatsko-srbske koalicije se je jelo medžimursko vprašanje nekoliko bolj jasni in prihajati v stanje odpora zoper madžarizacijo. Poglavita zasluga za to gre sedanjemu poslancu čakovskega sreza v mariborski oblastni skupščini dr. I. N. Novaku, kr. notarju v Čakovcu. I. N. Novak, doma iz dobre kmečke družine v Macincih (tri četrt ure od Središča ob Dravi) je bil najomnijevitejši narodnjak med medžimurskimi dijaki, ki so se šolali v Varaždinu in ki so skušali po svojih močeh koristiti zatiranemu ljudstvu. Njegova brošura »Istina o Medžimurju«, ki jo je spisal kot praški visokošollec, tovariš mnogih naših Omladinarjev in literarni so-trudnik hrvaških naprednih revij, je vzbudila veliko pozornost. V nji se je prvokrat postavilo medžimursko vprašanje jasno in v vsej resničnosti; prvokrat se je z vso brezobzirnostjo razgalil potujčevalni sistem Madžarov.

I. N. Novak je tudi nadalje vneto populariziral medžimursko vprašanje in opozarjal nanj hrvaško javnost. V vojnem času je imel madžarsko orožništvo in birokracijo stalno za petami, vzlic temu pa je, živčev v svoji domači vasi, propagiral med kmeti idejo svobode in združitve. L. 1918, ko je urejeval v Zagrebu prvi radikalno jugoslovenski dnevnik »Olas Srba, Hrvata i Slovenaca«, je vstopil kot zastopnik Medžimurja v Narodno vijeće, po preobratu pa je postal poverjenik za Medžimurje in njegov delegat v začasnem Narodnem predstavništvu v Beogradu. V osvobojenem Medžimurju je smatral za svojo največjo dolžnost, da izpodbije radičevsko defetistično demagogijo z radikalnim jugosloven-

Glavna ulica v Čakovcu.

stvom v smislu programa Sv. Pribečevića. Kakor pričajo najnovejši politični dogovori v Prekmurju, je led že zdavnaj prebit in Medžimurec se vedno bolj otreša Radica. Dr. Novak bo skupno s svojim marljivim sodelavcem dr. Baričevićem najuspešnejše zastopal madžarske interese v mariborski oblastni skupščini.

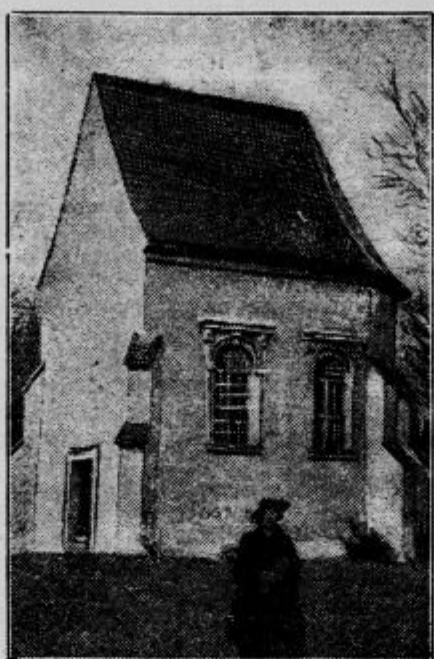
Medžimursko prebivalstvo je zlasti v zgornjem delu, kjer ima ožje stike s prebivalci Ljutomersko-ormoških gor, na prehodni stopnji med Slovenci in Hrvati, tako da bi si ga lahko svobodno ločevali od obeh narodov. V spodnjem delu prevladuje tip, ki je enak hrvaškemu tipu onstran Drave, po narečju najbližji kajkavščini okoli Varaždina in v Hrvatskem Zagorju; s temi kraji ima tudi največ gospodarskih stikov. Ta del, ki obsega znaten kos čakovskega in ves preloški srez, je pretežno ravna s bogatimi vasi, kjer cvete poljedelstvo in živinoreja. To je tipična medžimurska pokrajina, zelo podobna prekmurski ravnici: pokrajina s širokimi cestami, ki jih strazi dolgo vrste jagnjedov, z obsejnim njivami in graščinskimi pristavami, obcestnimi krčmami, ki se iz njih neredko oglašajo ciganske gosli, z velikimi pašniki, kjer se pasu črede drobnice, govodi in konjev. Medžimurski »markiz Gero« je bil grof Festetic, ki je rezdiral v svojem velikem gradu blizu Čakovca (še nedavno je vzbudila pozornost afera z znamenitim gobelini iz njegovega gradu). Grof Festetic je bil izredno čudak, mali bavarski Ludwig med madžarskimi magnati, o katerem kroži med medžimurskim ljudstvom vse polne anekdot, skorajda legend. Njegova obsejna posestva se zdaj parcelirajo in agrarna reforma kolonizira na njih mladi medžimurski narod.

V zgornjem delu je prebivalstvo dokaj drugačno, vsaj v Medžimurskih gorah, kjer se oglašajo slovenska pesem, saj je tip pokrajine in ljudstva podoben tipu onstran obmejnih potokov — v Slov. gorah. Tu di v Medžimurskih gorah polje v jesenskem času klopotci.

V vsem Medžimurjem je učni in uradni jezik hrvaški.

Metropola te pokrajine je Čakovec, ki so ga Madžari imenovali Csakortnya. Leži na

raznoli, podobno prekmurski Muraki Soboti. V Čakovcu je sedež okr. glavarstva, sodišča in drugih oblasti; ima več šol, med njimi še izza madžarskih časov učiteljske. Trgovina je večinoma v židovskih rokah; sploh so židje »beati possidentes«. Vendar pa se zlasti po prevratu vedno bolj jača hrvaški življenjski in brle sledove madžarskega režima. Daleč naokoli slovi Čakovski frančiškanski samostan; židje imajo sinagogo in lastno pokopališče. Promet v Čakovcu je dokaj živahen; posebno dobro so obiskani selmi, ki nudijo pristno sliko kupčevanja in sejmarenja na panonsko-ogrski ravnici. Družabno življenje je prav tako živahno; deluje dokaj močan Jugoslovenski Sokol, ki je v naložjih stikih s Sokoli

Grobnica Zrinjskih.

na bivšem Stajerskem. Čakovec je tudi žarišče prosvetnega dela med medžimurskim ljudstvom, čigar nositelji so v prvi vrsti samostojni demokratje, ki so osnovali že veliko čitalnic po medžimurskih selih.

Znamenit je v Čakovcu grad grofov Zrinjskih, ki so imeli veliko vlogo v medžimurski zgodovini. Njihova obsejna posestva v Medžimurju in drugod so prešla po tragediji v Dunajskem Novem mestu v druge roke, vendar pa je še danes ostal med ljudstvom topel spomin na Zrinjske gospode, ki imajo v Čakovcu tudi svoje grobišče (glej naše slike).

Razen Čakovca so znani kraji: Prelog s sedežem lokalnih oblasti, Kotoriha, Strigova (blizu štajerske meje, baje rojstni kraj sv. Jeronima), Nedeljišče itd.

Znamenite so medžimurske narodne pevke, ki jih je zbral in harmoniziral ugleden medžimurski rojak in zaslužen prosvetni delavec dr. Vinko Zganec. Zgodovino Medžimurja je spisal in izdal v posebni knjigi dr. R. Horvat. Medžimurje je opisal v svoji povesti »Medžimurje, i povijest jednoga sutuna« moderni hrvaški novelist Djuro Viličić. Snov povesti je zajeta iz medžimurskih farovžev in slika mlino pokrajine tudi zapeljivo lepoto bujnih, bitrokih dežel, ki imajo značilno holo kakor Madžarske in Španke.

Dasi naša slika ne more biti popolna, bi vendar zastupili veliko vrzel, če ne bi omenili prevrata v Medžimurju. Takoj po razpadu monarhije je zavlada v Medžimurju precejšen nered. V nekaterih krajih so se pojavili nemiri; Strigovo so n. pr. »okoličani izropali. Nato so zasedli nekatere važnejše postojanke madžarski detachmenti, izmed katerih se je odlikoval po svojem terorju nadporočnik Tkalec, bivši učitelj v prekmurskih Crensoncih. Tik pred božičem l. 1918 so začeli prodirati naši z dveh strani: z varaždinske in z Ormoško-ljutomerskih gor. Madžarski miličniki so se umaknili v Prekmurje in zasedba ni zahtevala večjih žrtv. Zgornje Medžimurje so zasedli izključno fantje iz Slov. Stajerske, zlasti iz sosednjih krajev.

Tako je postala ta pokrajina jugoslovenska. Madžari sicer še danes sanjarijo o zopetni osvojitvi Medžimurja in Prekmurja, ali njihov protestni »Nem, nem, soha!« (Ne, ne, nikdar ne priznamo razdelitve Ogrske) obrača zgodovina vedno bolj v prid omih, ki so zahtevali od njih nemadžarsko ozemlje in so si ga naposled prisvojili.

»Bitka kod Kaporeta«

od generala Aleksandra Daskalovića lahko naročite pri:

Ljubomiru Manola, Split, Istarska ulica 2 za ceno Din 50. — Denar se vpoš-

Vojaški orožniki in finančni stražniki dobe popust. Knjigarne popust.

Nemška ali francoska kulturna orijentacija?

Nadaljni odgovori na našo nedeljsko anketo.

Dr. Leonid Pitamic:

Na zastavljeno vprašanje odgovarjam, da je po mojem mnenju treba pospeševati stike z obema kulturama, s francosko in nemško, in tudi z drugimi, n. pr. z angleško, italijansko, rusko. Dobro je, da je izginil s prevratom monopol nemške kulture; blagodejno je zlasti, da se širi francoski vpliv; vendar bi bilo napačno, ako ne bi Nemcev enakomerno z drugimi velikimi narodi upoštevali. Zato bi bilo sedaj, ko nam je svet bolj odprt, koristno, da si slovenski kulturni delavci porazdelijo delo tudi v tem smislu, da se bavi en del bolj s to, drugi del bolj z drugo kulturo velikih narodov, ker vsak ne premore vsega. Poleg kolenja domače kulture pa je glavno, da zaimajo ti delavci pri tujih narodih le najboljše, le najvišje duhovne vrednote in da jih nudijo svojemu narodu v taki obliki, ki je njemu najbolj dostopna. V prvi vrsti torej v slovenskem jeziku. Kajti narodova kultura, ki se ne meri po izobrazbi »elite«, temveč po izobrazbi širokih plasti ljudstva, ne more biti drugačna nego narodna.

Dr. Fran Kidrič:

Sodim, da bi moral biti naš inteligenčni naraščal, ko zavrže srednjo šolo, enako usposobljen, da se neposredno bogati s francosko in z nemško kulturo.

S francosko zato, da nas v ustvarjanju lastne kulture osvobodi, paralelna v naši duševni strukturi oni delež iz dobe edinstvenosti in vsemogočnosti nemškega vpliva na nas, ki tvori oviro organskemu poletu naše misli in besede.

Z nemško iz tehničnih, a predvsem praktičnih razlogov, brez primesti vsakršne sentimentalnosti: ker je treba kulturo močnega neposrednega sosedstva vedno poznati; ker je nemščina oni jezik, ki skoro edin nam bo mogel biti doma še za dolgo dobo ključ do spoznanja ostalih svetovnih kultur in do pozlobitve znanstvene orijentacije; ker nam potrebe gospodarskega življenja diktirajo aktivno znanje nemškega jezika.

Dotacije, s katerimi markirajo sedaj državni proračuni skrb za potrebe knjižnic v Sloveniji, nam do nove garniture v naših bibliotekah, ki bi se morala izvršiti vzporedno z jezikovnokulturno preorientacijo, niti v 100 letih ne pomorejo. Ne gre tu samo za tekoče strokovne publikacije, ampak za kopico drugih stvari, ki jih rabi kulturni delavec: prevode del, ki v slovensčino ali v srbohrvaščino še niso prevedena; enciklopedije; slovarje; spise o gledališču itd. Ko sem moral prevzeti predavanja iz komparativne svetovne književnosti, sem lahko slušatelje kmalu opozoril, da morejo dobiti v Ljubljani, če obrnejo v svoj prid tudi postržljivo zasebnih knjižoljubcev, skoraj kompletno serijo nemških publikacij iz tega področja, medtem ko smo imeli vsi skupaj menda le 3 ali 4 francoske take knjige.

Zelim, da naši študenti ne kopirajo slepo niti francoski niti nemški znanstveni sloz, ampak strnejo v svojem lastnem dobrem lastnosti obeh.

Podržujete željo, da Vam odgovorim s stališča slovenskega kulturnega zgodovinarja.

Posebne potrebe slovenskega kulturnega zgodovinarja spadajo pod drugo rubriko. Brez znanja nemščine res prosto nikoli ne bi mogel izhajati, saj je navezan na nemške vire in nemško specialno literaturo, ki je v nobenem drugem jeziku ne dobi, ker s slovenskim ozemljem pač noben narod ni bil trajno v taki zvezi kakor Nemci. Tudi se ne sme prezreti pomen nemščine za slavista sploh. Francozi se sicer v slavistiki že uveljavljajo, toda v nemškem jeziku so pisana dela Miklosicheva, Jagićev Archiv, Berneckerjev etimološki slovar, »Grundriss der slavischen Philologie«, ki ravnokar izhajajo itd. Toda to so končno potrebe specialista, ki se mora za svoj posel pač usposobiti. Saj so nam potrebni tudi znanstveniki, ki znajo madžarski in turški.

Zamišljen postajam ob ugotovitvah, da se več število naše inteligence, ki sploh ni več sposobna za neposredno komunikacijo s kako močno tujo kulturo.

Dr. Jakob Kelemina:

V zgodovini človeštva niso redki vzgledi, kjer se kaka narodna edinstva ovesti k svojebitnemu kulturnemu življenju pod vzgojno silo vplivov, zanešenih k tej ednici od drugod. Najdragocenejši so pač oni vplivi, ki prihajajo od sorodne in kongenitalne narodnosti. Take kulturne elemente si sprejemajoča narodnost skoro vselej usvoji brez škode ali nevarnosti za lastno narodno dušo. Kulturno življenje slovenskih narodov se je v preteklosti odigravalo v znamenju te medsebojnosti, v bodoče bo treba te stike še poglobiti; ruski jezik bi bil pač prirodno občealno sredstvo...

Za vzdrževanje kulturnih vezi proti zapadu sta nam pa na izbero francoski in nemški jezik. Soglasje o tem, kateri njiju je za našo narodno bodočnost važnejši, bo težko doseči. Za severne predele naše države je nemščina, iz zadostno poznanih razlogov, važna dovolj, da se je učimo. Sicer pa gre končna odločitev o tem roditeljem, ki naj določijo, poslušajoč se svojega prirojenega prava, v sporazumu z učno upravo, kaj jim je važnejše. Za možnost, da se mladina priuči še kakemu drugemu kulturnemu jeziku, bo morala skrbeti država v lastnem interesu. Mislim tukaj še posebno na angleščino. Izid svetovne vojne je prenesel politično in gospodarsko težnjo v dežele anglosaške rase. Ne bo treba dolgo čakati, da postanejo posledice te zmagice, ki jo je izvojeval anglosaški svet, vsemu svetu očite tudi v področjih kulturnega življenja. Resnično znanstveno življenje se preseljuje polagoma tjakaj, kjer so dani pogoji za njega uspevanje: v Ameriko in Anglijo. Povsod nam je pa računati z naraščajočim angleškim vplivom: »the world is becoming rapidly english«. Vodimo tudi o tem računa!

Dr. Anton Debeljak:

»Vaša slovensčina, to je prav za prav švabsko narečje. Jeltite?« mi je pravkar dejal neki konzul, večer nemščini, ne pa moji materinščini. Za postrežnico ima namreč Kranjčico. Morda je pri njej slišal kakke germanizme? Neveljaven sprilo tolikšne nevednosti pridem domov ter vzrem gorenje

razvedanje v »Jutru«. To bo za nas drugi koroški plebiscit, ako odgovori vsak pismeni človek pri nas, mi je šinilo v glavo. Zakaj čež nemoč smo prežeti z duhom severnih sosedov. Vračamo se kakor izpuščena ptica v staro kletko. Vidimo zgolj nemško zajednost. Tu je Einsteinov sistem, obsežen pri Voltairu v enem stavku. Tam obširna nemška doktorska razprava za misel, ki jo je Ronsard izrazil v enem stihu. Taki primeri bi se dali nanizati za vso kulturno dobo, počenši s starofrancoskim slovstvom: v francoski omiki gospoduje sintetični duh, v nemški razmišljanje, analiza, ne pa inspiracija. Na galskih tleh se rodi ideja, na germanskih se ta razblini v vse potankosti. Z germansko ideologijo smo tako prešinjani, da nam je nujna preorientacija vsaj za nekaj desetletij. Znanje francosčine in latinščine nam utira pot do umevanja prosvete na iberskem in apeniškem polotoku, v znatni meri nas tudi zbližuje z angleščino. Poglobimo se v francoski zapad, a ne da bi docela pretrgali stike z Goethejevim narodom. Latinška jasnost je tolikanj privlačna celo za čisto-krvnega Anglosaksona Browna, profesorja na vseučilišču v Georgetownu, da v debeli knjigi lomi kopje za francosčino kot diplomatski jezik. Naj bi se nam čez leta ne primerilo to, kar se je avstrijskemu cesarju, ko je dobil ilirski pokrajino zopet v svojo oblast in moral vzklizniti: »Skoda, ker so se Francozi tako malo časa zadržali v teh deželah!« Vzporedno spoznavajmo matuško Rusijo: ex Oriente lux!

Jožef Reisner

direktor Tehniške srednje šole:

Na našem zavodu je za učenje jezikov odmerjeno vobče prav malo ur. Na vseh oddelkih se poučuje slovensčina in srbohrvaščina. Od tujih jezikov se poučuje samo na višjih oddelkih (t. j. na Gradbeni, Strojni in Elektrotehniški srednji šoli) francosčina, na nižjih oddelkih (t. j. na delovodskih in drugih obrtnih šolah) pa samo v enem oddelku (na Ženski obrtni šoli) nemščina. Naši učni pripomočki, knjige in učila so nemškega izvora. Vsi naši učenci bi morali nemščino toliko obvladati, da bi mogli učila uporabljati brez tuje pomoči. Naši absolventi potrebujejo v praksi znanje nemškega jezika. Torej: na splošnih nižjih šolah, od koder prihajajo učenci na naš zavod, naj bi se uspešno praktično poučevala nemščina.

Dr. L. L. Boehm:

ravnatelj trgovske akademije v Ljubljani.

Vprašanje francoske ali nemške orijentacije na jezikovnem polju se mora iz narodno-gospodarskega, posebno pa s trgovskega stališča čisto drugače presolati, kakor pa s splošno kulturnega, oziroma s stališča večjih ali manjših simpatij za ta ali onj narod.

Za ljudi, ki stoje v privrednem, posebno v trgovskem življenju, je znanje jezikov neobhodno potrebno. Čim več jezikov trgovec zna in čim temeljiteje jih obvlada, tem bolje za njega. Da se bo ponudnik v interesu sklepanja kupčije po možnosti posluževal jezika onega trgovca, kateremu nudi blago, je ob sebi umevno. Ali mogoče je tudi skušati, da povpraševalec nujno potrebuje blago in ga mora dobiti le iz dežele, oziroma od trgovca, ki ima ali monopolno stališče ali pa ga za tako ceno daje, da lahko vse konkurentne nadkrili, tako da je on tako rekoč dajalec del. Tudi v tem slučaju se bo povpraševalec posluževal jezika prodajalca.

Kobčno je pa nepobitno dejstvo, da se trgovski svet v svrhu sklepanja kupčij v splošnem poslužuje onega jezika, ki je v določnem področju veljaven kot splošno posredovalen trgovski jezik.

Takih trgovsko-posredovalnih jezikov je mnogo: angleški, španski, francoski, holandski, portugalski in ruski jezik.

V srednji Evropi je vladal do pred vojne nemški jezik kot posredovalni trgovski jezik. Njegovo področje je obsegalo Nemčijo, ruske in skandinavske pokrajine baltičnega morja, Holandijo, Švico in celo avstroogrske monarhije. Iz Nemčije in Avstroogrske se je širil nemški jezik kot trgovskoposredovalni jezik daleč v Rusijo, na Poljsko, Rumunijo, Srbijo in celo Bolgarsko.

Ta situacija je med vojno mirovala. Toda po vojni se je pokazalo, da je zopet začel vladati nemški jezik, čeprav ne več v tistem obsegu kakor pred vojno. In tudi ne v istu intenziteti.

Da je vpliv nemškega jezika kot trgovskoposredovalnega jezika v naši državi velik, vzrok temu bi bilo iskati: razen drugih mnogobrojnih razlogov predvsem v tem, da gre približno 62% našega izvoza v približni vrednosti 3800 milijonov dinarjev in da prihaja 5% v približni vrednosti 5000 milijonov vsaga uvoza iz dežel, kjer vlada nemščina kot trgovskoposredovalni jezik.

Naš uvoz iz Italije znaša približno 18,8% celokupnega uvoza v približni vrednosti 1600 milijonov dinarjev, dočim znaša naš izvoz v Italijo 25,25% v približni vrednosti 2250 milijonov dinarjev. Iz teh podatkov glede italijanskega izvoza in uvoza je jasno razvidno, da pride za našo državo italijanska v drugi vrsti v poštev kot trgovskoposredovalni jezik. Omenjeno naj tudi bo da vlada italijanski jezik kot trgovski jezik tudi v drugih pokrajinah Sredozem. morja, s katerimi stoji Jugoslavija v trgovskih zvezah. Kakor je iz gornjih števil razvidno, gre pretežno naš izvoz oziroma prihaja naš uvoz iz dežel, kjer vlada nemščina kot trgovskoposredovalni jezik. Te dežele so: Avstrija, Nemčija, Švica, Madžarska, Rumunija, Poljska, in deloma tudi Češkoslovaška.

Na ljubo uvedbi kakega drugega jezika se trgovske razmere ne dajo preduravljati. Primurno živeti! Trgovci gleda, da tam kupi, kjer je najceneje in tjakaj prodaja, kjer je najdražje.

Kjer so pa ta poglavina tržišča v več ali manj neposrednem sosedstvu naše države in kjer vlada v teh državah nemščina kot trgovskoposredovalni jezik, tedaj se jugoslovenski trgovci očitno v zvezi z omenjenimi pokrajinami Jugoslavije poslužujejo nemščine kot trgovskoposredovalnega jezika. Kar seveda nikakor ne pomenja njihove politične orijentacije v smislu večjih simpatij do Nemčije, oziroma zmanjšanega občudovanja francoske kulture.

Farna cerkev.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Nedelja, 20. ob 20. »Pri lepi krčmarici«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ponedeljek, 21.: »Ugrabljeni Sabinci«. A. Turek, 22.: Zaprt.

Ljubljanska opera:

Nedelja, 20. ob 15.: »Cavalleria rusticana«. »Pagliacci«. Gostuje Z. Zalevski. Ljudska predstava po znanih cenah. Ob pol 20.: »Grafica Marica«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ponedeljek, 21.: Zaprt.

Mariborsko gledališče:

Nedelja, 20. ob 15.: »Revček Andrejček«. Ljudska predstava. Kuponi Ob 20.: »Cigan baron«. Kuponi. Ponedeljek, 21.: Zaprt.

Turek, 22.: »Tovariši«. C. Kuponi.

Ziga Zalevski poje pri operni ljudski predstavi v nedeljo, 20. t. m. ob treh popoldne v ljubljanski operi. Na sporedu so Leoncavallovi »Glumci«. Cene za to predstavitev so znižane.

Veselo igra »Pri lepi krčmarici«, ki v ljubljanski dramatični družbi izvorno zabava, se ponovi kot ljudska predstava po znanih cenah danes, v nedeljo, ob osmi uri zvečer.

Nova poljska opera

Pred dnevi je bila v varšavski Veliki operi premijera opere »Beatrice Cenci«, najnovejšega dela poljskega skladatelja Ludomira Rozyckiego. Rozyckemu priznavajo, da je danes prvi na polju poljske instrumentalne glasbe. Njegova dela so dala po smrti slavnega Moniuszkosa poljski glasbi novo tempo in vili v njene že dokaj zamrle žile obilo poleta in ustvarjalne volje. Ludomir Rozycki je učenec Richarda Straussa, ki je odkril njegov velik skladateljski talent in tudi dosegel, da so dala nemška gledališča prve skladbe sedanjega poljskega mojstra.

O operi »Beatrice Cenci« prinašajo varšavski pa tudi drugi poljski in nekateri pariški in dunajski listi obsežna poročila. Kakorkoli strogi kritiki ne prikrivajo njenih hib, se vendar sodebje ujemajo v tem, da je novo delo Rozyckega dogodek v poljski glasbi. Opera »Beatrice Cenci« srečno združuje vse dosežene odlike avtorjeve glasbe in se lahko smatra za njegovo najbolje delo, ki ima dovolj pogovora, da pride tudi na inozemske odre.

Opera se naslanja na dramo v verzih »Beatrice Cenci«, ki jo je spisal sloviti poljski skladatelj Julij Slowacki, član velikega trojevega Młkiewicz - Slowacki - Krasiński. Skladatelj je moral tekst preurediti po svoje, vendar pa poudarja kritika, da tudi iz libreta diha poezija Slowackega in se srečno izpolnjuje s skladbo. Splet je sam na sebi romantičen in poln viharov, krvavih dogodkov. Zajel je iz italijanskega življenja in obravnava tragedijo lepe Beatrice Cenci, ki so jo obdelali že mnogi pesniki in nekateri dramatik. Kritika trdi, da opera Rozyckega spominja Verdieve »Tosca«, ima pa s njo vred to odliko, da je tudi igralsko zelo bogata in s svojim burnim dejanjem vzdržuje v gledališču od kraja do konca veliko napetost in zanimanje.

Varšavska »Velika opera« jo je podala v prvotni zasedbi s Czapko, Mosakowski in z drugimi zvezdniki poljskega odra.

Mayerholdov »Revizor«

Sovjetsko gledališče se je vrglo na klasične igre, ker komunistični dramatik dajejo premalo gradiva. Znan Mayerhold, režiser državne drame in ugleden politični delavec, je vpriporil leto — po dramah Ostrovskega — »Revizor«. Ta predstava je dvignila oblake prahu, ker je vse preveč preprosto ravnala z izvirnikom.

Mayerhold ni upošteval izvirnega besedila: dodal mu je pustolovščine z znamenitimi kvartami in lovom na ženske iz drugih Gogoljevih komedij. (Kvartaj Sobščik). Zgodovinsko jedro komedije se je moralo — po režiserjevemu naredu — umakniti »splošno-človeškemu«. Radi tega je ostala od pristenega »Revizorja« samo ljubzenska zgodba prilepke poglavarjeve žene Ane Andrejevne, prav cenena senzacija, ki se nikakor ne more primerjati z izvršnim in duhovitim Gogoljevim »Nachtom«. To je sodebna kritika »Krasne Gazete«, pesnika V. Pestovskega, kateremu je prepustil list za njegovo podrobno oceno nad dve veliki strani lista.

Omejimo se le na par prizorov te »bismec« režije. Hlestaok, ki ga imajo za revizorja, se spusti s svojim slugom Osipom izpod stropa v nekaki Nočovi bari. Ta zaboj se odpre in prikaže se gostilniška soba. Navadno se predstavlja Hlestaok kot lahkoživ gospod, Osip pa kot premeten, priklen lakaj, ki pravzaprav reši svojega gospoda neprimlik.

Baruch Spinoza

V ponedeljek, dne 21. februarja poteče 250 let, kar je umrl v Haagu slavni modroslavec Baruch Spinoza. Spinoza je bil eden izmed glavnih predhodnikov racionalistične miselnosti, ki na nji sloni tudi moderen svetovni nazor in zasluži, da se ga spomnimo tudi mi.

Spinoza se je rodil dne 24. novembra 1632 v Amsterdamu kot potomec bogate rodbine portugalskih židov. Starši so ga dali vzgojiti v vseh vednostih takratne dobe. Za mladost let se je veliko pehal z židovskim bogoslovjem, zlasti s Talmudom. Modroslovni sistem najzvirnejšega misleca tedanje dobe Francoza Descartesa je tako vplival na mladega židovskega teologa, da je zapustil vero svojih očetov in ni prestopil v nobeno drugo cerkev. V dobi, ko je bila konfesionalnost najvažnejša dolžnost dobrega državljana, je bil to silno drzen korak. Spinoza je bil plačal z velikim trpljenjem in pomankanjem. Bil je neprestano sredi med dvema ognjenima: na eni strani so ga preganjali židje, na drugi pa kristjani. Trdil so, da je brezbožec in izpirjen človek. Spinoza pa je njegovo modroslovje tako prevzelo, da ni bil samo modrec v besedah, ampak tudi v praktičnem življenju. Sodobniki, ki so mu hoteli biti pravični, so zapislali o njem, da je bil izredno priključen ljudem, moder in naravno vzoren človek. Kakor nekoč Sokrat, je tudi Spinoza voljno prenesel zmote svojih »ovražnikov« in je z globokim umevanjem človeške nature odpuščal njihovo omejenost in zlobo. Ko mu je nekaki knez Karol Ludwig iz

kov in prinela avtorju laskave ocene v raznih pariskih umetniških revijah.

Znana revija »Les artistes d'aujourd'hui« piše o njem: »Dujem Penic je nastopil sam iz sebe ob času, ko človek obvlada svoj talent. Njegovo delo je tako, kakršno mora biti: suvereno lepo. Kar kipar kleše iz kamna, to je življenje in njegov topli izraz, a sila, ki ga zaklepa v svojo notranjost, je sila, ki stremi v bodočnost. Ni važno, da li on stilizira ali je realista. Kar ustvara, to tudi res obstoji. Dujem Penic ni skokoma došel do dovršenosti, ki jo dandanes opažamo — njegovih delih, največ se je mučil in trudil od dne, ko je kot šestnajstletni fant začel poziv umetnosti. Poslednja njegova dela se morejo primerjati z največjimi deli, in kdor bi hotel za Penica iskati primere, bi jo našel edino pri Rodinu.«

O njem poroča tudi pariška »Revue du Vrai et du Beau«. Prav posebno toplo je pa pisano poročilo smotre »La Revue Moderne« ilustrirane arts et de la vie v zvezku z dne 30. decembra 1926. Posnemamo par odlomkov:

»Plemenita duša, vznešeno srce, vernost, hrepenenje za razumevanjem in spoznanjem sveta, najgloblje razumevanje lepote in človečnosti, to so elementi, ki vodijo talent mladega dalmatinskega kiparja, Duja Penica.«

Koien v Splitu l. 1891. se je Penic od ranje mladosti zanimal za umetnost. Šestnajst let star je čutil potrebo, da obišče Italijo. V Benetkah je delal dve polni leti na akademiji lepih umetnosti. Potem prične doba njegovega popotovanja, obiskovanja muzejev in akademij po vseh mestih starega sveta Italije. Grške in Francije. Leta 1911. razstavlja Duje Penic v Rimu na mednarodni razstavi in že tedaj se v njegovih umotvorih opaža Rodinov vpliv.

L. 1912. živi na Dunaju, leta 1914. pride v Pariz, a leta 1920. ga vidimo v New Yorku, kjer je dosegel največji uspeh s svojimi lepimi barbesli »Umiračji vojak in njegova družina«, »Duh Sarrowsa«, »Sohle za vodnjak« in »Ekstaza«. Ti reliefi veljajo za njegova najboljša dela. l. d.

Največ njegovih del je izklesanih iz marmora. Penic ne prenaša oblike z mavčevega modela, temveč po vzoru starih kiparjev kleše direktno iz kamna samega. Med najbolj znanimi njegovimi deli so: »Glava otroka«, »Ecc homo«, »Torzo mladence«, »Junak«, »Evridika« in »Ugolino«. Razen domačih listov in navedenih pariških revij so o njem ponovno poročala razna angleška umetniška glasila. Posebno znane je njegova skulptura »Moja mati«, ki je bila često reproducirana. V domovini je Duje Penic razstavil poslednji l. 1923.

Hmar (Split).

Podsaves mudičara v Ljubljani ima skušnjo za Beethovenovo »Deveto simfonijo« v ponedeljek zvečer ob pol osmih v opernem gledališču.

Recitacijski večer bo dne 8. marca v ljubljanski dramatični družbi. Prednostni bodo ga. Mila Šaričeva, g. Slavko Jan in g. Ciril Debevec. Prireditelj se vrši pod protektoratom ge. dr. Tavčarjeve. Dobitek večera je namenjen tiskali pokojniške zbirke.

Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Pralovec, izdaja pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani. Prva, dvojna številka se je nekoliko zakasnila in tride začetkom prihodnjega tedna. Glasbeni del obsega moške in mešane zborne skladateljev Adamika, Pavčiča in Zelesnika, književna priloga prinaša članek dr. Stanka Vurnika: »Križa in sanacije našega gledališča« ter »Trubar in slovenska glasba«; H. Svetela: »Važno opozorilo na važno stvar«; dr. J. Mantuan nadaljuje svojo predavarsko o jugoslovenski glasbeni zgodovini (Slovene). Ostali del priloge izpolnjuje obilne rubrike. — Vsem pevskim zborom in njihovim članom priporočamo, da se naroče na »Zbore«, kot na svoje pevsko glasilo. Jih tako podpro in jim omogoči izhajanje. Naročnina v znesku 40 Din za vse leto in tako obširen list kot so »Zbori«, je v resnici nizka. »Zbore«, naročite na naslov: Uprava »Zborov«, pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani.

Premijera Nikolajevičeva »Parolec« v beograjski dramatični družbi. V Beogradu so imeli te dni premijero »Parolec« nove drame Dušana S. Nikolajeviča, avtorja odreskega dela »Mnoga« ljetca. Listi, ki so »Parolec« pred premijero povzdigovali, ugotavljajo sedaj, da je drama po značaju moralizatorska, po jeziku retorizirana ter enostranska, ker prikazuje pisatelja same negativne strani svojih oseb in slabe kvalitete družbe.

Razstava starih srbskih fresk. V poslopu nove beograjske univerze je sedaj obitvstvu dostopna razstava starih srbskih fresk iz dvanajstega, trinajstega, štirinajstega in petnajstega stoletja. Razstavo je aranziralo Društvo srbskih književnikov, ki je dalo posneti posamezne like ter izreke iz cerkvenih fresk, ki predstavljajo v mnijaturi tehnični razvoj starega cerkvenega slikarstva od njegovih početkov do srednjega veka.

O Ivanu Meštroviču predava v nedeljo, dne 20. t. m. v Zagrebu znan publicist in hrvatski književnik Milan Marjanović.

Paiza ponudi profesorovo mesto v Heidelbergu, ga je ponižni Spinoza odklonil. Živel je skromno, tiho, modrosti posvečeno življenje. Piše valkandji kruh ali je služil s telesnim delom. Brusil je optične leče v neki steklarski delavnici. Neurejeno življenje pa je že zgodaj oslabilo korenine njegovega blaja: umrl je star jedva 44 let. Z njim je zapustil svet eden največjih značajev in najbolj ljubljen mož, kar jih je imela takratna doba.

Spinoza je obogatil človeštvo z dvema episkopi, ki sta bila potomec obilen vir modrosti in vzpodbude k nadaljnjemu iskanju resnice. Njegovo poglavitno delo je »Etika« (Etika ordinare geometrične demonstracije), ki jo je izdal njegov prijatelj ženo po smrti. Drugi spisa, ki ima prav tako veliko važnost, se imenujejo: »Tractatus theologico-politicus«.

Ce bočemo oceniti pomen Spinoze kot filozofa, moramo vedeti, da je bil učenec in izpolnjevalec Descartosa, ki velja kot stebel filozofije 17. stoletja. Descartes se je boril zoper dogmatično miselnost in zoper krivo pojmovanje, v mistiko in praznovrstvo prehajajočo vedo. S svojim znanim rekom: »Cognito, ergo sum« (Mislim, torej tudi sem), je utemeljil novo, na umstvenem spoznanju slonečo metodo filozofskega mišljenja, ki je bila navskriž z tedanjimi nazori v teologiji, modroslovju in znanosti. Spinoza je izpopolnil njegov sistem, pravzaprav pa je utemeljil lasten sestav. V sodobni filozofiji so se veliko pripravili o bistvu stvari in oblike, ali z drugimi besedami: o bistvu telesa in duševnega in o božanstvu. Medtem ko je Descartes zastopal dualizem, to je nazor, da

Beograjski PEN-klub za svojega člana. V sredo zvečer se je vršil v Beogradu recitacijski večer, katerega je priredil beograjski PEN-klub za svojega bolnega člana Tadija Kostića. Kot recitatorji so nastopili pisatelji: Vasić, Božović, Kašanin, Krlje, Manojlović, Čosić in Črhanjski.

Slavko Grum v češčini in slovaščini. Prof. dr. V. Merka. marljiv prevajalec v češčino in slovaščino nam sporoča, da je prevel naslednje ertice mladega pisatelja Slavka Gruma: »Mansardov« v češčino, sicer iz ljubljani sin. A. I. Singelbo in Kaznjenci pa v slovaščino. Prvi prevod je izšel v »Slovenski knjižici«, ostali trije pa v »Slovenskem Vyhodu«.

Comédie Française na Dunaju. Za mesec marec se obeta Dunajčanom gostovanje pariškega gledališča »Comédie Française«. Gostovanje bo imelo oficijelne značaj ter bo trajalo pol tedna. V zameno za to gostovanje pojde v Pariz najbrže ansambel Burgtheatra ter Državna opera. Dočim je gostovanje »Comédie Française« na Dunaju že zaslugano, zavisti gostovanje Dunajčanov v Parizu še od rešitve gnetnega vprašanja.

Comédie Française, napoveduje letošni pomladi svoje gostovanje tudi v Berlinu. V zameno za ta obisk bo povabljen režiser Reinhardt s svojim ansamblom v Pariz.

Finski baritonist na zagrebškem koncertnem odru. V četrtak, dne 24. t. m. bo koncertiral v Zagrebu finski baritonist Helge Lindberg, največji sodobni interpret Bachovih in Händlovih skladb za vokalno glasbo.

Najboljše italijansko delo o Frančišku Asiškem je napisal dr. Verano Magni, kateremu je prisodil odbor za slavnosti na šest svetniku 5000 lir pisateljske nagrade.

Ivan Cankar v italijanščini. Italijanska revija »Rivista di letteratura slava«, ki jo izdaja Gatto, prinaša v 3. in 4. zvezku letošnaja letnika več pesmi Vladimirja Nazora ter biografijo pesnika. Napisal jo je publicist Urbaniz-Urbani. Poleg Nazorovih pesmi je najti v tej številki še prevode dveh Cankarjevih ertic: »Peter Klepec« in

»Konec«. Obe prozi sta iz Cankarjeve knjige »Podoba iz sanj«. ertice je prevel pisatelj Giusti, ki je objavil kratko biografijo o Cankarju in o njegovem pomenu za slovensko slovstvo.

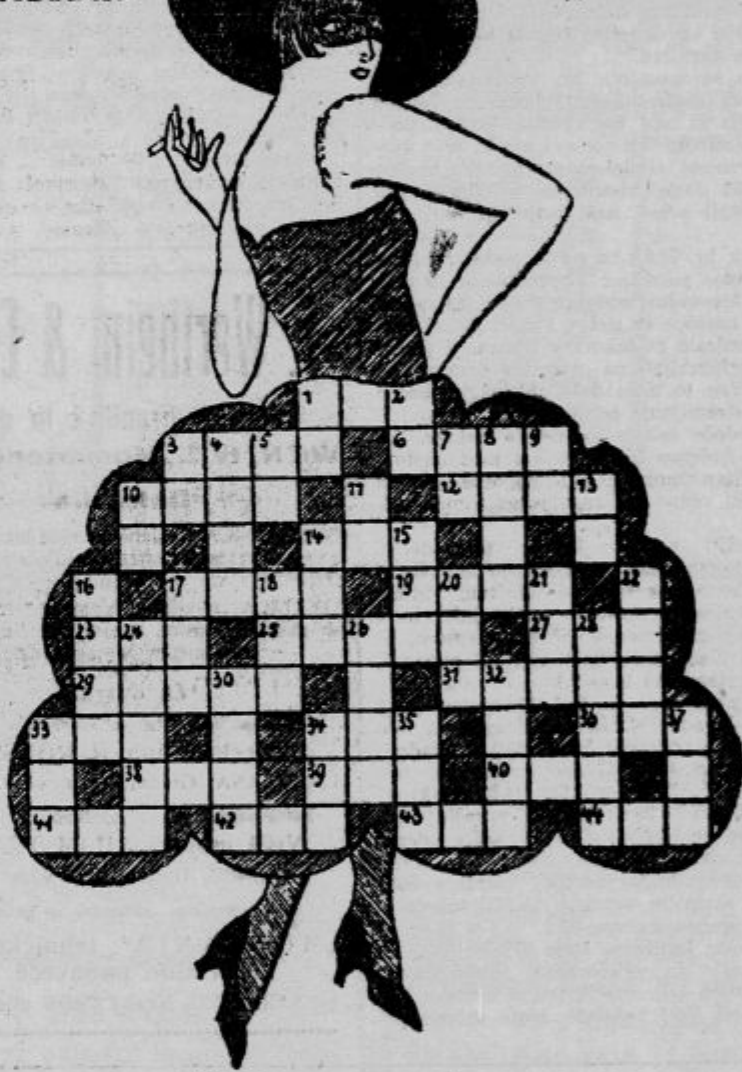
Shaw za Strindberga. Iz Londona prihaja poročilo, da je komediograf Bernard Shaw sestavil pravila za svojo Angleško-švedsko literarno družbo. Osnovno glavno tvorilca podelila Shawu, ki pa jo je pisatelj odklonil. Angleško-švedsko literarno družbo bo pospeševala stike med angleško in švedsko literaturo v Angliji. Protektorat nad ustanovo je že prevzel švedski prestolonaslednik, častno predsedstvo pa bodo poudili Shawu. Pisatelj je izrazil željo, naj bi ustanova v prvi vrsti poskrbela za popolen prevod Strindbergovih del v angleški jezik. Glavna ustanova je tolika, da bo institucija razpolagala letno s 6000 švedskimi kronami obresti, ki se bodo pripisovale b kapitalu.

Nova izdaja Kasprovicev del. »Kurier Poznanski« poroča, da napoveduje založ. Mortkowicz novo izdajo »Knjige ubogih«, zbirke velikega poljskega pesnika J. Kasprovice. Dalje pripravljajo pesnikova vdova Marija s sodelovanjem pesnika Leopolda Staffa izbor Kasproviceve lirike, ki pa ne bo navadna antologija, temveč kolekcija znamenitejših pesnikovih stvaritev. V tisku izide dalje Kasproviceva antologija angleškega pesništva ter Kasprovicevi eseji in njegova predavanja.

Smrt ruskega pisatelja. V Parizu je umrl fele 59 let star ruski židovski pisatelj Seimjon Juškevič. Bil je po poklicu zdravnik. Studiral je v Odesi in v Parizu in je začel svojo literarno kariero pred 30 leti pod psevdonimom Korolenko. Juškevič je pisal novele in drame. V slednjih je obravnaval židovsko življenje v mestih. Njegovi romani so polni psihološko preštudiranih tipov in se odigravajo v vseh plasteh židovskega prebivalstva. Juškevič je zapustil Rusijo pred 6 leti. Šel je najprej v Ameriko in se je slednjič naselil v Parizu.

Križanka

„Krinolina“

Telebanova na plesu.

Odkar sta se 38 v in 22 n Teleban (3 n »Barantač«) jela prištevati v vrsto gornjih deset tisocev (25 v njunega bogastva sega v tisto polpreteklo dobo, ko je pri nas še ovelo verižništvo), posecata vse elitne plesne prireditve. Plesati sicer ne znata bogzna kaj; umetnost charlestona, valencije in 29 v bottoma jima nikakor ni hotela v okorne noge. Ali to ni glavno; poglavitno, meni mišljiva Telebanka, je, da naju ljudje vidi jo in da občudujejo moje toalete. 33 v vendar nisem metala denar zanje skozi okno! In tako sta sklenila, da pojdetta tudi na 6 v, ki ga je priredilo agilno in elitno krosarsko društvo »16 n«. Vzela sta si 14 n in se torej podala na 31 v. 5 n, kako vrvenje je vladalo 36 v! Bila je zbrana najboljša družba. Seveda 17 n otvoritev že zamudila, kakor se spodobi pravim odličnikom.

»Glej, glej!« je vzkliknil mož. »Tame!« je pa moj prijatelj 24 n. Na, pa je zgodaj začel! Ko bo ura 34 v, bo pa že precejšnija 30 n! Stara, 13 n ti toseta na da miru, 7 n pojdi se 10 v nekoliko zavrtet, jaz pa bom malo prisedel. Pozdravljen, 12 v!»

In sta se ločila; 38 v je zavil k mizam, 27 v pa na parket. Samozavestno jo je ubrala po sred 37 n pari, razkazovaje svoj obilni dekolt. Sedla je v naslanjaj, potegnila iz torbice lornjon in jela motriti plesalce. En 43 v je posebno vbrujal njeno pozornost. Kje je neki že videla tega gospoda? Tako znan 35 n! Aha, bilo je 4 n na maskaradi. 39 v mu je 1 v. Ah, kje so tisti časi! Takrat ji je še dvoril, danes pa

(15 n bi 9 n mislil!) je niti ne pogledal! Govorilo mu je 32 n naklonil novo lubezen...

»8 n bibamus!« se je v tem začel 14 v iz pivnice, ki je ležala 18 n zraven plesalca. Telebanka je vstala in čudna slutnja 11 n je prešinila možgane. Njen mož se ga je namreč 44 v nasrkal, 1 n te grde lastnosti ga 10 n vraga ni mogla odvaditi.

»Le 28 n!« je zavpil 38 v s pijanim glasom, ko je zagledal svojo ženo »Le 28 n!« je ž njim 26 n zategnilo razmajano omizje.

»Tak takole« se je oglašil razjarjeni 42 v njegove boljše polovice. »Se polnoči ni ura, pa si že pijan kakor 33 n! Ti 17 v neutoni! Se na 21 n prepada me boš spravil s svojim popivanjem! 34 n Kriščevih ran! Da mi pri priči vstaneš! Komor greva!«

»Take 40 v dot si ti, bi ne-privoščil najhujšemu sovražniku!« je godrnjal mož, ki se je skoro strezil. »Kapljica, kakor je 19 v ne premore boljše, pa moram vse skup pustiti tej Ksantiji na ljubo!«

Pa ni nič pomagalo. Telebanka je pograbila svoj 3 v za roko in ga siloma potegnila seboj. Zibaje je par odjadral čez 20 n in se skocal v voz.

2 n je bil končan.

Drugi 23 v pa se je naslednji 41 v nadasljal doma.

Opomba. Namestu številke je treba vstaviti besede iz križanke, na katero se številke nanašajo. Črke v in n pri posameznih številkah pomenijo vodoravno oziroma navpično.

Večja količina

MAKULATURNEGA PAPIRJA

in mernega

za trgovce, tovarne za pakiranje, za mesarje, peke in druge

uglno naprodaj.

Naslov pove uprava »Jutra«.

Automobiles DONNET

Predno se odločite za nakup automobila, zahtevajte oferto od generalnega zastopnika
La voiture qui grimpe.

Ing. G. Tönnies
Dvorakova ul. 3. LJUBLJANA.

Sokolstvo

Glavna skupščina Sokola I. na Taboru

Sokol I. je imel letos svojo skupščino pod lastnim krovom, ki si ga je zgradil na Taboru. Udeležba članstva je bila zelo velika. Starosta br. dr. Pestotnik je povzročal potrebo aktivne ljubaznosti vseh članstva do Sokolstva. — Ljubitelji, ki je zgradila Tabor. Delo naše bode v bodoče posvečeno vzgoji državljanov nacionalnega in naprednega naziranja. Prenesti moramo vsa bremena, ki še danes teže Tabor. Opozoriti je nato na naloge, ki nas čakajo v l. 1927: Veliki dnevi pokrajinskega zleta in z njim spojena slovesna otvoritev celga Tabora, v juniju redni društveni nastop, jeseni 20letnica društva! Okrepiti se moramo gospodarsko, telovadni oddelki se morajo povečati. Duh solidarnosti in sokolske volje nas je reševal, nas je dvigal. In tako bode tudi v bodoče! Tajnik br. Tratar poroča: Na obnem zboru lanskega leta izvoljeni odbor je med letom izgubil nekaj članov, med letom je prevzel mesto prosvetarja br. Bajželj. — Glavno delo odbora se je sukalo okoli stavbe društvenega doma. Končno je prišla zmaga: društvo deluje s polno energijo v lastnem domu. — Posebno pažljivo je posvečal odbor mladini, za katero je dal kar so mu dopuščala sredstva. Društvo je nameravalo lani razviti prapor, toda neprilike ovirale so to zaprečo. Prapor izdeluje po načrtu br. Omahna trdila J. Neškudla.

Na Vidov dan nameravamo čim slovesneje otvoriti naš dom. Tako JSS, ljubljanska in druge župe in društva so nam obljubila sodelovanje. — Veliko delavnost je pokazal prireditveni odbor s posebnim rediteljskim zborom in blaginjskim kadrom. Koncem leta 1926 šteje Sokol I. 1136 članstva. Glavni vzrok padca števila so slabe gospodarske razmere.

Končno se spominja br. tajnik s hvaležnostjo vseh dobrotnikov Tabora, na čelu z neumornim in nad vse agilnim bratom podstarostom Josipom Turkom st., ki je s svojim nabiranjem in delom stavbi tako mnogo koristil, da danes zborujemo v svojem. Naj bi vsi ostali zvesti naši prijatelji tudi nadalje!

Načelnik br. Miklavc je podal zelo zanimivo svojo poročilo: V preteklem letu so bili vsi telovadni oddelki trajno zaposleni za razne nastope in zlet v Prago. Nekaj bratov je treniralo za tekmo v Lyonu. V jeseni smo se pripravljali na otvoritev dvorane na Taboru. Vse to naše delo obkrožuje močna volja in stremenje po napredku. Vemo, da nas v bodoče čakajo še velike naloge, pa tudi tem hočemo biti kos. Vsi naši nastopi in prireditve morajo biti popolne, potem bomo našli vedno več razumevanja med prijatelji.

Pomnožiti moramo število telovadnih. Polagajmo vso važnost na vzgojo naraščajočih. Dece! Ako se ozremo po družini, vidimo mnogo bratov in sester v telovadnici in v raznih oddelkih. Imamo pa tudi članstvo, ki od strani gleda naše delo. Skrbeti moramo, da vse pritegnejo k delu!

Prednjaški zbor je štel 17 bratov in 8 sester. Telovadna statistika izkazuje za leto 1926. sledeče podatke: člani: 119 telovadnih ur skupni obisk: 4447, povprečno na uro 37,4; članice: 92, tel. ur 2239, 24,3; moški na razširj: 73, 2893, 39,6; ženski naraščajo: 92, telovadnih ur 2468, 26,8; moška deca: 93, 3609, 38,8; ženska deca: 94, 2874, 30,6 na uro. Skupni pregled izkazuje 5638 tel. ur s skupnim obiskom 18.530 telovadnih ur, povprečno na uro 32,9.

Strokovna knjižnica šteje 373 knjig. Z zahvalo za sodelovanje prednjaškega zbora in vseh telovadnih ter za bratsko ljubav zaključil brat načelnik svoje vzorno poročilo.

Poročilo prosvetarja je podal brat Bajželj. Prosvetni odbor se je lotil svojega dela z veliko ljubeznostjo po stvari, zavedajoč se, da stoji prosvetno delo v najvišjem stiku s telovadnico. Je pa namenjeno tudi onemu članstvu, ki se ne udeležuje telovadbe in je ravno tako potrebno sokolske vzgoje. — V program so bili uvrščeni tudi nagovori v telovadnici. Mladinska predavanja so se gojila na ta način, da je prosvetni odbor doletel iz vrst naraščajočih predavateljev, ki so po navodilih odbora predavali o predpisanih temah. Ta poskus se je dobro obnesel. V področje PO je spadala tudi uprava knjižnice in godbenega pododseka. Simon Gregorčičeva javna knjižnica in Ignac Gruntarjeva knjižnica. Godbeni odsek deluje pod vodstvom brata Svačarja. Razvoj godbe ovirajo razne neprilike, vendar pa upa godbeni pododsek kmalu tudi v tem vprašanju ustvariti ugodnejše predpogoje za daljši razvoj.

Blaginjsko poročilo je podal brat K. Bratkovič. Odbor je vestno gospodaril v okviru lanskega proračuna ter je tudi društveno premoženje za nekoliko naraslo. Vrednost društvenega inventarja znaša brez doma 271.506,91 Din.

Po poročilu in predlogu društvenih računskih preglednikov je skupščina soglasno odločala blaginjsku in celokupnemu odboru absolutorij, nakar je tudi odobrila proračun za l. 1927.

Nato se je izvršila volitev novega odbora soglasno: Starosta je br. dr. P. Pestotnik, njegovi namestniki s. dr. Zerjavova, br. Jos. Turk in Fr. Zelenko. Načelnikom je na soglasni predlog prednjaškega zbora izvoljen br. Miklavc, za načelnico pa s. M. Kržetova. Prosvetar je br. Ivan Bajželj.

Zastopnik župe br. Krapež je nato v kratkem, iskrenem govoru pozdravil zborovalce z željo, da bode veliko delo Sokola I. kronano z velikim uspehom. Obenem je povdaril nekaj važnih momentov iz razvoja Sokola I. ter čestil v imenu župe društvu za 20letnico.

Zbor Sokola I. je končal — delo pa nadaljuje skupno vsi Taborjani! Kako je rekel Jan Žižka: Sovražnika se ne bojte! Na število ne glejte! — Zdravo! Sr.

F. Wertheim & Comp.

tvornica hranilnic in dvigal
WIEN, IV/2., Mommsengasse 6.

Dobavlja:

BLAGAJNICA: jeklene oklopne blaginje blaginje za vžidanje, varnostne ključavnice domače hranilnice.

DVIGALA: za osebe, bremena, p.d.l.a in akte, dvigala paternostre, dvigala za bočnike, pregledovanje in popravila dvigal.

Za dvigala:

Generalno zastopstvo za Slovenijo in Hrvaško
Direktor Ing. R. ROESSER,
LJUBLJANA, Gledališka ul. št. 4 III. nadst.

Stalna poslovalnica in montiranje in ovičevanje
Višji monter VILIM TRAGER,
ZAGREB, Gunduličeva ulica br. 23

Generalno zastopstvo za Bosno
"MONTANIA", tehničko-komercialno poduzeće,
SARAJEVO, Kralja Petra ulica br. 9.

Tedenski borzni pregled

Na tržišču zasebnih vrednot je bilo mirno. — Investicijsko čvrstejša, vojna škoda in agrar ne slabše. — Dinar stabilen. — Devizno tržišče mirno.

Zagreb, 19. februarja.

Bančne vrednote so ta teden pokazovale le manjšo tečajno spremembo. Promet pa je bil kakor prejšnji teden prililčen. Prastredona je bila v začetku tedna čvrstejša ter se je zaključevala po 990 — 995, pozneje, ko je povpraševanje nekoliko popustilo, pa se je ustalila pri 927,5 — 990. Eskomptna se je mnogo iskala po 104,5 — 106, a blaga ni bilo mnogo. Denar za Srpko se je dvignil na 137, jugo je napredovalo ta teden za dve točki ter je notirala 103—104. Kreditna se je zaključevala, kolikor je bilo blaga, po 105—106. Ljubljanska kreditna je ostala stabilna na tečaju 150.

Zanimanje za industrijske vrednote ta teden ni bilo posebno. Trgovanje se je vršilo večinoma le v malom številu živahnih vrednot. Ena najživahnih vrednot so bile Trbovke, ki so v začetku tedna dosegle ceno 425 — 430, potem pa so oslabele in padle večerj na 390 — 397,50. Drugače ni bilo pomembnejših sprememb.

Državne vrednote so v tem tednu še bolj izgubile svojo prejšnjo mesečno tečajno odvisnost. Dočim je bila prej za vse državne vrednote meročajna tendenca vojne škode, se je sedaj to nehalo. Vse teden je bila tendenca na vojno škodo precej slaba. Večerja je prompno blago začelo s slabo tendenco okrog 332 — 333 ter se je tekom sestanka okrepilo na 335. Ni izključeno, da bo vojna škoda, kakor sedaj kaže, prihodnji teden še slabša. Nasprotno pa je bilo investicijsko vse teden čvrsto. Sredi tedna je doseglo kulminacijo pri tečaju 87,5, a proti koncu je malo popustilo, in sicer na 86 — 86,5. Nakupi v teh vrednotah so bili relativno veliki, kar se spravlja v zvezo s skorajšnjim dosegljem kupona. Agrarne so tekom tedna postopno popustile od 56 na 54. Promet v agrarnih je bil zelo velik; nakupovalce so se kakor investicijski v precejšnji meri za inozemstvo.

Devizno tržišče je bilo ves teden zelo mirno. V začetku tedna je bil promet precej slab, pozneje pa se je malo povečal. Zasebnega blaga je bilo največ na Italijo, Pariz, Berlin, proti koncu tedna tudi na London, manj na Svico, Prago in Dunaj. Do znatnejših tečajnih sprememb ni prišlo, samo Italija je bila nemirna, Narodna banka je dnevno intervenirala, večinoma v močnih devizah na Svico, New York, potem na Prago in Dunaj, a na London prav malo. Lira je tekom tedna malo porasla. Dnevni promet se je gibal med 5 do 8 milijonov dinarjev.

V današnjem svobodnem prometu se je v devizah zelo malo poslovalo. Italija se je ponujala po 247,5. Pariz je dalje malo popustil ter se ponujal po 223,5. Druge devize nespremenjene. Vojna škoda se je ponujala po 335, a prometa ni bilo.

Ljubljanski trg

Minuli teden je bil ljubljanski trg kakor običajno vedno prilično dobro založen. Sada je na trgu sicer vedno manj zaradi pomanjka zimskega časa, vendar ga še ne primanjkuje. Seveda, prav lepih jabolk je malo. Krompirja prihaja na trg malo, in to iz glavnega vzroka, ker je bila krompirjeva letina pri nas slaba. Tudi perotine in divjačine je malo. Zlasti mnogo je na trgu mleka in mlečnih proizvodov. Kmetice pogostokrat mleko, ki ga ne morejo prodati na trgu, ponujajo potem po hišah po znanih cenah. Znalo se je minuli teden cene jajcem za 25—50 par, a slanina se je podražila za 1 Din. Cene življenjskih potrebščin so bile:

Meso in masti: goveje meso 15—18, telečje 17—20, svinjsko 19—22,50, slanina 19 do 21, mast 23—25, prekajeno meso 25—30, koštrunje meso 13—14, jagnječje 20, kozličje 20, konjsko 6—8, suhe kranjske klobase 50, prekajena slanina 23—25 kg. Perotina: kokoši 25—35, petelin 30—40, račje 30 Din komad. Domači zajci: 15—20 Din komad. Ribje: karpi 25—30, linji 25, ščuke 35, sulci 60, klički 15—20, mrene 25, pečenke 10 Din kg. Mlečni izdelki: mleko 2,50—3 Din liter, sirovo maslo 44, čajno 55, kuhano 44, bobijski sir 36—40 Din kg. Jajca: 1—1,25 Din komad. Sadje: jabolka luksur. na 12, ostala 6—10, luščeni orehi 34, suhe češnje 10—12, suhe hruške 6—8 Din kg. Mlevske proizvode: moka 50x 5,75—6, 1x 5,50, kasa 6—7, ješprenj 5—7, ješprenjek 10—14, turščina moka 3,50—4, turščini zdrob 4,50—5, pšenični zdrob 7, ajdova moka 7—9, ržena 4,50 Din kg. Kravice: premo 42 Din 100 kg, trda dva 150, mehka 75 Din kubitni meter. Zelenjava in podobne: tržaška ajsterja 16, endivija 16, motovilac 40, radič 18—20, zelje v glavah 6—10, rdeče zelje 8—10, kislje 3,50, ohrovt 8—10, špinata 18—20, čebula 4—5, česen 8—10, krompir 1,50—2, kislja repa 2,50—3 Din kg.

Mariborski trg

Včerajšnji trg je bil prav dobro obiskan in založen. Sprito slabe krompirjeve letine v Sloveniji se je cena krompirja znova dvignila, in sicer za 25 par pri kg. Slaničariji so pripeljali na trg 72 vozov z 235 zaklanimi svinjami, ki so jih prodajali po 10,50—27 Din na drobno in po 14—17

DEŠIJENOV SIRUP

(Syr. Deschien, Paris) se v vseh kulturnih državah sveta z najboljšim uspehom uporablja kot

krepično sredstvo.

zlasti pa učinkuje Dešijenov sirup najboljše pri: neustojenosti, nevroti, splošni oslabelosti, seksualni nevustenosti, rekonvalescenci itd. Dešijenov sirup proizvaja: Dr. Deschien, Paris. Zaloga za detajliste: "SALUS" d. d. Generalni depot za Ljubljano: Lekarna Mr. RAHOVČEC, Kongresni trg za Celje: Lekarna "Pri Mariji Pomagaj" za Maribor: "Salus" d. d. in Lekarna "Pri Orlu"

Gospodarstvo

Din kg na debelo po komadih. Krompirja je bilo na trgu 8 vozov po 1,75—2,25 Din kg. Ostale cene: Meso in masti: goveje meso 8—18, telečje 10—19, svinjsko 15—27, salo 20—22, sveža slanina 21,50—22, prekajena 24—26, mast 23—24, gnat 25—36, ovčje meso 8—10, kranjske klobase 30—35 Din kg. Perotina: kokoši 40—50, piščanci 30 do 35, račje 30—40, purani 70—125 Din komad. Zelenjava in podobne: karfiola 5 do 15, sveže zelje 2—4, endivija 1—1,50 Din komad, česen 12—18, čebula 4—5, ohrovt 1—7, kislje zelje 3,50—4, kislja repa 2 Din kg. Sadje: jabolka 2—8, suhe češnje 7,50 do 10 Din kg. Fižol: 2,50—3 Din liter. Mlečni proizvodi: mleko 2,50—3, smetana 12 do 14 Din liter, maslo sirovo 36—40, čajno 50—55, kuhano 46—50 Din kg. Jajca: 1 do 1,25 Din komad. Med: 30—35 Din kg.

Dalje so pripeljali kmetje na trg 10 vozov sena, 2 ovave in 6 slame. Cene: seno 90—100, slama 32,50—40 Din za 100 kg.

Tržna poročila

Dunajska borza za kmetijske proizvode (18. t. m.) Iz Amerike in Budimpešte so bili javljeni nespremenjeni tečaji. Zato je bila na Dunaju kupnja neznačajna. Malo priljubljena je bila le turščica. Uradne novice so ostale nespremenjene.

Preisvednja premoga v Sloveniji je znašala meseca decembra 1926 184.746 ton napram 174.075 tonam v novembru 1926 in 161.760 tonam v oktobru 1926. Produkcija v decembru 1926 je prekorajala tudi produkcijo v decembru 1925, in sicer za 14 %. Tekom zadnjih treh let je bila mesečna produkcija premoga v Sloveniji samo enkrat večja, in sicer v januarju 1925, ko je znašala 191.324 ton. V celem lanskem letu je dosegla produkcija premoga v Sloveniji 1 milijon 678.559 ton in je bila za 144.023 ton manjša kakor v l. 1925.

Sarajevske zahteve podružnice Obrtne banke SHS. Kakor poročajo iz Sarajeva, se je tam vršil sestanek delničarjev Obrtne banke SHS, ki je zahteval spritno precejšnje število podpisanih delnic v Bosni čim prejno ustanovitve podružnice v Sarajevu.

Cenovnik za varovanje valute ob izvozu, veljaven od 15. do 23. t. m., je objavljen v "Uradnem listu" od 19. t. m.

V trgovinski register so se vpisale v Sloveniji naslednje tvrdke: Bančna poslovavnica Bežjak v Mariboru; Aleksij Hirschler, trgovina mehanog drva, izvoz i posredovanje v Mariboru; Albin Wesiak, trgovina z vinom na debelo in z delničnimi pridelki na Pragerskem; Andrej Hribernik, sadlarstvo in trgovina z usnjem in kožami v Prevaljah; Ivan Sekoranta, trgovina z vinom na debelo v Spodnji Sušici pri Bizeljskem; J. Bajcar, trgovina z usjem in sirovimi kožami v Toplicah pri Zagorju; Ing. Ignac Pelihar, lesna industrija in trgovina v Zireh; Josip Premelič, trgovina z vinom na debelo v Zupeluvarju pri Brežicah. Izbrisali sta: J. Gorec, trgovina s kolesi itd. v Ljubljani (ker se je trgovina opustila); Alex Starkel, trgovina z manufakturim blagom v Mariboru (ker je imetnik umrl in se je obrat opustil).

Dobave. Direkcija državnih železnice v Ljubljani sprejema do 25. t. m. ponudbe za dobavo 5700 komadov vžgalnih kapic in 400 komadov žarnih mrežic. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 2. marca ponudbe za dobavo 1000 kg trdnih žebeljev in 50 m² smrekovih plohov; do 8. marca pa glede dobave raznega železa, jekla, cevi, zakovic in matice. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 3. marca ponudbe za dobavo raznega železa, vijakov, tračnikov, žice in raznega orodja (lopat, cepin). — Vršili se boste naslednji oteralni licitaciji: pri upravi barutane v Kamniku 10. marca glede dobave katrana; pri direkciji državnih železnice v Ljubljani 14. marca glede dobave 820 ton kovaškega koksa. — Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Kopalska razstava na pomladnem praznem vrzernem velesejmu. Kopalska razstava, ki jo bo priredila Osvobodna zveza českoslovaških kopalščic in mineralnih vrelcev v dne 20. do 27. marca t. l. na praznem vrzernem velesejmu, bo nudila posetnikom celoten pregled vseh českoslovaških mineralnih vod, kakor namiznih tako tudi mineralnih, in bo s svojo ekspozicijo opozorila na bogastvo, izdatnost in učinkovitost českoslovaških čisto prirodnih vrelcev. Českoslovaška svetovna kopalska se na to pripravljajo kar najvestneje, kajti hočejo zlasti inozemskim gostom predložiti upravičenost svetovnega slovesa. Na tej razstavi bo mogoče nadalje pregledati tudi českoslovaška kopalska, ki niso sicer svetovno znana, zato pa nudijo mirno in udobno bivališče onim, ki v evro svojega ozdravljenja ne iščejo zelo frekvenciranih mest, temveč streme za tem, da si v miru pridobijo zdravje, ki so ga izgubili.

Borze

19. februarja.

CURIE. Beograd 9.135, Berlin 123.25, New York 519 in petnajst šeststajst, London 25.22, Pariz 20.37, Milan 22.70, Praga 15.40, Budimpešta 90.9125, Bukarešta 3.15, Sofija 3.75, Varšava 57.50, Dunaj 73.25.

TRST. Devize: Beograd 40 — 40,75, Dunaj 815 — 830, Pariz 67,65 — 68,50, Pariz 89,75 — 90,50, London 110,60 — 111,15, New York 22,85 — 23,10, Curie 435 — 445, Budimpešta 398 — 408, Bukarešta 13,25 do 14,25; valute: dinarji 39,75 — 40,75, dolarji 22,60 — 23.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4475 do 12.4875, Berlin 168,02 — 168,52, Budimpešta 123,95 — 124,23, Bukarešta 4,31 — 4,33, Lon don 34,8950 — 34,9450, Milan 80,95 — 81,05, New York 70,885 — 71,135, Pariz 27,76 do 27,86, Praga 20,9550 — 21,0750, Sofija 5,10 in pet osemnik do 5,14 in pet osemnik, Varšava 78,84 — 79,34, Curie 136,33 — 136,83; valute: dinarji 12,4250 — 12,4850, dolarji 7,96 — 7,10.

Deviza Beograd na ustalih borzah: v Pragi 59,19, v Berlinu 7,4

K likvidaciji Slavske banke d. d. v Zagrebu

«Jutarnji list» od 17. t. m. poroča, da je zagrebško sodišče odstavilo g. Bašiča kot sekvestra Slavske banke ter postavilo na njegovo mesto dr. Aleksandra Horvata. Ker je minister za trgovino in industrijo že prej odstavil g. Bašiča kot komisarja, kakor smo svojedobno poročali, je ta gospod sedaj popolnoma izločen iz Slavske banke. Podoba je, da hoče zagrebško sodišče energično posesti v vprašanje mirne likvidacije Slavske banke ter objektivno ugotoviti krivice njene katastrofe, ki se morajo prisliti z vsemi legalnimi sredstvi, da omogočijo zadovoljivo likvidacijo zavoda. Žal, je preteklo pet mesecev, odkar je bil otvorjen predstavljanje in ni bilo v tem času zaznamovati dosti pozitivnih korakov v smeri mirne likvidacije. Ob tej priliki ne moremo iti mimo minoženice, da so tudi nekateri slovenski radijski pripomočki k temu zavlačevanju in da so baš ti s svojim pisanjem in svojimi političnimi ekstraturami utrdili Landerbanko v prepričanju, da ji ni treba siliti v ospredje s svojimi prispevki. Nadalje so smatrali ti gospodje, da morajo iz političnih razlogov odstraniti prvotni upniški odbor. Novi upniški odbor je stopil nato v intimne zveze z Bašičem, t. j. z onim Bašičem, o katerem so pisale resne zagrebške novine, da je Landerbanka vsakokrat, ko je bil g. Bašič na Dunaju, postala vedno bolj nedostopna v vprašanju svojega prispevka za sanacijo Slavske banke. Odbor slovenskih upnikov ne bi smel vezati usode svojih mandalov z usodo g. Bašiča in z njegovimi intencijami! Za slovenske vlagatelje — vsaj za tiste, ki so imeli kot edini cilj pred očmi doseči čim večje prispevke od odgovornih činiteljev Slavske banke — je bila linija jasna: zadovoljiva mirna likvidacija Slavske banke je mogoča le, če Landerbanka in Trboveljska prispevata čim večjo vsoto.

Novi zastopniki slovenskih vlagateljev se niso držali te linije. Ni nam treba spominjati na gonjo slovenskih radijscev proti SDS v stvari Slavske banke, na gonjo, ki je povzročila veliko škodo vlagateljem. Zastopniki slovenskih vlagateljev, ki so imeli direktno naročilo, da smejo delati samo v smeri mirne likvidacije, so prekorajili to pooblastilo. Ko se je zanimalo, da bo sodišče odstavilo g. Bašiča, ki ni znal čuvati interesov naših vlagateljev, kot sekvestra, je smatral edino od gospodov iz ljubljanskega upniškega odbora za potrebno, da gre takoj v Zagreb ter pri sodišču protestira proti odstavitvi g. Bašiča. Ta protest je bil podan v jako estri obliki in je zastopnik slovenskih vlagateljev predlagal konkurz Slavske banke za slučaj, da bo g. Bašič odstavljen. Hvala Bogu, da je bil zagrebški sodnik dovolj uviden ter je takoj spoznal, da ta manever ne samo da ni v skladu z interesi slovenskih vlagateljev, ampak bi bil zanje naravnost katastrofalen.

Zagrebško sodišče je torej storilo svojo dolžnost. Odstranilo je Bašiča ter odklonilo konkurzni predlog zastopnika slovenskih vlagateljev. A kdo naj še zaupa, da se interesi vlagateljev koristno zastopajo, ako so mogoče take intervencije?

Kar se tiče krivde in odgovornosti za škodo pri Slavski banki, pa vsi dogodki potrjujejo pravilnost stališča, da je bila Slavska banka, ko jo je Landerbanka leta 1924 prevzela, aktivna in da je šele pod izključnim vodstvom Landerbanke postala fatalna; dalje da si je, ko je bila Slavska banka že fatalna, Landerbanka dala po evroji organih, ki so bili istočasno organi Slavske banke, dne 18. januarja 1926 zastaviti še zadnjo likvidno premoženjsko vrednost, ki jo je imela Slavska banka, to je nekaj čez 100.000 komadov delnic Trboveljske premožljive družbe. Landerbanka je dajala Slavski banki posojila proti vsemkim obrestim in ko je videvala, da je Slavska banka fatalna, je pustila vse ostale vlagatelje na cedilu in jih prikražala za toh 100.000 delnic TPD. In da bo mera polna, je potem, ko je že davno sklenila pogajati Slavske banko v konkurz, še vedno varala javnost, da je Slavska banka soliden zavod in vabila nove vlagatelje. Poltorila je tudi bilancno l. 1925, s tem, da je dala po svojih organih ugotoviti, da je Slavska banka izgubila od svoje glavnice samo 40 %, dočim je bilo faktično izgubljenih 70 %.

Po teh činjenicah je jasno, kdo je zaključil katastrofo. Podoba je, da se bo sedaj tudi od uradne strani ugotovili dejanski stan. Tudi «Jutarnji list», je prišel do tega prepričanja. Svoj članek od 17. t. m. zaključuje namreč sledeče:

Pošto je zlasti moralno odgovorna banka Landerbanka za celotno poslovanje in za slom Slavske banke, to bi bilo uputno, — da ona, dotično Trbovlje, koje je danes vlasnik tih dionica i doprinese te žrtve, koje su još uvijek male prene koristi što ga Trbovlje kod nas ima. A stvar je preširila Landerbanka, da ne dopusti da članovi ravnateljstva, koji su po njenoj uputi radili, dodju radi nje u zatvor.

TVORNICI:

Christian Gottlieb

We'ner d. d. Auerhammer
bi Aue.

Zastopstvo: Alfred Krauser, Subotica.

Razglas.

Razpisuje se ponovna ustmena dražba hrastovega lesa v mestnem logu na dan 27. februarja 1927 ob 2. uri popoldne v občinski pisarni. — Izključna cena 357.000 Din. Pravico do dražbe imajo one osebe, katere položijo 50.000 Din vadija. — Plačilni pogoji isti kakor že prvič navedeni, ki jih lahko vsak pogleda med uradnimi urami v občinski pisarni.

Gospodarski odbor za mestni imetek v Metliki.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 19. februarja 1927.

Višina barometra 308,8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž. %	Smeri vetra in brzina m/s	Oblačnost 0-10	Vrsta padavine	
Poznavanja							ot. opazovanja	mm do 2 ure
Ljubljana (dvorec) ...	7.	763,8	-12	63	ESE 5	1		
	8.	764,3	-12	60	SSW 3	10		
	14.	763,6	0,8	52	NE 7	6		
	21.	763,7	-17	59	SE 4	0		
Maribor ...		765,3	-20	55	mirno	10	0,2	
Zagreb ...		764,9	-10	62	ENE 1,5	10		
Beograd ...	8.	764,1	-7,0	91	mirno	0		
Sarajevo ...		763,3	-20	75	E 3	10	sneg	7,0
Skopje ...		763,8	-10	73	SSW 1,5	10		
Dubrovnik ...		757,7	-8,0	48	E 1,5	5		
Split ...	7.	756,7	-3,0	58	NE 0,5	10	možje smerno	
Praga ...		767,2	-3,0	—	N 3	7		

M. Zevaco

Papežinja Favsta

Komad

«Ne vem, kaj hočete reči,» je dejala Hugeta. «A vendar, gospod vitez, vsekako ste se vitičili v...»

«V tute posle, kar povejte!» je končal Pardaillan namesto nje. «O, vrli oče moj, spavaj v miru. Najina vrla krčmarica mi zdaj namestuje tebe pridiguje modrost, ki si mi jo tolikokrat vtepal v glavo...»

«Joj, joj,» je trepetaje povzela Hugeta, «kaj bo zdaj z vami!»

Ta beseda je bila vzvišena. Hugeta ni mogla dvomiti o tem, da bo množica z lahkoto vdrla v gostilno in da tudi nje same ne čaka drugega kakor smrt. Toda blaga ženica ni mislila nase, Pardaillan ji je z občudovanjem pogledal v obraz.

«Saj veste, ljuba, da se mi pri Vedeževalki še nikoli ni zgodilo nič žalega,» je odgovoril.

«Poslušajte!»

Z ulice se je bil pravkar začel nnavaden hrup in ropot. To ni bil trušč naskoka; zamolkli udarci, ki so se razlegali v izbo, niso bili podobni stokanju vrat pod rezili sekir. Bilo je kakor topot ljudi, kadar beže vsaksebi, in kakor treskanje pohištva, ki ga mečeš z velike višine na ulico.

«Saj sem vedel, da je prekleti Pardaillan zbral v tem gnezdu svojo rokovnjaško armado!» je zunaj zavpil Maurevert.

«Oho!» je vzklilnil Pardaillan, obračaje se k Hugeti. «Pa ne da bi imela zaveznike?»

To rekoč je hitel na vrh. Razsajanje je prihajalo iz drugega nadstropja, baš iz sobe, v kateri je vitez prespal tisto noč...

«Najmanj petnajst jih mora biti,» je pomislil. «Nu, prav, prav! Kakor kaže, bodo imeli Guisevi lopovi obilo posla z nami...»

Odprl je vrata in zavpil, še preden je pogledal v sobo:

«Hejo, tovariši, ne zmetajte vsega namah! Počasi, s premislom, da bi vas...»

Tedajci pa je umolknil, dreveneč od strmenja nad tem, kar so videle njegove oči.

V sobi ni bilo nikakega pohištva več: stoli, oba naslanjača, miza, omara, postelja, ki jo je vneti borec očividno razdelal na kose, vse

je bilo že zletela skozi okno. Ostala je samo še ura, visoko ura v rezljani leseni omarici.

Zdelo se je, da je ta ura oživila. Plesala je po sobi, opotekala se z kota v kot, zadevala se ob stene in zvonko jekala s svojim pokvarjenim zvonikom.

Borila se je!... Srdito se je tepla z mršavim dolginom, ki jo je neusmiljeno naskakoval!...

Baš ta junak, ta suha južina z nosom kakor ptičji kljun, je bil tisti, ki je zmetal pohištvo na ulico. Z uro je imel enak namen; lovil jo je, grabil jo z obema rokama in se upiral vanjo, da bi jo zrinil k oknu. Med svojim prizadevanjem je tulil, psoval in krakal z mastnim, debelim glasom, ki je bobnal kakor govor mrtvih z dna grobov. Pot mu je curkoma lil po čelu, njegov obraz je bil blazen od togote in od strahu ves blede kakor zid.

«Počakajte, lopovi!» je rjovel, obdelavaje sovražnico z brcami in pestmi. «Jelite, spet bi me radi, kakor takrat pri Sv. Roku ali pa onikrat v samostanu! Dvajset na enega! Pa me ne boste, ne! Vse vas pomečem sozi okno!... Tebe tudi, brez usmiljenja!... Samo še malo... evo... uh!...»

Ura se je nagnila skozi okno, prevrnila se, zletela v globino in se razbila na cestnem tlaku... Ko je besnež začel srdito vpitje množice, se je zagrohotal. Vrzaval se je, pogledal okoli sebe z izbuljenimi očmi in zadovoljno zakrkal:

«Dal sem jim vetra!... Vsi do zadnjega so mrtvi!...»

In Pardaillan je spoznal Croassa.

XXXVI.

Belgoder

Belgoder je bil zdiral proti Montmartskim vratom, da bi pohitel v samostan. Toda našel je vrata zaprta: vojvoda Guiski je bil odredil, da ne sme živa duša ostaviti Pariza. Belgoder se ni pričkal z vojniki. Umaknil se je, godrnjaše sam pri sebi:

«V tem trenutku ni Claudove hčere več drugega kakor prah in pepel. Strojeno je. Kaj neki pravi? Kako mu je pri duši?... Gotovo joče. Rad bi bil pri njem, da bi videl njegove solze in čul njegov jok.»

Vztrepetal je od maščevalnosti. A že ga je prešinila druga misel. «Flora je mrtva... nu, prestanimo misliti nanjo, treba je, da skrbimo za žive. Flora je mrtva... in Violetta je mrtva... Meni še ostane Stella. A kaj ostane Claudu?...»

Obstal je in prebledel.

«Pa ne da bi se Claude potkusil osvetiti?» je udarilo vanj kakor blisk.

Neutegoma se je vrnil k vratom.

«Spustite me iz mesta,» je rekel poveljniku straže. «Plačam vam, kolikor hočete.»

Naredniku se je zazdel upehani, prepadeni neznanec sumljiv. Na njegov migljaj je priskočilo pet ali šest vojakov; zgrabili so Belgodera in so ga porinili na ulico. Cigan je stekel k sosednjim vratom, a tudi tam ni opravičil bolje.

«Kaj naj storim?» je zamrmral.

Domislil se je Favst. Brez oklevanja je zdiral na Grevski trg. Toda oder je bil že prazen in na trgu ni bilo nikogar več razen ljudi, ki so pobirali ranjence. Belgoder ni utegnil povpraševati, kaj se je zgodilo. Hitel je v Staro mesto in potkal na vrata Favstinega dvorca.

Pricesa se je bila pravkar vrnila. Z njenega obraza je bila izginila vsaka sled o pravkaršnih dogodkih. Toliko da je bila bledejša nego po navadi.

«Kaj hočete?» je željno vprašala Belgodera.

«Prepustnico, da morem iz Pariza,» je rekel cigan.

«Ali me ostavljaš?»

«Ne, gospa. Danes manj ko kedaj. Samo vam se moram zahvaliti, da ena izmed mojih hčerar živi.»

«Kaj praviš?»

«Povedal sem vam, da so dali moji hčerki Floro in Stello nekemu kristjani v odgojo. Tisti kristjan je bil prokurator Paurcaud! Belgoder si je obrisal čelo. Favstin obraz je bil kakor od marmora. Razodetje nesrečnega očeta ni zbujalo v njej drugega kakor radovednost.

«Tista, ki so jo obesili in sežgali, je bila Flora, moja starejša hči,» je nadaljeval cigan. «Druga, ki ste jo rešili, je Stella. Na vaš ukaz sem jo spravil v montmartski samostan. In zdaj so vsa mestna vrata zaprta. Zato potrbujem prepustnice!»

Belgoderov glas je bil pri teh poslednjih besedah osoren, malone divji.

«Razumem te,» je rekla Favsta. «Tvoja želja naj se izpolni!»

Tako govoreč je vzela iz predala list papirja in ga je pomolila ciganu.

«Čuvaj ta papir,» je dejala. «Pooblašča te, da smeš vsak čas kamorkoli ti drago — celo tja, kamor drugi ne smejo. Drevi mi ga vrneš... Poldi, Bog s teboj!»

12. DUNAJSKI MEDNAR. SEMENJ

13. do 19. marca 1927.

(Tehnični semeni: 13 do 20. marca)

Mednarodn. razstava avtomobilov in motornih koles

Posebna poljska razstava

Tehnične novosti in iznajdbe —

Reklamna razstava

Razstava poljedelskih vzorcev

D. mača žival

(Razstava za rejo in negovanje živine)

Razstava za hraniva in živila

Vizura za polni list ni treba! S semsko izkaznico in poim. listom prost prestop meje.

Precejšnje vozne olajšave na j. poslovi, o rskih čehoslovaških in avstrijskih železnica, na donavskih in jadranskih parobrodih. — Ogr. k. prehodni vizum kratkim potom pri prestopu meje. S ozi. C. ni treba prohodnega vizuma.

Sejemске izkaznice po Din 40— pri WIENER MESSE A. G. WIEN VII.

te pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Av-tr. kon. ulat, Turjaški trg 4;

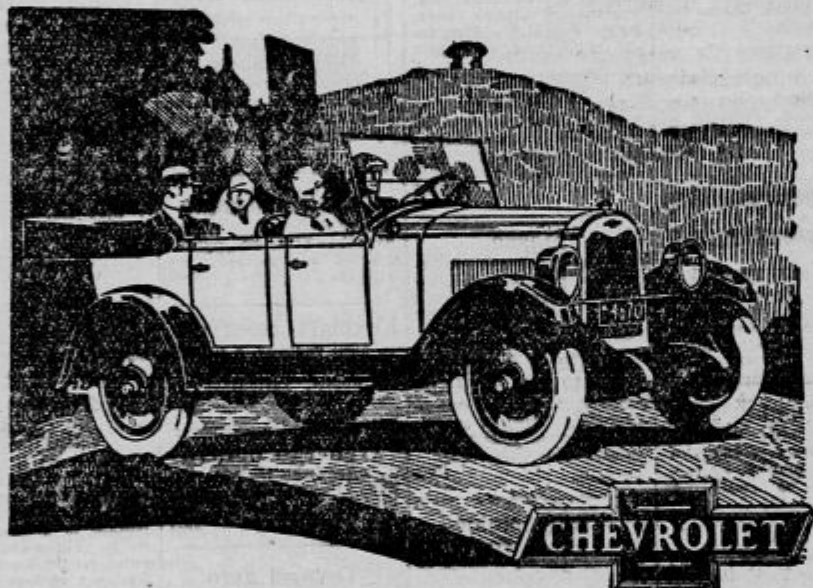
Zvezi z. tujski promet v Sloveniji,

Aleksandrova cesta 4.

Jo ip. Zidar, Dunajska cesta 31.

546

A PRODUCT OF GENERAL MOTORS

ZUNANJOST

Pri izdelavi CHEVROLET-a obrabamo posebno pažnjo njegovi zunanosti, kot vajuemu faktorju kvalitete v ooc.

Pravilne in prikladne linije, živa DUCO barva, ter vobea oblika vozila v največji sklanosti.

Balonske game in DISC kolesa, reflektorji ob strani ter okusno nameščena strela niso samo važni faktorji zunanosti, jeh voz. nego tudi udobnosti in zadovoljnosti pri vožnji.

Vendar pa se ne sme pozabiti, da sta sigurnost in ekonomičnost pri ravnanju in opravljanju stekla CHEVROLET-u doslej najboljši sloves po vsem svetu.

OENA z rezervno gumo Din 54.000—

Zastopniki za kraljevino SHS:

V. & M. BAREŠIĆ & Co., Centrala in skladišče rezervnih delov Zagreb, Kukuljevićeva ulica šte. 30.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta šte. 12.

Dušan Zečević, „Velauto“: Novi Sad, Aleksandrova šte. 6.

Auto-Omaria Lazar L. Miličević, Centrala: Beograd, Kr. Aleksandra 11-13.

GENERAL MOTORS NEAR East S.A. ALEXANDRIA

Chevroleti model 1927 prispeli!

Oglejte si jih pri

Barešić & Co., Ljubljana

Cena eksportne tipe Din 56.000

Kostanjev taninski les

običajne dimenzije, celoletna dobava, najtočnejše plačilo, ku. po najv. šjih cenah

Franc Kupnik, Podplat

Poručite: blode, orehov, brst, javor, hrast in bukovina.

24/4

Kolosalna polna jakost glasu presega vse dosedanje proizvode. Prvak med najboljšimi KOVČEGRAMOFONI tehnično popolnoma dovršen je edino naš Model 101 B.

Ne kupite gramofona kje drugje prej, predno ste slišali naše proizvode. Velikanska zaloga plošč Vam nudi največjo izbiro.

Za vsak prodani aparat dveletna pisemna garancija.

Vsi nadomestni deli so vedno v zalogi.

Pri nakupu gramofona in plošč Vam nudimo najširje ugodnosti.

Edino zastopstvo originalnih angleških gramofonov „HIS MASTER'S VOICE“.

A. RASBERGER, Ljubljana, Tavčarjeva ulica šte. 5.

Hotel v Primorju ali večjem mestu Jugoslavije

se išče v nakup

Ker biva kupec v inozemstvu se prosi za ponudbe s prilož. tvoje slike in natančnim opisom, navedbo približne teblitete in skrajne cene. — Ponudbe na upavo Jutra pod šifro „Hotel“. Sika se takoj po vpogledu vrne.

9275

Dubrovačka

Parobrodsko Plovidba d. d.

ima stalen promet

s svo. mi luksuznimi parobrodi med Dubrovnikom, Korčulo, Makar-ko, Hvarom, Splitom, Trstom, Barijem, Kotorom in Ercegnovim.

Ima zveze

z velikimi putniško tovarnimi parobrodi z Aleksandrijo, Port Saidom, Jaffo, Beirutom, Famagorto, Mersino in Rodijem.

Za informacije in: pedicije s obratoma na agenta A. C. Ducića, Split.

ZNIZANE CENE! ZNIZANE CENE!

Nogavice

razne vrste, vezene, naramnice, vezalke, žepne robce ter drugo galanterijsko in kratko blago — nudi tvrdka OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Pred škofijo 15 in Sv. Jakoba trg 9. Na debelo! Znižane cene! Na debelo!

Kmetovalci! Pomnožite in zboljšajte Vašo krmo!

ZELENOKRMNI - SILO

Najnovelše in najboljše konstrukcije (zaščitni znak) takojšnja pretvorba sveže košene trave v zelo redilno vrednostno jako okusno lahko prebavljivo (vitaminov bogato) zelenokrmno konzervo.

Z krmiljenjem te krme se dvigne pri živilih produkcija mesa, mleka, masti. Samo na mleku se zviša donos 2-3 litrov na dan pri 1 kravli.

S to napravo si pripravite veliko dela in Vam je mogoče krmo spravljati pri vsakem vremenu in postanete na ta način s spravilanjem krme od vremena popolnoma neodvisni. Zgrado se lahko dovrši v par dnevih z orlojavljenimi in izgotovljenimi obličnimi kameri. Zgrada se lahko amortizira v približno 10 mesecih samo pri večjem donosu mleka.

Vsa podrobna dala in sorošema naročila KARL JEZERNIK, stavbenik CELJE.

Rabljene tračnice

5-7 kilogramov po metru kupim in takoj plačam. Ponudbe poslati na Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11, pod „Cigla 600“.

Priporoča se

76

MAST znamke J.P.

lastni izdelek tvrdke

Evald Popovič, Ljubljana.

Cena nizka blago izborno.

Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg.

PREKAJENO MESO

vrdno - zaog. 10 zvanredno nizk. cen

Kino u centru Beograda

izda se pod najam od 1. Marta sa celokupnim uredjajem us ed preuziman a drugog posla. Javin se pod „Bioskop“ na adresu: Jugoslavensko Rudoi Mosse A. D., Beograd.

2:20

Cisto lice!

Go' doreem I jedina in perfektna masina za čišćenje lica. Nebo; odlikovanj in priznanj, potrdnja vsaki dami, ker odstranjuje vas nečistoče, preprečuje starijati, odstranjuje bore. Lice postane zopet nežno in sveže. Din 50— Gra e

repa centifolla suha dnevna krema od Doc. Doine & Cie. Par. najfinija francoska krema, čuva lice pred vsako neugodo Din 50.— Krema šila v 999 barvah edina neškodljiva krema mesto smilke. Daj lep in porucenosti ten. Za neškodljivost prevzamemo garancjo Din 35.

„Centifolla“ kosmetični savod M. J. Hojka, Zagreb, lica 50.— Zahtevajte brezplačno cenke in navodila!

„SPECTRUM“ d. d.

inž. Kopsita, Dubsky in Krstić, izročila ogledal in brušenega stekla, Ljubljana VII. Medvedova ul. 38. tel. 343 Zagreb, Beograd, Osijek, Srednjačica: Zagreb

Zrcalno steklo, portajno steklo, mašinsko steklo 5-6 mm. ogledala, brušena vseh velikosti in oblikah, kakor tudi brušene propore sipe, izbočene pinče, vsteklavanje v med. Pina. navadna ogledala

N/

Marija Brezje

že od črna grenč ca

naj ne manjka v nobeni hiši Na drobno se dob va v vsaki trgovini, na veliko pa io izdeluje

F.S. Lukas v Celju

GRAMOFONE

svetovno znane znamke

HIS MASTER'S VOICE?

A. RASBERGER, Ljubljana, Tavčarjeva ulica šte. 5.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1. Najmanjši znesek Din 10.

Prirreditelj

S. K. Slavija
vabi v nedeljo, 20. febr. na
maškeračo
k Draščku 5120

Pevsko društvo

«Zora» na Ježici
priredil danes ob 4. uri po-
poludne veliko maškeračo v
šoli pri Ježicah. Vsi so pri-
šli v velikem številu. Vsi so
vredno vabi odlo. 4963

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Občut

STAMPILJE
petale
sitar & SVETEK
6. Ljubljana 2
Petra cesta

Galoše popravljiva

parna vulkanizacija škafar,
Ljubljana, Rimska cesta 11

Ondulacija vodna

ondulacija, striže-
ne, barvanje las,
manikura, najtočnej-
še se izvršuje v
lamskem salonu

Kopitarjeva ulica 1.

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf
Hugon Hilber
Ljubljana, Valvasorjev trg 598

Lasni izdelki Niske cen

Smučarske obleke
kompletne po 780 dinarjev,
telovadne oblačilne
potrebščine
in
modni salon

za gospode priporoča e. ob-
činstva in društvom trdika

Brata Capuder

(prej Pero Capuder)
Ljubljana, Vegova ulica 2

ŠTAMPILJE

ANT. ČERNE
Ljubljana
Kongresni trg 10

Kovačnica

na najbolj prometnem kraju
pri glavni cesti, kjer je
več kot 100 obrt vpelja-
na, radi preoblikovanja in
drugi po oddanih letih
ali s oroženjem, za katero
pa bi se morala razloži
kavala. Kdor se resno za-
tima, naj piše na oglasni
oddelek «Jutra» pod šifro
«Dnevno 50 Din». 5122

Službe

dane

Mlinar, pomočnika

starejšega in postojnega ter
krepkega učenca
ne pod 16 let starostjo sprej-
mamo takoj. — Poudarje na
Valjevi mlin. v Sevnici. 4893

Mesar, pomočnika

dobro izveščanega tudi v
razsevanju mesa, item s
1. marcem. Plaša po do-
govoru. Poudarje na oglas-
ni oddelku «Jutra» pod šifro
«Vesten B». 4698

Dekle

20-30 let staro, ki zna ku-
hati in pospravljati steno,
sprejemam. Poudarje na za-
hvebo plaše in slika na
Mevanjski ulici, Novi Sad,
Dunavska ulica. 4712

Nemško gospodično

sojstvo in inteligentno, s po-
polnim znanjem slovenskega
in nemškega jezika, sprejemam
s 1. marcem t. l. v tva-
ro na Gorenjskem. Ofe-
re navedeno mesečno plašo
pod «Gorenjsko 44» na oga-
sni oddelku «Jutra». 5044

Kontorista

samoplačnik, s perfektnim
znanjem arhivskega in
nemškega jezika, sprejemam
s 1. marcem t. l. v tva-
ro na Gorenjskem. Ofe-
re navedeno mesečno plašo
pod «Gorenjsko 44» na oga-
sni oddelku «Jutra». 5044

Brizgalni ličar

zmožen samostojnega dela
dobi takoj službo. Pisarne
poudarje na oglasni oddelku
«Jutra» pod šifro «Ljubljana»
5115

Zastopnik

za Slovenijo in Hrvaško
sprejemam proti fiksi plaši
in visoki proviziji. Primer-
no za vsakogar. Poudarje na
prilogo Din 650 na pos-
redni in vtorici je poslati
na oglasni oddelku «Jutra»
pod značko «Zastopnik 13».
5113

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Godbeno društvo

«Vrhnika»
ima predpustno prireditev na
pustno soboto, 26. febr.
v «Jantarju». Začetek ob
7 uri zvečer. Bogati spod-
re koncert. Prijatelje lepe
glasbe in čisto razvedril-
na vabimo, da pridejo ta dan
na Vrhniko. 5160

Službe

šteje

Gospodična

večja nemška, arhivska,
slovenska in hrvaška, kakor
tudi vse pisarniške ali ka-
kaj primernega v mestu ali
na deželi. Poudarje na oga-
sni oddelku «Jutra» pod
«Marjivka». 4641

Bivši poštni usluž- benec

jako pripravljen in zmožen v
pisarniških poslih, vešč ita-
lijskega, nemškega je-
zika, teli primerne službe
kot skladnik ali sluga v
kateri koli službi. Poudarje na
oglasni oddelku «Jutra» pod
«Vsem dobrodolet». 5032

Spretna pletilja

iz vsakršnega delo na
delu. Naslov v oglasni
oddelku «Jutra». 5002

Žagar

oženjen, izbe stalne službe.
Je popolnoma vešč vseh po-
pravil in dober poznavalec
strojne in ročne dela. Poudarje na
oglasni oddelku «Jutra» pod
«Dobro žagar». 4983

Pisarniški uradnik

množični sprejem popo-
lačne službe za računsko
delo, dolga in splošna
posla. Naslov v oglasni
oddelku «Jutra». 4982

Trg. pomočnik

veščiti poslovodja, bil sa-
mostojen trgovec specializir-
an v izdelavi in montaži
izbe primerne službe
tudi za skladiščenje ali
katerokoli druge stroje.
Naslov v oglasni oddelku
«Jutra». 4973-4

Trg. pomočnik

da svojo prvo mesečno pla-
šo, ki mu preobliko-
vanje in izdelavo, vreden-
no skladiščnik ali sluga v
katerokoli drugi stroji.
Naslov v oglasni oddelku
«Jutra». 4603

Gospa

zmožna slovenskega in ne-
mškega jezika v govoru in
pisavi, dolga tudi hrvaš-
kega in slovenskega, izbe
kjerkoli zaposlenja. Vajena
je vsega gospodinjstva in
trgovine. Sprejme tudi pi-
sarniško in kuharsko delo.
Naslov na oglasni oddelku
«Jutra» pod «Resna 33». 4904

Kontoristinja

veščita obrtniška urad-
nica s 10 letnimi referen-
ciami kot kontoristinja po-
znani svetovnjak, perfektno
slovenska, hrvaška in fran-
coziska jezikovna, spretna
strojna, popolnoma sa-
mostojna, izbe odgovor-
nosti, namočena v tva-
ro na oglasni oddelku «Jutra»
pod značko «Uradnica». 4801

Gospodična

s 2 meščankami solami,
teli vstopiti kot učenka
kako trgovino. Naslov pove
oglasni oddelku «Jutra». 4792

Praktikantinja

za modinstvo, izbe po-
stojna, je v 4 letih prakti-
čno, izbe namočena za mod-
nično delo proti plašlu. —
Nastop takoj. Dopise pod
značko «Modinstvo 62» na
oglasni oddelku «Jutra». 4962

Bančni uradnik

starejši, veriziran v knjigov-
odstvu in vseh bančnih
poslih, izbe službo pri
kateri denarnem zavodu ali
industrijskem podjetju. Po-
udarje na oglasni oddelku
«Jutra» pod «V. J. 57». —
Nastop službe takoj. 4946

Hotelski portir

s znanjem slovenskega, sr-
bohrvaškega, nemškega, ita-
lijskega in malo francoskega
jezika. Zmožen kaveli-
je. Poudarje na podružnici
«Jutra» v Celju pod značko
«Portir». 5061

Žagarski mojster

izbe službo za kake kmeti-
ke ali tudi večji gospodarski
zavod. Kdor mi pomaga do
službe dobi 500 Din nagra-
de. — Poudarje na naslov:
Ivan Ograjšek, Poljane. 5064

Kontoristinja

s 2 letnimi praktičnimi, zmožna
slovenskega, nemškega, sr-
bohrvaškega, italskega, fran-
coziskega in vseh drugih
pisarniških del. Izbe službo
— event. samo za nekaj ur
dnevno. Poudarje na oglas-
ni oddelku «Jutra» pod šifro
«Perfektna 93». 5093

Dekle

stara 18 let, s znanjem
nemškega in slovenskega
jezika, izbe službo v mestu
Naslov v oglasni oddelku
«Jutra». 5071

Prodajalka čevljev

privoljna, s dobrih spri-
čevili, vešč vseh vrst
čevljev, zmožna v odli-
ci. — Poudarje na oglasni
oddelku «Jutra» pod šifro
«Čevlji». 5060

Trg. pomočnik

mlad, samok, trezen, teli
službo kot skladnik, vta-
rat, sluga ali kaj sličnega.
Poudarje na oglasni oddelku
«Jutra» pod značko «Za-
službo 46». 5146

Trg. pomočnik

telezinar, popolnoma vešč
te stroje in deloma je-
perije, izbe službo, najraje
kot skladnik. — Nastop
lahko takoj. Poudarje na
oglasni oddelku «Jutra» pod
šifro «Telezinar 128». 5108

Vrtnarski pomočnik

izbe službo. — Poudarje na
oglasni oddelku «Jutra» pod
«Vrtnice». 5067

Kuharica

stara 24 let, izbe službo
pri boljši družini. Naslov v
oglasni oddelku «Jutra». 5101

Knjigovodja- bilancist

je za popoldanske ure na
razpislo. Dopise pod šifro
«Specialist» na oglasni od-
delku «Jutra». 5080

Modistinja

ki zna vsa dela, izbe služ-
bo, event. tudi izven Ljuba-
ljane. Poudarje na oglasni
oddelku «Jutra» pod
značko «Več ustmeno». 5088

Natakar

izbe službo plačilnega, ali
donatela v kavarni, otir,
restoraciji. Cenjene pou-
daje na podružnici Jutra
v Celju pod šifro «Vesten». 5063

Polir

popolnoma samostojen de-
lavec v pisarni in na starši
teli službo za takoj ali
postopno. Cenjene pou-
daje na oglasni oddelku
«Jutra» v Celju. 4899

Absolvent

drž. dvorazredne trg. kole,
s 2 letnimi praktičnimi
in angro trgovini, teli pre-
meniti službo. Cenjene pou-
daje na oglasni oddelku
«Jutra» pod «Marjiv 77». 4737

Zandar, narednik

vpoklen, srednji let, izbe
primerne službe kjerkoli v
Ljubljani. Cenjene pou-
daje na oglasni oddelku
«Jutra» pod značko «Zaupijv 77». 4777

Preglednik

finančne kontrole v pokolu
izbe službo
občinskega tajnika, skladiš-
ničnika, vratarja, hišnika
ali karkoli primernega. Na-
slov pove oglasni oddelku
«Jutra». 4902

Službo v pisarni

izbe absolutizirane trgovske
akademije, vešč sloven-
skega, arhivskega, fran-
coziskega jezika v govoru in
pisavi. Perfektna stenogra-
fija in strojništvo. Cen-
je poude na oglasni oddelku
«Jutra» pod «Službo izjem
v Ljubljani». 4992

Blagajničarka

dobro računarska, izbe služ-
bo. Gre nekaj časa brez-
plačno. Naslov v oglasni
oddelku «Jutra». 4917

Izprašan strojnik

izbe službo. Predstavi se
lahko s pričevili. Naslov
v oglasni oddelku «Jutra»
pod značko «Pove-
dovalec 99». 4979

Inteligentna gđ.

vešč pisarniškega posla,
izbe primernega dela s
polodnevno. Cenjene pou-
daje na oglasni oddelku «Jutra»
pod značko «Mala plaša». 4972

Blagajničarka

s 2 letnimi praktičnimi, s
znanjem nemškega jezika v
govoru in pisavi, zmožna
vseh pisarniških del ter pri-
prave za strojništvo. Cen-
je premeniti službo. Na-
slov na oglasni oddelku «Jutra»
pod «V. J. 57». —
Nastop službe takoj. 4946

Autogen-varilec

izbe službo, izbe kje-
koli. Poudarje na oglasni
oddelku «Jutra» pod šifro
«Varilec». 5120

Trg. pomočnik

izbe službo, event. prevza-
ma teli. Poudarje na oglasni
oddelku «Jutra» pod šifro
«Vesten B». 4698

Pletilja

sprejme delo na dom. Po-
udarje na oglasni oddelku
«Jutra» pod «Pletilja 35». 5144

Dobro slikar

in slikar izbe službo. —
Poudarje na oglasni oddelku
«Jutra» pod šifro «Slika-
ri». 5147

Šivilja

izbe delo — staro in novo.
Cenjene poude pod šifro
«Niske cene 250» na oglas-
ni oddelku «Jutra». 5174

Pekovski pomočnik

mlad, dobro izurjen, izbe
samo stalno službo, kjer bi
mu bila pla

„ETOILE“

gorčica (senf) je najboljša, dobite jo v vseh delikatesnih in specerijskih trgovinah.

ne rabi nobene reklame, ker je sigurnost obratovanja, trpežnost in varnost tega avtomobila pač vsakomur znana. — Najnovejši modeli 1927 dospeli ter promptno dobavljivi po neverjetno nizki ceni, na pr. 12 HP Din 42.600, od skladišča glavnega zastopstva. Tovorni in potniški avtomobili takse prosti. 2381 a

O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11.

Vel rezervni deli promptno dobavljivi od skladišča Ljubljana.

Sostanovavko
sprejemam. Prednost ima
način ali blaginjska.
Naslov v oglasnem oddelku
„Jutra“.
5068

Dijaka
sprejemam blizu obrtne kole
kot sostanovavko. Naslov v
oglasnem oddelku „Jutra“.
5064

Stanovanje
3-4 sobe s kuhinjo in pri-
ključniki, v priključku ali i.
sokupni, najraje na pre-
stavi od gl. polke. Iščem
v dobro plačano, na željo
tudi pol leta naprej. Sem
navadčen trgovski sako-
no s enim otrokom ter bi
se s vami rad kot poslovni
kolega. S. I. Janjem prava
stanovanja prijavite na ogl.
odderek „Jutra“ pod šifro
„V novi ali stari bili“.
4784

Mirna gospodična
Išče v sredini mesta stan-
ovanje s posebnim vho-
dom, event. s vso opre-
mo. Ponudbe na oglas. odderek
„Jutra“ pod „Štani 85“.
5065

Sobo
na Kodeljevem oddam so-
bino gospod ali za-
konem paru brez otrok.
Naslov v oglasnem oddelku
„Jutra“.
5061

Opremljeno sobo
s posebnim vhom in ok-
nom na Florjansko ulico,
v priključku, pripravo tudi
za malega obrtnika. Oddam
Poljska daja Gabrijela,
Karlova cesta 4. 5066

Majhno sobico
s električno razsvetljavo
takoj oddam. Naslov pove
oglasni odderek „Jutra“.
5051

Separirano sobico
v mestu išče gospod. Po-
nudbe na oglasni odderek
„Jutra“ pod „Separat“.
5047

Sobo s kuhinjo
v Novem mestu
ali okoliščina bres otrok.
Ponudbe na glavarstvo, pri-
ključki št. 8 ali na oglasni
odderek „Jutra“ pod šifro
„Mir 28“.
5062

Stanovanje
2 sobe, kuhinje in priključki
oddam proti predplačilu za
pol leta Dragar, Zgoranja
šifra 96, Kosova ulica.
5063

Dva gospoda
sprejemam v svo sobo. Na-
slov pove oglasni odderek
„Jutra“.
5065

2 privatna uradnika
išče opremljeno sobo s
brano in drugo opremo —
po možnosti v bližini glav.
kolodvoza. — Ponudbe na
oglasni odderek „Jutra“ pod
gl. marce t. L.
5010

Sobo
lepo opremljeno in s elek-
trično razsvetljavo oddam
s 1. marcem t. l. Naslov v
oglasnem oddelku „Jutra“.
5013

Sobo
s posebnim vhom, v sre-
dini mesta išče se ta kole-
govski gospod. Ponudbe
na oglasni odderek „Jutra“
pod „Soba 123“.
5041

Sobo na ulico
s katere sam adaptiram
kopalnico. Ponudbe na
oglasni odderek „Jutra“ pod
šifro 27.
5127

800—1000 Din
plačam za stanovanje 3-4
sobe s kuhinjo in priključki
v novi ali stari bili.
Vasilev t. maj. Ponudbe
na oglasni odderek „Jutra“
pod „Mirna stran 85“.
5138

Lepo sobo
s balkonem in dobro ok-
no, poiskam oddam. Naslov v
oglasnem oddelku „Jutra“.
5141

Krasno sobo
blizu ticeja, opremljeno in
s električno, dobi takoj ali
s 1. marcem boljši, mirni
gospod. Vpisati v oglas.
odderek „Jutra“.
5160

Sobo
oddam za 250 Din Naslov
v oglas. oddelku „Jutra“.
5152

Stanovanje
sobo s kuhinjo, event. vho-
do sobo iščem Ponudbe na
Rečki salon na Sv. Petra
cesti št. 44.
5167

Stanovanje
4 sobe, kuhinje in priključki
oddam v vili v neposredni
bližini Ljubljane Istotam
oddam tudi manjša stan-
ovanja za 400 Din Naslov v
oglasnem oddelku „Jutra“.
5177

Opremljeno sobo
event. s samostojno kuhinjo
oddam v bližini mesta. —
Naslov v oglasnem oddelku
„Jutra“.
5182

Odmov
od Dnava do Bave, šal ni
brez vsebine prave. 4967

Resnega znanja
tudi uradnik srednjih let.
Dopise na oglasni odderek
„Jutra“ pod „Osmajlon 96“.
4962

Samostojna gospa
tudi znanja s starejšim, pri-
stojnim gospodom, radi na-
deljavih isprehodov. Cenj.
dopise na oglasni odderek
„Jutra“ pod šifro „Zelena
pomlad“.
5131

Ženitve
Gospodična
starejša, izobražena, želi
znatstva v svrhu poročila
s srednjim in simpatičnim
gospodom v starosti od 35
do 45 let. Oglejte dopise s
polnim naslovom na oglas.
odderek „Jutra“ pod šifro
„Beethovna“.
5029

Gospodična
naobčena in čedna, v 38
letu, prvovrstna gospodinja
s 50.000 Din gotovine, želi
resnega znanja s višjim
uradnikom telesne ali ka-
ke druge stroke, oziroma
trgovcem. Le resne dopise
s sliko na oglasni odderek
„Jutra“ pod „Šifra 28“.
5043

Drž. vpokojenec
srednjih let, želi poročiti
gospodično ali vdovo brez
otrok, s posestvom, obrtjo
ali kakim drugim dohodki.
Dopise na oglasni odderek
„Jutra“ pod „Miren 77“.
4977

Dame
ki se žele poročiti s bol-
jšim in naobčanim gospo-
dom, naj pošljejo svoj na-
slov na oglasni odderek
„Jutra“ pod „Velika sreča“.
5154

Kateri
boljši gospod, čez 50 let,
si želi imeti svoj dom? —
Imam stanovanje v Mari-
boru in manjšo posestvo v
okoliščini. Dopise na podru-
čnico „Jutra“ v Mariboru pod
„Svoj dom“.
5153

Dobro obrtnik
star 54 let, ki se je vrnil
iz vojnega ujetništva, mir-
nega in treznega značaja.
Želi spoznati gospodično
ali vdovo, katera ima
primerno stanovanje in
vse v kakem mestu ali tr-
gu. Ponudbe na područnico
„Jutra“ v Celju pod šifro
„Boljša bodočnost“.
5175

Glasičarje
in harmonije
uglasjen, popravljam stro-
kovno in cenzi. Tudi po-
jem! Naročanje po dopisni.
G. Jurasek, Ljubljana
Wolfova ulica 12. 40

Planino
rahlen, dobro ohranjen,
kupim. Cenjene ponudbe na
oglasni odderek „Jutra“ pod
značko „Dobro ohranjen“.
5121

Klavir
dobro ohranjen, pripraven
za vadenje, prodam za Din
2000. — Naslov v oglasnem
oddelku „Jutra“.
4959

Harmoniko
namiko, kupi gost. Poljar
Verže 43. 5163

Planino
lepo ohranjen, kritostrunast
preda Botič v Mariboru.
Šofna 30. 5092

Kontrabas
dobro ohranjen, ceno prodaj
J. Medved, c. D/4, Ljub-
ljana VII. 4988

Klavir
dobro ohranjen, poceni na-
prodaj Naslov v oglasnem
oddelku „Jutra“.
5143

Lastniki
gramofonov!
Prinosite takoj Vaš popravl-
jen aparat nam v poprav-
stvo. Vsako popravilo se izvrši
strokovno natančno in po-
ceni. Imamo tudi vse na-
domne dele vedno v za-
logi. A. Rausberger, Ljub-
ljana, Tavčarjeva ulica 5.
4578

J. Stjepušin — Sisak
priporoča boljše tamburice
struna, partitura, šole in
ostale potreb-
nine za vsa
glasila. Odli-
covan na pe-
riklji izdelbi.

Angora mačka
s zelo dolgo svetlo-sivo
dlako se je izgubila. Kdor
bi vedel kje je, naj spo-
roči proti nagradi v vilo
Barborič, Domobranska c.
5114

Psiča istrlanka
čisto bela, ki stoji na ime
„Bela“, se je zatakala. Od-
dati jo je proti nagradi
50 Din na naslov: Bogdan
Zilka, trgovec v Ljubljani.
5105

Živo lisico
preda ali zmenja se v ha-
riscu August Smole, Kranj.
4704

Pes brak
istrljan, dolgočasn, bel s
rujavimi lisami, se je izgubil.
Dokle se je zatakala, b. kateremu
se je zatakala, prosim, da mi
blagovoli sporočiti na
naslov: Mila Černa, Bleč,
Petran 5048

Resasti foksterieri
3 pot mesecev stari pesi,
od 1. Anglije importiranih
starjav s prvovrstnim po-
polnim rodom, ugodno
napročaj na Poljski cesti
št. 60. 5011

Damsko zapestnico
slo, s podglastimi členi
sem izgubila v petek, 19.
t. m. Odnati jo je proti na-
gradni na Rožni c. 8/II.
vrata VII. 5108

Najdeno legitimacijo
glasilo se na ime Anton
Čopič, prošim oddati pri
Inš. Čopič v Igriški ul. 6.
5100

Razno
Glavno zastopstvo
za prodajo blaga ali tvor-
niskih izdelkov za Ljub-
ljansko okolico sprejema do-
bre uvedene agencije, ki
se uspešno obično s lastnim
avtom vse trgovne in spe-
rijo. Ponudbe na oglasni
odderek „Jutra“ pod šifro
„Agilna zastopstva“.
4988

Dolžnost je vsakogar, da
svojem znancem priporoči
samostojno s pripraviti

HALLA
naglasijo ogromno važ-
nost tega leka za narodno
bičijeno. 2640/IV

Ogljeni (karbon) papir,
črnilo papir, barvni trakovi, barve za štampiljke, paginirke
in blaginje dobite vedno in najceneje pri
ŠUD. BARAGJA, Ljubljana, Šešenburgova ul. 6/1.

S. JUHÁSZ Ges. m. b. H., GRAZ, Marburggasse 13-17
Bugata zaloga Obs. olt. d. 1856 Ceniki na željo

Podatke raznovrstnih cevi, veznin, deov,
raznih sesalk, armatur itd. Emailiranih litin,
(kovinskih) čebrov, stenskih vodnjakov itd.,
Sanitarne fayanser be (klosonih školjk,
umivnikov itd.). Transmisij, vreten, ležajev,
vrtave, jermenic itd. raznih instalacijskih in
industrijskih potrebščin. Grajenje vodovodnih
in sanitarnih naprav, kurilne ce. kanalizacije.

V PRAGO
na
14. MEDNARODNI VELESEJEM
ki se vrši
od 20. do 27. III. 1927
odpotujejo
posetniki lahko že 10. marca.
50%ni popust
pri osebnih in brzovlakih na jugoslovanskih in češko-
slovaških železnicah.
Brezplačna pojasnila in legitimacije se
dobijo pri
MATELIČ & CO., Čekoslovaški
LJUBLJANA konzulat v Ljubljani
Kongresni trg 3. Breg 8.

Penzion „Danica“
Sv. Helena pri Crikvenici,
tik ob morju. Izvrstna ku-
hinja. Zmerne cene. Vodi
Števanec. 507

Modna krojačica
Marija Zagar, Salondrova
ulica 4 izdeluje večerne in
promenadne obleke, kostu-
me in plahe. Sprejema ta-
di popravila. Cene nizke.
5087

Pletenje
s strojem 8/30 in 8/50 spre-
jema s strojno pletenja na
dom. Naslov v oglasnem
oddelku „Jutra“.
5094

Več gospodov
sprejemam za dobro domačo
hrano. Naslov v oglasnem
oddelku „Jutra“.
5094

Vata
od 10-40 Din Odeje spre-
jemam v delo, vato en-
lajsa. Ročna ulica št. 19.
45

Posodim maske:
barbarske, pirote, radio in
hudobne. Na ogled vsak
dan popoldne. Naslov pove
oglasni odderek „Jutra“.
5179

Svileno ciganko
lepo, posodim. Naslov pove
oglasni odderek „Jutra“.
5099

Kyrtbuser - Tehnika
Frankenhausen
Nemčija.
Ima šola za strojno in
avtomobilsko gradnjo —
posebni elektrotehnični
odderek za poljelektro
in avtomobilsko 56

Od najfinejše do preproste in
trpežne izdelave čevljev vseh vrst
si morete najceneje v svojo po-
polno zadovoljnost kupiti le pri
„DOKO“ trgovina s čevlji
Prešernova ulica 9, dvorišče.

2 boljši dami iščeta
hrano
po možnosti b'izu soddije za takoj.
Reflektira se le na dobro domačo hrano.
Ponudbe z navedbo cene na upravo
„Jutra“ pod „Dobra domača hrana“.

Zastopnika
išče velika tvornica
kanditov v mestih:
Ljubljani in Mariboru.
Ti ki obvladajo fran-
coski ali nemški, imajo
prednost. — Ponudbe
z referencami na Jugo-
messe, Zagreb, Gajeva
1, p. d. šifro „Za okrug“
(željeni okrug napisati). 2616

POTNIKA
za Slovenijo, dobro vpeljanega sprejme
veletrgovina žganja. — Ponudbe z
navedbo prvovrstnih referenc pod „št.
1000“ na oglasni odd. „Jutra“.

Moč osebnega vplivanja.
Najmodernejša praktična učna knjiga za vzgojo volje
in samozavesti.
SUGESTIJE, HIPNOTIZEM, OSEBNI MAGNETIZEM
telepatijo, zdravljenje potom sugestij itd. po najboljših
francoskih in angleških metodah. Vse potrebne vplivanja
anglošč. se takoj izvršijo — v točnem stanju! Učpak
vsakomur zanesljiv! Za naročila brezplačni strokovni
nasveti. Številna priručna plana. Pošljite in naročila
„Veda in znanost“, Celje, Razlagova ul.
Ako bošete, priložite na odgovor znamko.

Naznanilo.
Vijudno naznanjam, da sem
prevzel s 16. t. m. **KOLO-
dvorsko restavracijo v**
Celju. Skrbel bom za naj-
boljšo pijačo in jedajo ter se
cenjenemu potujočemu občin-
stvu najtopleje priporočam.
JAKOB BAROGA, restavrat.

Zahvala in
priporočilo.
Cen. gostom v Stični se zahvaljujem
za obisk ter naznanjam, da sem prevzel
gostilno „Pri Vitezu“
v Ljubljani, Breg 18.
Priporočam se cenj. občinstvu za obi-
len obisk. Pobudil se bom, da b. m.
cenj. goste postregel z dobro pijačo in
pristno domačo kuhinjo.
Se priporočam
Mihael Repanšek
2615 gostilničar.

Zahvala.
Povodom briske izpube, katere je
nas zadela s smrtjo našega ljubje-
nega soproga in očeta oziroma sta-
rega četa
Karola Preželj
hišnega posostnika
prejeli smo toliko vzrazov sočutja,
da se nam je nemogoče vsakemu
posebej zahvaliti.
Dovoljujemo se torej tem potom
zanjati častit duhovščini, gasline-
mu društvu za častno stražo, spre-
mu in ves požrtvovalni trud, kakor
tudi pevskemu društvu „Lipa“ za
glinjive žilostinke, in vsem, ki so
bokalnika v tako obnem številu
spremili na zadnji poti.
Žalujejo rodbine
Preželjovi in inž. Drassalovi

INVENTURNA-PRODAJA
97-147-197-247
„PETOVIA“ čevlje
LIUBLJANA, Dunajska cesta 1a
PTUJ, Slovenski trg.

Želimo temeljito
isprazniti!

Vir lepote vsake dame tvori
povsod znana
CHYPRE KREMA CALDERARA.

CALDERARA CHYPRE

milo za bodečo brado.

CALDERARA & BANKMANN, Wien X., Laxenburgerstrasse 123.

Dobi se v vseh boljših trgovinah.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Ureševanja vlog, nakup in prodaja vsake vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, porzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.
3-razredni Kredit. Ljubljana. Telefon 40, 457, 548, 603 in 10

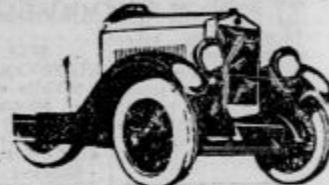
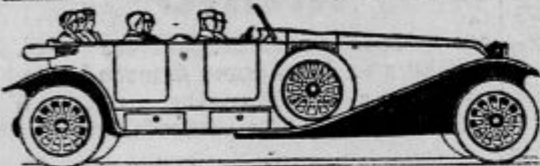
«RENAULT»

12/28 HP. in 23/36 HP., 4 cilindrski ter 30/36 HP., in 80 HP., 6 cilindrski osebni in tovorni avtomobili vseh vrst.

«STUDEBACKER»

najnovejša tipa, v Evropi preizkušena 24 HP., 6 cilind., 100 km hitrosti. Poraba bencina 10 l. Pride meseca februarja v Ljubljano.

A. LAMPRET, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 22.

KRISTAL D.D.

tovarna ogledal in brušenega stekla,
MARIBOR, Koroševa cesta št. 32
Telef. interurb. 132 Telef. urterurb. 12

Izdeluje ogledala iz la kristalnega stekla 5 1/2—8 mm debelo. V VSEH VELICINAH. TUDI V MERAH 300x200 cm IN VEČ, brušena prozorna stekla z okraski, izbočena stekla, popravila oslepela ali sploh pokvarjena stara ogledala, IZVRSUJE ZASTEKLENJE IZLOZB IN PORTALOV S ZRCALNIM STEKLOM 6—8 mm IN S SPECIALNIM STEKLOM 6—7 mm deb., vlaganje stekla v mehanizme. Ima v zalogi colška in navadna ogledala (Streitenglas) vseh vrst. VSE PO JAKO ZMERNIH IN ZNIZANIH CENAH. JAMCI ZA PRVOVRSTEN, TRPEZEN OBLOG ZRCAL, KATERI JE V NAŠI DRŽAVI PRIZNAN KOT NAJBOLJŠI. ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Zenskemu sreću se odvarja novi DOBAVNI VIR FINIH OBLACIL

Tvrška BELIHAR & VELEPIČ
otvori v ponedeljek, dne 21. t. m. na Mesnem trgu šte. 13
damsko konfekcijsko trgovino

v kateri bo vedno v bogati zalogi damam na izbero najmodernejših v lastnih ateljejih ročno izgotovljenih, po preizkušenih strokovnjakih prirojenih oblačil; predvsemi najmodernejše obleke, kostumi, damska krila, bluze itd. Vsa oblačila inperilo za deklice.

Tvrška si je nadela težko nalogo, nuditi najboljšo kar najceneje in zagotavlja, da bo to nalogo vedno dobro rešila, tako da se bo naš ženski svet v svojo korist prvenstveno posluževal tega dobavnega vira. Izborna in kar najljubnejša postrežba zagotovljena.

NAZNANILO.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da bom odslej pleskarsko in ličarsko obrt

Oražem & Jančar

vodil samostojno v istem obsegu kakor poprej in se sedaj javljundne priporočam slavnemu občinstvu za vsa v pleskarsko in ličarsko obrt spadajoča dela.

Z velespoštovanjem

Blaž Jančar, Breg št. 6, Ljubljana.

NA DEBELO!

NA DROBNO!

A. BERDAJS, Maribor

trgovina z mešanim blagom in semen!

Telefon 351. Telefon 351.

prilporeča svojo veliko izbrto

deteljnega, travnega, vrtnarskega in cvetličnega semena najboljše kakovosti.

Zaloga Tomaževih žindre in kalijev soli.

Castno priznanje 1886! Ceniki na razp. l. ago! Ustan. 186.

Naprodaj je ugodno ležeča

trgovska hiša

na Mestnem trgu v Ljubljani. Izredna priika za trgovska podjetja oz. naložbo kapitala. Vprašati pri Dr. O. FETICH, Dalmatinova ulica šte. 7

Kompletna oprema za mlin

s 5 vagoni kapacitete in

kompletna oprema za tvornico pločevinastega blaga

se proda v Vojvodini. Vprašanja pod „Vojvodina 32—3“ INTEREKAM d. d., Zagreb 1—78.

Revmatizem

Izjava zahvalnosti.

Gosp. Dr.-ju I. Rahlejevu, Beograd, Kosovska ul. 43.

Podpisani Ivan Hodak, skladiškar pri Trgo-Prometu D. D., Sisak najtopleje se Vam zahvaljujem ker sem z Vašim „RADIO BALSAMIKA“ v kratkem času izlečil mojo roko in nogo od zlobnega reumatizma, radi katerega nisem pet polnih mesecev mogel spati. Kogar le vidim da trpi od te bolezni, vsakomur priporočam Vaš lek „RADIO BALSAMIKA“ kot najboljši in najsigurnejši lek proti reumatizmu.

Z osobitim spoštovanjem najzahvalnejši

IVAN HODAK.

Sisak, 4. VIII. 1925.

Teh pet let, kolikor je že v prodaji, našel je naš lek proti reumatizmu „RADIO BALSAMIKA“ mnogobrojna priznanja zdravniških avtoritet, ki se o njem izražajo najpovolneje, ter na nebrojne zahvalne izjave izlečenih pacientov, ki jih vsak dan dobivam. Koristec se z glavom in vžveževanjem ki jih je naš lek stelel, ojavili so se poslednji čas razni leki pod imeni silnični našemu. Z to priporočam o občinstvu, da ne z menjuje teh lekov z našim „RADIO BALSAMIKA“.

Len „RADIO BALSAMIKA“ izdeluje, prodaja in razposilja z doplačilom po povzetju laboratorij RADIO BALSAMIKA Dr. I. in M. Rahlejev, Beograd, Kosovska ul. 43, parter 8

HALO! Dame in gospodje! HALO!

Najnovejši pariški in dunajski modeli slaničkov za spomlad s: do: kakor Tagal, Tagalantasia, Picco, Florina ter svileni klobuki vseh vrst po najnižjih cenah. — V zalogi so tudi vseh vrst moski klobuki po nižnjih cenah. Sprejema se vedno vsa v to stroko spadajoča dela in popravila kakor znano po jako nizkih cenah.

Se priporoča

Ivan in Helena Kvas
klobučar **MARIBOR, Aleksandrova cesta 32** modistinja

OTVPRIZEV NOVE PROMETNE PISARNE

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani naznanja, da je otvorilo v Ljubljani, Salendrova ul. št. 6/II oblastno dovoljeno prometno pisarno za posredovanje pri nakupu in prodaji hiš in zemljišč, pri oddaji in zamenjavi stanovanj in prevzemih hiš.

Za prodajo je zaznamovanih že več hiš in vil. Za izvršeno posredovanje se bodo računale nizke pristojbine. Potrebne informacije se dobe ustno ali pismeno brezplačno.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Zahvala.

Ob prerani smrti naše ljubljene in nepozabne soproge, matere, stare matere, sestre, tete in tašče, gospe

Marije Druškovič

došlo nam je toliko odkritih izrazov sozajja, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej. Zato izrekamo tem potom vsem našo najglobljejo zahvalo

Posebno pa se čutimo dolžne zahvaliti se častiti duhovščini za zadnja tolažila, gg. zdravnikom dr. Höllerju in dr. Murju za njihovo požrtvovalnost in vsem prijateljem in znancem, ki so spremljali našo nepozabno rajko na zadnji poti. Obenem se toplo zahvaljujemo vsem za poklonjene krasne vence in cvetje.

vsem še enkrat naša najtoplejša zahvala.

BREŽICE, dne 18. februarja 1927.

Žalujoci ostali.

5-7

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je naša preljuba mati, odnosno sestra, svakinja itd., gospa

Fanika Aichholzer roj. Ambrožič

vdova revidenta drž. železnice

dne 18. t. m. po kratkem trpljenju v 53. letu svoje dobe mirno in udano preminila v Križevcih v Prekmurju.

Zemski ostanki nepozabne nam pokojnice bodo prepeljani v Ljubno na Gorenjskem, kjer jih polože v grob v ponedeljek, dne 21. t. m. ob 10. uri popoldne na ondnotnem farnem pokopališču. Priporočamo jo v blag spomin!

Križevci-Ljubno, dne 19. februarja 1927.

M. ra poročena Škedi, hčerka; Ivan Škedi, zet; Dušan, vnuk
Rodbine: Ambrožičeva, Orlova in Pirškova.

Znižane cene in največje skladišče dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov, vsakovrstnih nadomestnih delov, neumatke. Posebni oddelek za popolno popravo, emajliranje in ponovno lakiranje dvokoles, otroških vozičkov šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki franco

„TRIBUNA“ R. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4.

Najpopolnejši Stoeber šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledite si to izredno pr

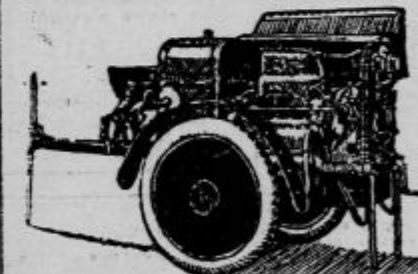
tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ulica 6 l.

trazilaču 2000 12-letno garancij

Telefon št. 980.

Gasilna društva, pozor!

Motorna brizgalna

0 m³ na uro

do 60 m višine

Motorski 4 cilindri s

2236 HP

Vse auto-brizgalne 30 do

40% ceneje kot druge.

Konkurenčni izdelek.

Dobavlja:

zastopstvo RENAULT

A. LAMPRET, Dunajska cesta št. 22.

Serravallo

Železnato CHINA-VINO

Vzbuja voljo do jedi, okrepeča živce, boljša kri in je rekovalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet

Izborni okus.

Nad 10.000 zdravniških priporočil.

Dobi se v vseh lekarnah.

62

Tužnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša dobra mati, stara mati, sestra in teta, gospa

ROZALIJA VITTORI

vdova po naduč. telju

v 59 letu starosti po kratkem in težkem trpljenju mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek 21. februarja 1927 ob 4. uri popoldne iz drž. bolnice na pokopališče na Viču.

LJUBLJANA, dne 20. februarja 1927.

Žalujoci ostali.